

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE

Maťovské Vojkovce

TEXTOVÁ ČASŤ - Čistopis

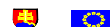
Názov ÚPD:	ÚZEMNÝ PLÁN OBCE MAŤOVSKÉ VOJKOVCE
Schvaľujúci orgán:	Obecné zastupiteľstvo obce Maťovské Vojkovce
Číslo uznesenia:	01.10/2008
Dátum uznesenia:	08.10.2008

.....
Alžbeta Čátyová
starostka obce

pečiatka

Michalovce, 2008

Územný plán obce je financovaný z príspevku ERDF (ES), štátneho rozpočtu a rozpočtu obce Maťovské Vojkovce v súlade so zmlouvou o poskytnutí príspevku uzavretou s MVaRR SR.

ZÁKLADNÉ ÚDAJE

NÁZOV ELABORÁTU:

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE MAŤOVSKÉ VOJKOVCE - Čistopis

OBJEDNÁVATEĽ: OBEC MAŤOVSKÉ VOJKOVCE,

SPRACOVATEĽ: ArchAteliér, Ing. arch. BOŠKOVÁ Marianna

HLAVNÍ RIEŠITELIA: Ing. arch. BOŠKOVÁ Marianna
Ing. arch. PUCI Marián

ZODPOVEDNÍ RIEŠITELIA:

Demografia a bytový fond: Ing. arch. BOŠKOVÁ Marianna

Ochrana prírody: Ing. ZOLOVČÍK Marián

Doprava: Ing. BOŠKO Vladimír

Zásobovanie plynom

Vodné hospodárstvo: Ing. KELEMAN Slavomír

Zásobovanie el. energiou, spoje: Ing. FELC František

POVERENÝ OBSTARÁVATEĽ - odborne spôsobilá osoba pre obstarávanie ÚPD podľa § 2 stavebného zákona: Ing. SBAKOVÁ Iveta, Agátová 10, Trebišov.

OBSAH :

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE	7
1.1.1 Dôvody na obstaranie územnoplánovacej dokumentácie	7
1.1.1 Hlavné ciele riešenia	7
1.1.2 Zhodnotenie doterajších územnoplánovacích dokumentácií	8
1.2 ÚDAJE O SÚLADE RIEŠENIA ÚZEMIA SO ZADANÍM	8
1.2.1 Chronológia spracovania	8
1.2.2 Súpis podkladov a zhodnotenie miery ich záväznosti	9
2. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE.....	10
1.2 VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA A JEHO GEOGRAFICKÝ OPIS	10
1.2.1 Vymedzenie riešeného územia	10
1.2.2 Geografický opis riešenej obce	10
1.9.1.1. Zemepisná poloha.....	10
1.9.1.2. Geologické a geomorfologické pomery	10
1.3 Väzby vyplývajúce z riešenia a záväzných častí ÚPN VÚC Košického kraja	13
3. ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY OBCE	16
1.4 Demografia	17
1.5 Vývoj a charakteristika bytového fondu	19
4. RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA A ŠIRŠIE VZŤAHY OBCE.....	21
1.6 Význam, poloha a funkcia obce v štruktúre osídlenia.....	21
1.7 Väzby obce na záujmové územie.....	21
1.8 Územný priemet ekologickej stability	22
5. URBANISTICKÁ KONCEPCIA PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA.....	25
1.9 STANOVENIE ZÁKLADNEJ URBANISTICKEJ KONCEPCIE A KOMPOZÍCIE OBCE	25
1.9.1 Zhodnotenie významu obce v štruktúre osídlenia	25
1.9.1.3. Vývoj a súčasný stav urbárnej štruktúry obce	25
1.9.2 Základná urbanistická koncepcia a kompozícia obce.....	25
1.9.3 Urbárna štruktúra obce.....	26
1.9.1.4. Obytná zástavba	26
1.9.1.5. Občianska vybavenosť.....	26
1.9.1.6. Priemysel, výroba, poľnohospodárstvo, doprava	27
1.9.1.7. Kultúrno-historický potenciál	29
1.10 Návrh funkčného využitia územia obce.....	29
1.10.1 Funkčné územie občianskej vybavenosti (ÚOV)	29
1.10.2 Funkčné územie rodinných domov (ÚRD) – vidiecka obytná zástavba nízkopodlažná.....	29
1.10.3 Funkčné územie športu a rekreácie (ÚŠR).....	30
1.10.4 Funkčné územie technickej a obslužnej vybavenosti (ÚTV).....	31
1.10.5 Funkčné územie výroby, stavebníctva a skladov (ÚV).....	31
1.10.6 Funkčné územie poľnohospodárskej výroby (ÚPoV).....	31
1.10.7 Stavby pre chov drobného zvieratstva	31

12.	ZÁSADY OCHRANY A VYUŽITIA KULTÚRNOHISTORICKÝCH A PRÍRODNÝCH HODNÔT	32
1.11	Kultúrno-historický potenciál	32
1.11.1	Národné kultúrne pamiatky, objekty pamiatkového záujmu	32
1.11.2	Archeologické hodnoty	32
1.11.3	Prírodné hodnoty územia	32
13.	NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA.....	33
1.12	HLAVNÉ ROZVOJOVÉ SMERY	33
1.12.1	Obytné územie	33
1.12.2	Zmiešané územie	33
1.12.3	Výrobné, poľnohospodárske a iné územie	33
1.12.4	Rekreačné územie.....	34
14.	NÁVRH RIEŠENIA, OBČIANSKEHO VYBAVENIA SO SOCIÁLNOU INFRAŠTRUKTÚROU, VÝROBY A REKREÁCIE	34
1.13	SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA A OBČIANSKE VYBAVENIE	34
1.13.1	Školstvo a výchova.....	35
1.13.2	Kultúra a osвета	35
1.13.3	Cirkevné zastúpenie	35
1.13.4	Cintorín	36
1.13.5	Šport a rekreácia	36
1.13.6	Zdravotníctvo.....	36
1.13.7	Sociálna starostlivosť	36
1.13.8	Maloobchodné zariadenie a veľkoobchod, služby.....	37
1.13.9	Správa, verejná správa, inštitúcie.....	37
1.13.10	Ostatné zariadenia	38
1.13.11	Štruktúra a kapacita občianskej vybavenosti.....	38
1.14	HOSPODÁRSKA ZÁKLADŇA.....	39
1.14.1	Chránené ložiskové územie, dobývacie priestory, banské diela, zosuvy	39
1.14.2	Priemysel.....	39
1.14.3	Skladové hospodárstvo	39
1.14.4	Poľnohospodárstvo	40
1.14.5	Lesné hospodárstvo	40
1.14.6	Hydromelioračné zariadenia	40
1.15	REKREÁCIA, CESTOVNÝ RUCH, KÚPEĽNÍCTVO.....	41
1.15.1	Cestovný ruch, rekreácia	41
1.15.2	Kúpeľné, alebo iné významné priestory	41
15.	VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE.....	42
16.	VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ	42
1.16	Ochranné pásma.....	42
1.17	Chránené územia	43
17.	RIEŠENIE ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY, OCHRANY PRED POVODŇAMI	43

1.17.1	Riešenie záujmov obrany štátu	43
1.17.2	Riešenie civilnej ochrany obyvateľstva	43
1.17.3	Riešenie ochrany pred požiarmi	43
1.17.4	Riešenie ochrany pred povodňami	44
18.	NÁVRH OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY.....	44
	Prírodné pomery.....	44
1.17.5	Územný priemet zaťaženia prírody a krajiny	52
1.17.6	Územný systém ekologickej stability (ÚSES)	57
1.17.7	Miestny ÚSES	59
1.17.8	N Á V R H - doplnenie prvkov miestneho ÚSES Maťovské Vojkovce	60
1.17.9	Krajinnoekologické opatrenia	61
19.	NÁVRH VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA.....	61
1.18	DOPRAVA A DOPRAVNÉ ZARIADENIA.....	61
1.18.1	Širšie dopravné vzťahy – cestná doprava	61
1.18.2	Železničná doprava	62
1.18.3	Návrh eliminácie nadmerného hluku vyplývajúceho z účinkov železničnej dopravy	63
1.9.1.8.	Železničné prekládkové priestory	64
1.9.1.9.	Vysokorýchlostné trate (VRT)	64
1.18.4	Hraničné prechody.....	64
1.9.1.10.	Cestné	64
1.9.1.11.	Železničné.....	64
1.18.5	Obslužné a prístupové komunikácie	65
1.18.6	Hromadná doprava	65
1.18.7	Statická doprava.....	65
1.18.8	Pešie a cyklistické komunikácie.....	66
1.18.9	Návrh eliminácie nadmerného hluku vyplývajúceho z riešenia dopravy.....	66
1.9.1.12.	Výpočet výhľadových izofón ekvivalentnej hladiny hluku z dopravy do r. 2020.....	67
1.19	TECHNICKÉ VYBAVENIE	67
	Vodné hospodárstvo	67
1.19.1	Zásobovanie pitnou vodou	67
1.19.2	Odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd.....	69
1.19.3	Zásobovanie elektrickou energiou.....	70
1.19.4	Energetické zariadenia	73
1.19.5	Telekomunikačné zariadenia.....	74
1.19.6	Mobilní operátori.....	74
1.19.7	Televízne a rozhlasové vysielanie	74
1.19.8	Miestny rozhlas:.....	75
1.20	ZÁSOBOVANIE TEPLOM, PLYNOM	75
1.20.1	Zásobovanie plynom	75
1.20.2	Zásobovanie teplom	76
1.21	Diaľkovody	77
1.9.1.13.	Ropovod.....	77
1.22	KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE.....	77
1.22.1	Ovzdušie – ochrana čistoty ovzdušia	78
1.22.2	Vodné toky a nádrže, čistota vody, podzemné a povrchové vody	78
1.9.1.14.	Zdroje znečistenia vôd	79
1.9.1.15.	Hydromelioračné zariadenia.....	79
1.22.3	Pôda – ochrana pôdneho fondu	80

1.22.4	Biota	80
1.22.5	Návrh zásad a opatrení na nakladanie s odpadmi	81
1.9.1.16.	Zloženie a produkcia odpadov	81
20.	VYMEDZENIE PRIESKUMNÝCH, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBÝVACÍCH PRIESTOROV	82
1.22.6	Ťažba nerastných surovín	82
1.22.7	Chránené ložiskové územie, dobývacie priestory.....	82
21.	VYMEDZENIE PLÔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU	82
22.	NÁVRH NA OBSTARANIE ÚZEMNOPLÁNOVACÍCH PODKLADOV, ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE A INEJ DOKUMENTÁCIE PRE ČASTI RIEŠENÉHO ÚZEMIA.....	82
23.	HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA.....	83

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Obstarávateľom Územného plánu obce je obec Maťovské Vojkovce. Obec v roku 2006 vyhlásila verejnú súťaž na výber spracovateľa „Územného plánu obce“. Členovia komisie na základe dohodnutých kritérií vyhodnotili poradie úspešnosti ponúk.

Spracovateľom územného plánu sa stala Ing. arch. Bošková Marianna, ArchAteliér v Michalovciach. Vypracovanie územného plánu obce je spracované na základe zmluvy o dielo č. 47-2006/02/19.

Obstarávateľskú činnosť vykonáva Ing. Iveta Sabaková, odborne spôsobilá osoba na obstaranie ÚPP a ÚPD obcí podľa § 2a stavebného zákona, zapísaná v zozname na MŽP SR.

Obsah územnoplánovacej dokumentácie vyplýva z Vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii. Dokumentácia ÚPN-O bude spracovaná v hĺbke a podrobnosti riešenia primerane Metodickému usmerneniu obstarania a spracovania územného plánu obce (MŽP SR, rok 2001) a v týchto etapách:

- 1. etapa - Prieskumy a rozbor; 2. etapa - Zadanie pre Územný plán obce; 3. etapa - Návrh územného plánu obce

1.1.1 Dôvody na obstaranie územnoplánovacej dokumentácie

Obec Maťovské Vojkovce nemá spracovanú žiadnu územnoplánovacu dokumentáciu. Akákoľvek výstavba v obci bola doposiaľ regulovaná iba na základe územných rozhodnutí príslušného stavebného úradu. Ďalší dôvod spracovania územného plánu je získať ucelenú dokumentáciu, ktorá bude riešiť aktuálne problémy územného rozvoja obcí vyplývajúce z ekonomického a technického rozvoja a požiadaviek vyplývajúcich zo Zmien a doplnkov ÚPN VÚC Košického kraja schválených KSK uznesením č. 245/2004 a vyhlásené Všeobecne záväzným nariadením č.2/2004.

V roku 2006 obec získala z fondov Európskej únie (Operačný program Základná infraštruktúra, Opatrenie 3.4: Renovácia a rozvoj obcí) finančnú dotáciu na obstaranie Územného plánu obce. Postup obstarania územného plánu bol stanovený v zmysle §19a, odst. 1 a §21, odst.2 zákona č.50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov (stavebný zákon), v zmysle ktorého sa zabezpečuje vypracovanie **Prieskumov a rozborov, Zadaní a Návrhu ÚPN-O**. Podľa §21. odst.2 stavebného zákona sa upúšťa od vypracovania konceptu riešenia, nakoľko obec Maťovské Vojkovce je obec s menej ako 2000 obyvateľmi.

1.1.1 Hlavné ciele riešenia

Ciele riešenia Územného plánu obce vyplývajú z účelu a zamerania využitia územnoplánovacej dokumentácie. V riešení Územného plánu obce je potrebné v súlade s § 11, ods. 5 stavebného zákona sa zamerať na riešenie súčasných územnotechnických a environmentálnych problémov a navrhnúť územný rozvoj obce zodpovedajúci potenciálu územia a potrebám obyvateľov obce pri rešpektovaní princípov trvalo udržateľného rozvoja. V tomto zmysle sú hlavné ciele riešenia Územného plánu obce nasledovné:

- hlavným cieľom územno-plánovacej dokumentácie je návrh koncepcie dlhodobého urbanistického rozvoja obce a jeho jednotlivých funkcií, funkčné vymedzenie a usporiadanie sídelnej a krajinej štruktúry, určenie základných zásad organizácie územia, spôsobu jeho využitia a podmienok výstavby,

- územným plánom obce vytvoriť predpoklady pre zabezpečenie trvalého súladu všetkých činností na území obce s osobitným zreteľom na starostlivosť o životné prostredie, dosiahnutie ekologickej rovnováhy a

zabezpečenie jeho trvalo udržateľného rozvoja, pre šetrné využívanie prírodných zdrojov a pre zachovanie prírodných, civilizačných a kultúrnych hodnôt,

- riešiť regulatívy a limity funkčného a priestorového usporiadania obce, územno-technické podmienky umiestňovania stavieb, zariadení verejného dopravného a technického vybavenia a základných prvkov územného systému ekologickej stability,

- prioritne riešiť súčasné územnotechnické a environmentálne problémy v území identifikované v dokumentácii Prieskumov a rozborov,

- navrhnúť komplexný územný rozvoj obce na obdobie cca 20 rokov,

- Cieľom je dosiahnuť v rozvoji obce aj súlad záujmov pri rozvoji areálu železničnej prekládky, ktorá vytvára potenciál pre ekonomický rozvoj obce, ako aj riziko nekonceptného rozvoja.

- Cieľom je vytvorenie pozemkov na obytnú, občiansku výstavbu, ľahký priemysel, dopravu a tiež na výstavbu nových agro - turistických zariadení, využiť efektívnejšie existujúce plochy pre podnikateľské aktivity.

- Územným plánom obcí vytvoriť predpoklady pre zabezpečenie súladu s pripravovaným rozvojovým potenciálom ktorý je založený na plánovanom vytvorení nového cestného hraničného prechodu s Ukrajinou v blízkosti obce.

- V návrhu komplexného územného rozvoja obcí rešpektovať z nadradenej dokumentácie územného plánu veľkého územného celku Košického kraja /ÚPN – VÚC/, schváleného Nariadením vlády SR č. 281/1998 Z.z. a jej záväzné regulatívy platné pre kat. územie obcí, schválené zastupiteľstvom KSK dňa 30. 8. 2004.

- Obsah a rozsah dokumentácie ÚPN-O obcí spracovať v hĺbke a podrobnosti riešenia primerane Metodickému usmerneniu obstarania a spracovania územného plánu obce (MŽP SR, rok 2001).

1.1.2 Zhodnotenie doterajších územnoplánovacích dokumentácií

Územný plán obce

Obec Maťovské Vojkovce doposiaľ nemá spracovanú žiadnu územnoplánovaciu dokumentáciu.

1.2 ÚDAJE O SÚLADE RIEŠENIA ÚZEMIA SO ZADANÍM

1.2.1 Chronológia spracovania

Zadanie vypracoval obstarávateľ, (obec Maťovské Vojkovce), ÚPN-obce v spolupráci s odborne spôsobilou osobou pre obstarávanie ÚPD a v súčinnosti so spracovávateľom ÚPN-O (04/2007).

Oznámenie o začatí obstarávania ÚPN-O Maťovské Vojkovce bolo v zmysle § 19b ods.1 písm. a) zákona č. 50/1976 (stavebný zákon) zaslané orgánom štátnej správy, dotknutým samosprávam, inštitúciám a organizáciám a zverejnené na verejne prístupnom mieste v obci Maťovce a Vojkovce, počas 30 dní v roku 2006 od 1.4.2006 do 1.6.2006. V zmysle § 19b ods.1b zákona č. 50/1976 (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov obstarávateľka sústredila ÚPD, ÚPP a ostatné podklady, určila ich záväznosť a vyhodnotila možnosti ich využitia. Pri spracovaní zadania boli využité prieskumy a rozboru spracované v júni roku 2006.

Oznámenie o prerokovaní Zadania pre spracovanie ÚPN-O Maťovské Vojkovce spolu so zadaním bolo zaslané jednotlivo dotknutým orgánom štátnej správy, dotknutému samosprávnemu kraju (Košickému SK) aj a susedným obciam, právnym subjektom a fyzickým osobám (42 adresátom). Návrh zadania ÚPN-O bol

vystavený na verejné nahliadnutie 5.5.2007 do 4.6.2007 na obecnom úrade, (oznámené aj v obecných rozhlasoch).

V zmysle §20 ods.5 písm. b) zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku, v znení neskorších predpisov (stavebný zákon) obec Maťovské Vojkovce požiadala nadriadený orgán územného plánovania - Krajský stavebný úrad v Košiciach o posúdenie zadania pre spracovanie ÚPN-O Maťovské Vojkovce, či obsah návrhu zadania pre spracovanie ÚPN-O a postup jeho obstarania je v súlade s príslušnými právnymi predpismi.

Dokumentácia Zadania, po prerokovaní v súlade s §20, odst.2 stavebného zákona s verejnosťou a dotknutými orgánmi štátnej správy, dotknutými obcami, samosprávnym krajom, s dotknutými organizáciami, právnickými a fyzickými osobami, zapracovaní uplatnených pripomienok a schválení Obecným zastupiteľstvom obce Maťovské Vojkovce, bude základným zadávacím dokumentom, v ktorom sú stanovené hlavné ciele a požiadavky na riešenie Návrhu ÚPN-O obce.

Na základe posúdenia Zadania Krajským stavebným úradom v Košiciach (stanovisko č.2007/00862 zo dňa 26.11.2007) bolo Zadanie pre Návrh ÚPN-Obce Maťovské Vojkovce **schválené dňa 14. 12. 2007 uznesením č : 2.12/2007.**

Dokumentácia Návrhu ÚPN-Obce je vypracovaná v súlade s požiadavkami na riešenie jednotlivých funkčných systémov územného rozvoja obce stanovených v schválenom Zadaní. Zásady riešenia stanovené v Zadaní sú akceptované. Obsah dokumentácie Návrhu ÚPN-Obce Maťovské Vojkovce je spracovaný v štruktúre zodpovedajúcej §12 vyhlášky č.55/2001 Z.z. o ÚPP a ÚPD.

1.2.2 Súpis podkladov a zhodnotenie miery ich záväznosti

Pri vypracovaní prieskumov a rozborov boli použité nasledovné podklady:

Mapové podklady

- mapové podklady M 1: 50 000, M 1:10 000, M 1: 2 000
- mapové podklady v digitálnej podobe (Katastrálny úrad v Michalovciach)

Podklady a údaje obce:

- Údaje zo sčítania obyvateľstva, domov a bytov, rok 1991, 2001 Krajský štatistický úrad Košice, štatistické údaje obce
- POH obce Maťovské Vojkovce

Použitá literatúra:

- Dejiny osídlenia Zemplínskej župy: Ferdinand Uličný
- Dejiny osídlenia Užskej župy: Ferdinand Uličný
- Kultúrne pamiatky Zemplínu: PhDr. Čurmová Viera
- Archeologické dedičstvo Zemplínu: kolektív autorov

Záväzné podklady:

- ÚPN VÚC Košický kraj, schválený Nariadením vlády SR č. 281/1998 Z.z. a jej záväzné regulatívy platné pre kat. územie obce Maťovské Vojkovce – zmeny a doplnky 2004, schválené zastupiteľstvom KSK dňa 30. 8. 2004 (sprac. URBAN Košice r.1998, 2004)
- Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Michalovce (SAŽP, pobočka Košice, 1994)
- Plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja (dopad na obec)

Ďalšie podklady:

V riešení ÚPN-O budú využité aj ďalšie dostupné relevantné krajské, regionálne a lokálne koncepcie a dokumenty s dopadom na rozvoj územia obce, ktoré vyplynú zo spracovania Prieskumov a rozborov.

V rámci prípravných prác boli poskytnuté podklady dotknutých orgánov štátnej správy, organizácií právnických a fyzických osôb.

2. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

1.2 VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA A JEHO GEOGRAFICKÝ OPIS

1.2.1 Vymedzenie riešeného územia

Riešené územie pre spracovanie územnoplánovacej dokumentácie obcí sa vymedzuje :

- a) v rozsahu celého katastrálneho územia obce Maťovské Vojkovce - návrh priestorového usporiadania a funkčného využitia územia (mierka 1:10 000),
- b) v rozsahu navrhovaného zastavaného územia obce Maťovské Vojkovce pre podrobné riešenie urbanistickej koncepcie a priestorového usporiadania (mierka 1 : 2 000).

1.2.2 Geografický opis riešenej obce

1.9.1.1. Zemepisná poloha

Katastrálne územie obce Maťovské Vojkovce je situované v juhovýchodnej časti okresu Michalovce v Košickom kraji. Tvoria ho dve miestne časti: časť Maťovce a časť Kapušianske Vojkovce. Riešene územie je vymedzené katastrálnymi hranicami obce. Celé záujmové územie má rovinatý charakter. Nadmorská výška sa pohybuje v rozmedzí od 103 m.n.m. (západná časť - Veškovský kanál) po 107 m.n.m. (východná časť - Maťovce). Katastrálne územie riešeného územia má celkovú výmeru 1229,58 ha (Maťovce 737,17 ha, Kapušianske Vojkovce 492,41 ha). Východná časť katastra hraničí s Ukrajinou.

Riešený priestor podľa geomorfologického členenia SR / E. Mazúr, M.Lukniš / je súčasťou alpsko-himalájskej sústavy, podsústavy - Panónska panva, provincia - Východopanónska panva, subprovincia Veľká Dunajská kotlina, oblasť Východoslovenská nížina, celok Východoslovenská rovina, podcelok Kapušianske pláňavy.

1.9.1.2. Geologické a geomorfologické pomery

Geológia

Geologický podklad územia tvoria neogénne a kvartérne sedimenty. Územie patrí do registra tektonických depresií, do oblasti vnútrokarpatských nížin.

Kvartér je v južnej časti dotknutého územia zastúpený fluvialnými a proluvialno-fluvialnými sedimentmi. Na ostatnom území je zastúpený eolickými sedimentmi – viate piesky a spraše. Striedajú sa tu fluvialne sedimenty polohy a vrstvy štrkov a pieskov s polohami hĺn a ílovitých hĺn. Vrstva štrkov je v hĺbke cca 15 – 16 metrov. Fluvialne piesky sa nachádzajú cca v hĺbke 10 –11 metrov a 22 – 25 metrov pod terénom. Fluvialne sedimenty sú prekryté eolickými sedimentmi. Eolické sedimenty pokrývajú povrch veľkej časti záujmového územia. Sú zastúpené sprašami a jemnými pieskami s rôznorodou prímесou / íl, hlina /. Dosahujú hrúbku 4-6 metrov.

Predkvartérne podložie patrí neogénu. Ten je zastúpený prevážne pliocénnymi pestrými ílmi Čečehovského súvrstvia veku – dák a roman. V záujmovom území dosahuje toto súvrstvie mocnosť cca 200 m, v jeho podloží sa nachádza Senianske súvrstvie, v ktorom sú zastúpené hlavne íly, štrky a piesky. Vek senianskeho súvrstvia je panon. Celková mocnosť senianskeho súvrstvia je na okrajoch panvy 200 až 350 m, v centrálnej časti pánve až 600 – 700 m. Neogén v riešenom území nikde nevystupuje na povrch Jeho najvrchnejšie horizonty ležia v hĺbke 20 až 30 metrov pod terénom.

Tektonické pomery na rozdiel od zložitej tektonickej stavby prevažnej časti Východoslovenskej nížiny, je územie v okolí obce Maťovské Vojkovce slabšie tektonický porušené.

Geomorfológia

Východoslovenská nížina potiská, do ktorej celé riešené územie spadá, predstavuje intenzívne poklesavajúcu panvu vyplnenú neogennými i kvartérnymi sedimentami. Redeponované sedimenty tvoria v súčasnosti íly, piesky, štrky, čiastočne tufy a tufity. Jednotlivé tektonické kryhy tvoriace panvu nepoklesávali rovnomerne. Poklesnuté časti sú vyplnené až 60 m mocnými polohami kvartérnych štrkov, ílov a pieskov. Na povrchu ich prekrývajú pokrovy spraší a sprašových hlien. Poklesy vo Východoslovenskej nížine majú za následok aj vejárovitý tvar riečnej siete.

Reliéf riešeného územia je rovinný, resp. len mierne zvlhnený. Samotná obec Maťovské Vojkovce sa nachádza v nadmorskej výške cca 103 – 107 m.n.m. Povrch širšieho záujmového územia je rovinný popretkávaný odvodňovacími kanálmi. Špecifický odtok z územia je malý, preto je v tomto území pravdepodobnosť záplav vplyvom dlhšie trvajúcich privalových dažďov vysoká. Z ďalších geodynamických procesov v širšom záujmovom území je potrebné počítať s pomerne aktívnou antropogénnou činnosťou, prítomnosťou pochovaných mŕtvych ramien, so stekutením pieskov pri ich mechanickom či hydraulickom narušení. Erózne procesy sú v širšom záujmovom území veľmi sporadické.

Hydrologické pomery

Hydrologia riešeného územia je ovplyvňovaná procesmi priľahlej nížiny. Hydrologický režim sa z dôvodu aj globálnych zmien a ľudských zásahov z minulého obdobia, výrazne odlišuje od pôvodného režimu. Súčasný hydrologický režim je výrazne rozkolísaný a v 7-mich mesiacoch v roku sú evidované záporné hodnoty prietokov. Zvýšené prietoky sú evidované nárazovo, pri jarnom topení snehov a v prípade intenzívnych dlhšie trvajúcich zrážok. Výsledky analýz jasne poukazujú na výrazne zmenené podmienky vodohospodárskeho potenciálu riešeného územia. Hydrologický spadá riešené územie do povodia rieky Latorica. Jej sútokom s riekou Laborec, Uh a Ondava s Topľou vzniká Bodrog. Ten odvodňuje svoju vejárovitou sieťou územie najvýchodnejšieho územia s rozlohou 7 216,6 km² /celé povodie 11 355,8 km²/. Podcelok Kapušianske pláňavy vytvára aj početné mŕtve ramená.

Nedostatočné spádové pomery rieky Latorica a jej prítokov boli v minulosti príčinou častých záplav, ktoré spôsobovali každým rokom obrovské škody. Oneskorovali sa poľnohospodárske práce, znehodnocovala sa úroda, znečisťovali sa domové studne. Až vybudovaním hrádzového systému došlo k bezpečnému odvedeniu veľkých vôd. Radikálnym zásahom pri celoplošných melioráciách ako aj vplyvom globálneho otepľovania došlo k zníženiu hladiny spodných vôd.

V rovinnej časti obce Maťovské Vojkovce je vytvorená sieť odvodňovacích kanálov.

Povrchové vody - cez intravilán preteká Maťovský kanál. V západnej časti územia - na hranici katastra sa nachádza Veškovský kanál, Pramenný kanál preteká v južnej časti. Do prírodnej rezervácie Ortov ústí v smere východ západ kanál Ortov. Juhozápadnej hranice k.ú. sa dotýka Ruský kanál.

Klimatická charakteristika

Klimatické a hydrologické charakteristiky sú veľmi dôležitým prvkom pre definovanie nielen vodného potenciálu, ale aj pre stanovenie ekologickej kvality posudzovaného územia.

Klimaticky patrí riešené územie obce Maťovské Vojkovce do teplej oblasti, podoblasti mierne vlhkej, okrskov teplej, mierne suchý s chladnou zimou. Priemerná ročná teplota vzduchu je 8 až 9° C, s priemernými ročnými úhrnmi zrážok 593 - 700 mm. Najbohatšie mesiace na zrážky sú júl a august, najchudobnejšie sú február a marec. Maximum snehovej prikrývky priemerne 20 až 30 cm. Počet dní so snehovou pokrývkou dosahuje dĺžku 60 - 70 dní. Smer vetra v roku južný 19 %, severný 11 %, západný 5 %, severozápadný 4 %, severovýchodný 4 %, juhovýchodný 4 %, juhozápadný 3 % a východný 2 %. Na bezvetrie pripadá 48 % v roku. Ročná oblačnosť pod 60 %. Trvanie slnečného svitu za rok v priemere nad 2200 hodín.

Veterné pomery v záujmovej oblasti sú ovplyvnené predovšetkým orografiou. Usporiadanie pohorí na celom východnom Slovensku spôsobuje, že na Východoslovenskej nížine je rýchlosť vetra najvyššia zvyčajne z prevládajúcich smerov t.j. severného či severozápadného /Michalovce 3,8 m.s-1/. Smery vetra s južnou zložkou majú v južnej polovici územia o 2 m.s-1 nižšiu rýchlosť, v severne o 1 až 1,5 m.s-1. Priemerná rýchlosť vetra, vrátane bezvetria na nížine pomerne nízka 2,3 až 2,8 m.s-1. Najvyššie rýchlosti sú dosahované začiatkom jari (3 až 3,3 m.s-1), najnižšie na jeseň 2,0 až 2,2 m.s-1. Z vývoja rýchlosti prúdenia vzduchu môžeme predpokladať, že v záujmovej oblasti prevládajú mierne až slabé prúdenia.

Priemerná rýchlosť vetra v (m/s) v stanici Michalovce, r.2000

mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII	IX.	X.	XI.	XII.
rýchlosť	2,1	1,9	2,1	2,4	2,4	2,3	2,0	1,9	1,9	1,3	1,3	1,3

Dlhodobé trendy zrážkových bilančných zmien v oblasti Východoslovenskej nížiny boli analyzované v ôsmich zrážkomerných staniciach. Najvýraznejší ročný trendový pokles bol zaznamenaný v zrážkomernej stanici Michalovce /pokles o 185 mm/. Zrážkomerná stanica Kráľovský Chlmec zaznamenala ročný trendový pokles o 37 mm. Výsledky poukazujú na výraznú priestorovú diferenciáciu trendových poklesov. Na základe tohto je možné predpokladať, že dôvody zmien sú nielen globálneho charakteru, ale aj lokálneho antropického vplyvu.

Priemerný úhrn zrážok v mm (Údaje SHMÚ)

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII	IX.	X.	XI.	XII.	Rok
priemerný úhrn	35	38	27	33	56	76	72	70	42	51	48	45	59 3

V porovnaní s Podunajskou nížinou je v záujmovej oblasti Východoslovenskej nížiny suchšia zima a vlhkejšie leto, hlavne vďaka búrkovým lejakom. V súvislosti s chladnejšou zimou je na tomto území v priemere skorší začiatok a neskorší koniec trvania snehovej pokrývky ako na Podunajskej nížine. Súvislá snehová pokrývka počas viac ako mesačného obdobia sa tu vyskytuje zriedka.

PŮDA

Na okrajoch Východoslovenskej nížiny prevládajú illimerizované pôdy. Sprašové tabule sú charakteristické degradovanými černozemami. V záujmovom katastrálnom území prevládajú nasledovné PŮDNÉ DRUHY - pôdy nívnych oblastí – prevažne nívne pôdy glejové a oglejené na nekarbonátových aluviálnych sedimentoch. V širšom záujmovom území aj terestrické ilimerizované pôdy až oglejené pôdy na

sprašových a iných hlinách a terestrické hnedozeme ilimerizované a oglejené na sprašových a iných hlinách s nízkym obsahom humusu 2 až 3 %. Pôdotvorný substrát – sprašové hliny a nevápnité nivné uloženiny. Celková hĺbka pôd - prevládajú pôdy stredne hlboké 30 až 100 cm. V katastrálnom území Maťovské Vojkovce prevládajú orné pôdy so sieťou poľných ciest.

Dôležitým zdrojom kontaminácie pôd sú agrochemikálie, fosforečné hnojivá s vysokým obsahom ťažkých kovov ako chróm, urán, arzén, kadmium, olovo a ortuť. Degradáciu pôd spôsobovali aj odpady poľnohospodárskej prvovýroby. Zvlášť nebezpečné odpady predstavujú nevyužitú prostriedky na ochranu rastlín proti škodcom, ako aj ropné látky. V súčasnosti dochádza k stagnovaniu v hnojení priemyselnými hnojivami, za roky od 1990 sa spotreba priemyselných hnojív znížila z 231 kg/ha na súčasných 50 kg/ha NPK a rovnako dochádza k stagnovaniu v hnojení organickými hnojivami v dôsledku rapídneho zníženia stavov hovädzieho dobytku, deficitu organickej hmoty a organických látok v pôde.

1.3 Väzby vyplývajúce z riešenia a záväzných častí ÚPN VÚC Košického kraja

Vo vzťahu k územnému plánu obce je nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou ÚPN – VÚC Košického kraja. V súlade s § 27, odst.6 zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov je potrebné záväznú časť tejto územnoplánovacej dokumentácie v riešení Územného plánu obce rešpektovať. Pre ÚPN – VÚC Košického kraja boli v roku 2004 obstarané Košickým samosprávnym krajom Zmeny a doplnky, ktoré boli schválené uznesením č.245/2004 a zmeny a doplnky záväznej časti boli vyhlásené Všeobecne záväzným nariadením č.2/2004. V Návrhu riešenia Územného plánu obce Maťovské Vojkovce je potrebné rešpektovať tie záväzné časti tejto nadradenej územnoplánovacej dokumentácie, ktoré majú dopad na uvedené obce.

Záväzné časti ÚPN – VÚC Košického kraja a schválených Zmien a doplnkov, ktoré je potrebné zohľadniť v riešení Územného plánu obce Maťovské Vojkovce (znenie regulatívov prevzaté z VZN Košického samosprávneho kraja) :

2.V oblasti osídlenia, usporiadania územia a sídelnej štruktúry

- 2.1. podporovať rozvoj sídelnej štruktúry vytváraním polycentrickej siete centier osídlenia, ťažísk osídlenia, rozvojových osí a vidieckych priestorov,
- 2.5. zabezpečiť na území Košického kraja, rozvojovými osami pozdĺž komunikačných prepojení medzinárodného a celoštátneho významu sídelné prepojenia na medzinárodnú sídelnú sieť, ako aj konzistenciu a rovnocennosť rozvojových podmienok s územím Banskobystrického a Prešovského kraja,
- 2.6. formovať sídelnú štruktúru na regionálnej úrovni prostredníctvom regulácie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia jednotlivých hierarchických úrovní ťažísk osídlenia, centier osídlenia, rozvojových osí a vidieckych priestorov,
- 2.7. rešpektovať pri novej výstavbe objekty obrany štátu a ich ochranné a bezpečnostné pásma,
- 2.17. vytvárať podmienky pre rovnovážny vzťah urbánnych a rurálnych území a integráciu funkčných vzťahov mesta a vidieka,
- 2.18. podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia s cieľom vytvárania rovnocenných životných podmienok obyvateľov a zachovania vidieckej (rurálnej) krajiny ako rovnocenného typu sídelnej štruktúry,

- 2.19. zachovávať špecifický ráz vidieckeho priestoru a pri rozvoji vidieckeho osídlenia zohľadňovať špecifické prírodné, krajinné a architektonicko-priestorové prostredie,
- 2.20. vytvárať podmienky pre dobrú dostupnosť vidieckych priestorov k sídelným centrámi, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí.

3. V oblasti sociálnej infraštruktúry

- 3.2. vytvárať podmienky pre rozvoj bývania vo všetkých jeho formách s cieľom zvyšovať štandard bývania a dosiahnuť priemer v kraji 340 bytov na 1 000 obyvateľov,
- 3.6. vytvárať podmienky pre rovnomerné pokrytie územia zariadeniami základnej zdravotnej starostlivosti pri uprednostnení prirodzených centier,
- 3.7. vytvárať podmienky pre rozširovanie siete zariadení sociálnej pomoci a sociálnych služieb pre občanov odkázaných na sociálnu pomoc a občanov s ťažkým zdravotným postihnutím,
- 3.8. podporovať činnosť existujúcich a rozvoj nových zariadení v oblasti kultúry a umenia ako neoddeliteľnú súčasť kultúrnych tradícií a služieb obyvateľstvu.

5. V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekológie, ochrany prírody, ochrany kultúrnych pamiatok a ochrany pôdneho fondu

- 5.1. rešpektovať ochranu poľnohospodárskeho a lesného pôdneho fondu ako faktor usmerňujúci urbanistický rozvoj kraja,
- 5.6. sanovať a revitalizovať oblasti, resp. ich časti na území Košického kraja zaťažené s vysokým stupňom environmentálnej záťaže;
 - 5.6.4. stredozemplínska – na území okresov Michalovce a Trebišov,
- 5.7. rezervovať vo výrobných zariadeniach plochy na uplatňovanie moderných ekologických technológií a prechod na spaľovanie zemného plynu, v prospech eliminovania príčin poškodenia životného prostredia,
- 5.8. v nadväznosti na systém náhrad pri vynútenom obmedzení hospodárenia rešpektovať pri hospodárskom využití prvky regionálneho územného systému ekologickej stability a požiadavky na ich ochranu a funkčnosť; z prvkov územného systému ekologickej stability vylúčiť hospodárske využitie týchto území, prípadne povoliť len extenzívne využívanie, zohľadňujúce existenciu cenných ekosystémov,
- 5.9. podmieniť usporiadanie územia z hľadiska aspektov ekologických, ochrany prírody, prírodných zdrojov a tvorby krajinej štruktúry,
- 5.11. zohľadňovať pri umiestňovaní činností na území ich predpokladaný vplyv na životné prostredie a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov,
- 5.14. podporovať zmenu spôsobu využívania poľnohospodárskeho pôdneho fondu zatrávením ornej pôdy ohrozovanej vodnou a veternou eróziou.

6. V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry

- 6.13. chrániť koridory pre cesty II. triedy, ich preložky, rekonštrukcie a úpravy, a to pre
 - 6.13.11. cestu č. II/552 v úseku Košice (preložka cesty v mestskej časti Krásna nad Hornádom a Nad jazerom) - Slanec - Zemplínske Jastrabie - Veľké

Kapušany - Maťovské Vojkovce - hraničný priechod s Ukrajinou, vrátane obchvatov obcí Zemplínska Teplica, Egreš, Zemplínsky Branč, Kucany, Oborín, Veľké Raškovce, Veľké Kapušany, Maťovské Vojkovce, Bohdanovce a Rákoš,

- 6.15. chrániť priestory na rozvoj existujúcich a výstavbu nových cestných hraničných priechodov smerom do Ukrajinskej republiky, a to
 - 6.15.4. Maťovské Vojkovce - Palovo na ceste II/552 pre malý miestny pohraničný styk s obmedzením nákladnej dopravy do 3,5 tony,
- 6.18. v oblasti rozvoja železničnej dopravy chrániť priestory pre
 - 6.18.4. územnú rezervu pre trasu vysokorychlostnej trate Bratislava - Zvolen - Košice - hranica s Ukrajinou,
 - 6.18.7. chrániť priestory pre rozvoj existujúcich a výstavbu nových železničných hraničných priechodov smerom na Ukrajinu;
 - Maťovce - Užhorod pre nákladnú dopravu (normálny a široký rozchod).

7. V oblasti rozvoja nadradenej technickej infraštruktúry

- 7.1. zvyšovať podiel zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov s cieľom dosiahnuť do roku 2010 úroveň celoslovenského priemeru,
- 7.4. na zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou využívať prednostne zdroje podzemných vôd,
- 7.9. znižovať rozdiel medzi podielom odkanalizovaných obyvateľov a podielom zásobovaných obyvateľov pitnou vodou,
- 7.10. zvyšovať úroveň v odkanalizovaní a čistení odpadových vôd miest a obcí s cieľom dosiahnuť do roku 2010 úroveň celoslovenského priemeru,
- 7.11. prednostne realizovať rekonštrukciu alebo výstavbu kanalizácií a čistiarní odpadových vôd v sídlach
 - 7.11.2. s vybudovaným vodovodom,
- 7.13. vytvárať priaznivé podmienky pre intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike a pre intenzívnejšie využívanie distribuovanej výroby elektriny v zmysle smerníc EU,
- 7.16. chrániť koridor pre výstavbu zdrojového plynovodu súbežne s trasou medzištátneho plynovodu Bratstvo územím okresov Michalovce, Trebišov, Košice - okolie a Rožňava.

8. V oblasti hospodárstva

- 8.4. stabilizovať a revitalizovať poľnohospodárstvo diferencovane podľa poľnohospodárskych produkčných oblastí s prihliadnutím na chránené územia prírody a na existujúci funkčný územný systém ekologickej stability,
- 8.11. vychádzať v územnom rozvoji predovšetkým z princípu rekonštrukcie a sanácie existujúcich priemyselných a stavebných areálov,
- 8.12. vychádzať pri rozvoji priemyslu a stavebníctva nielen z ekonomickej a sociálnej, ale aj územnej a environmentálnej únosnosti územia so zohľadnením špecifik jednotlivých regiónov kraja.

9. V oblasti odpadového hospodárstva

- 9.1. vytvárať územné predpoklady pre zabezpečenie zneškodňovania nebezpečných odpadov

- ako podmienku ďalšieho rozvoja niektorých priemyselných odvetví,
- 9.2. koordinovať a usmerňovať výstavbu nových skládok tak, aby kapacitne a spádovo zabezpečili požiadavky na ukladanie odpadov v jednotlivých regiónoch kraja podľa ich špecifickej potreby,
- 9.4. vytvárať podmienky pre otváranie nových skládok v okresoch..., Michalovce,...

II. VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY

Verejnoprospešné stavby spojené s realizáciou uvedených záväzných regulatívov sú tieto :

1. Cestná doprava

- 1.6. cesty II. triedy, ich preložky, rekonštrukcie a úpravy
- 1.6.11. cesta II/552 v úseku Košice (preložka cesty v mestskej časti Krásna nad Hornádom a Nad jazerom) - Slanec - Zemplínske Jastrabie - Veľké Kapušany - Maťovské Vojkovce - hraničný priechod s Ukrajinou, vrátane obchvatov obcí Zemplínska Teplica, Egreš, Zemplínsky Branč, Kucany, Oborín, Veľké Raškovce, Veľké Kapušany, Maťovské Vojkovce, Bohdanovce a Rákoš,
- 1.8. prestavby existujúcich a stavby nových cestných hraničných priechodov smerom na Ukrajinu
- 1.8.4. Maťovské Vojkovce - Palovo na ceste II/552.

2. Železničná doprava

- 2.4. stavba vysokorychlostnej trate Bratislava - Zvolen - Košice - hranica s Ukrajinou,
- 2.7. rozvoj existujúcich a výstavba nových železničných hraničných priechodov smerom na Ukrajinu
- 2.7.1. Maťovce - Užgorod pre nákladnú dopravu (normálny a široký rozchod).

Na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb možno podľa § 108 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť, alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť.

3. ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY OBCE

Podľa dosiahnutej hodnoty indexu vitality sa obyvateľstvo zaraďuje do 4-tich typov populácie:

Kategória obce	Priemerný ročný prírastok obyvateľstva
rýchlo rastúca	nad 5 %
pomaly rastúca	3 - 5 %
stagnujúca	-2 - +2 %
regresívna	pod -2 %

Údaje o vekovej štruktúre obyvateľstva sú hodnotené v troch základných vekových skupinách:

- predproduktívny vek 0 -14 rokov,

- produktívny vek muži 15 - 59 rokov, ženy 15 – 54 rokov,
- poproduktívny vek muži 60 a viac rokov, ženy 55 a viac rokov

Prognóza demografického vývoja za okres Sobrance a za Košický kraj.

Pre porovnanie uvádzame prognózu demografického vývoja za okres Michalovce a za Košický kraj:

Okres Michalovce :

2006 - 2010 prírastok	+ 810 obyvateľov
2010 - 2015 prírastok	+ 730 obyvateľov
2015 – 2020 prírastok	+ 349 obyvateľov
2005 - 2020 prírastok celkom (+ 1,72%)	+ 1 889 obyvateľov

Košický kraj (NUTS 2):

2005 - 2010 prírastok.....	+ 9 993 obyvateľov
2010 - 2015 prírastok.....	+ 8 375 obyvateľov
2015 – 2020 prírastok.....	+ 4 836 obyvateľov
2005 - 2020 prírastok celkom (+3,00%).....	+ 23 204 obyvateľov

Dosiahnuté hodnoty indexu vitality v rokoch 1991 až 2004 charakterizujú populáciu ako regresívnu (ubúdajúcu).

V závislosti od indexu vitality sa populácia delí na typy nasledovne:

Bodová hodnota	Typ populácie
300 a viac bodov	veľmi regresívny
201-300 bodov	progresívny
151-200 bodov	stabilizovaná rastúca
121-150 bodov	stabilizovaná
101-120 bodov	stagnujúca
pod 100 bodov	regresívna

1.4 Demografia

K 31.12.2005 žilo v obci Maťovské Vojkovce 598 obyvateľov, čo predstavuje 0,55 % z celkového počtu obyvateľov okresu Michalovce.

Celková rozloha katastrálneho územia obce je 1 229 ha, priemerná hustota osídlenia 47,8 obyvateľov na 1km².

Retrospektívny vývoj počtu obyvateľov v rokoch 1980 – 2005

Rok sčítania	1980	1991	2001	2005 ^{1/}
Počet obyvateľov	635	597	587	598
Prírastok obyvateľov		- 38	- 10	+ 11
Index rastu		94,02	98,32	101,87
Ø ročný prírastok		- 0,54 %	- 0,17 %	+ 0,47 %

^{1/}stav k 31.12.

Podľa dynamiky vývoja pohybu obyvateľstva v obci Maťovské Vojkovce bol v rokoch 1980 až 2001 zaznamenaný pokles počtu obyvateľov, pričom dochádzalo k postupným úbytkom poklesu. Populačný zvrät nastal po roku 2001, kedy došlo v priebehu štyroch rokov k nárastu počtu obyvateľov o + 11 osôb.

Počas sledovaného obdobia priemerný ročný prírastok dosahoval hodnoty od -0,54 % do +0,47 %., čo zaradilo obec medzi stagnujúce sídlo.

Podľa štatistického sledovania rokov 2001 až 2005 na demografickom pohybe v obci sa rovnakou mierou podieľa prirodzený aj migračný prírastok.

Vývoj v obci je porovnateľný s dlhodobým populačným vývojom v okrese Michalovce, kde počet obyvateľov začína stagnovať.

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v období rokov 2001 - 2006

Rok	Počet obyvateľov				Index vitality
	Spolu	Vekové skupiny			
		predproduktívny	produktívny	poproduktívny	
2001 ¹⁾	587	113	343	130	86,92
%	100,00	19,25	58,43	22,15	
2004	590	99	356	135	73,33
%	100,00	16,78	60,34	22,88	
2006	601	91	410	100	91,0
%	100,00	15,15	68,22	16,63	

¹⁾ údaj podľa SODB

Z uvedeného prehľadu o vekovej štruktúre (predproduktívne, produktívne, poproduktívne obyvateľstvo) v obci Maťovské Vojkovce za obdobie rokov 2001 až 2006 dochádza k postupnému úbytku predproduktívnej a poproduktívnej zložky a nárastu produktívnej skupiny obyvateľstva.

Dosiahnuté hodnoty indexu vitality sú počas celého sledovaného obdobia pod hodnotou indexu 100, čo charakterizuje regresívny (ubúdajúci) typ populácie Priemerný vek obyvateľstva v roku 2001 bol 36,8 rokov.

V obci žije 503 obyvateľov maďarskej národnosti, čo predstavuje 85,69 %, nasleduje slovenská s 11,41 % a rómska národnosť s 2,90 %. Podľa vzdelanostnej štruktúry základné vzdelanie má ukončených 30,66 % obyvateľov, učňovské bez maturity 23,85 %, stredné odborné s maturitou 13,29 % a vysokoškolské 1,19 % obyvateľstva. Z náboženského vyznania prevláda rímskokatolícka cirkev (44,46 %) a gréckokatolícka cirkev (38,16 %). Údaje sú podľa SODB 2001.

V zmysle Prognózy obyvateľstva SR do roku 2025 (Výskumné demografické centrum INFOSTAT Bratislava 2004) a doterajšieho vývoja obyvateľstva možno očakávať nasledovný demografický vývoj obce:

Návrh pre obec Maťovské Vojkovce :

Počet obyvateľov v okrese Michalovce sa v súčasnosti nevyznačuje dynamickým rastom, ale skôr naopak, počet obyvateľov začína stagnovať. Vyplýva to hlavne z populačného vývoja, ktorý sa spomalil v dôsledku zníženia prirodzeného prírastku obyvateľstva a do značnej miery aj relatívne vysokým saldóm migrácie mimo okres. Podľa „Prognózy obyvateľstva SR do roku 2025“ počet obyvateľov v okrese bude naďalej rásť, ale jeho tempo sa postupne spomalí. K zmenám dôjde aj v rozložení vekových skupín, kedy začne klesať predproduktívna a narastať produktívna zložka obyvateľstva.

Pre navrhované obdobie do roku 2020 sa uvažuje v Maťovských Vojkovciach s nárastom počtu obyvateľov o cca 20 %, kde v riešenej územnoplánovacej dokumentácii sa navrhujú lokality pre výstavbu rodinných domov ako aj rozvojové plochy pre podnikateľské aktivity, nakoľko katastrálnym územím prechádzajú a v budúcnosti sú plánované významné železničné trate a hraničné priechody na Ukrajinu.

rok 2005 spolu..... 598 obyvateľov
 2006 - 2020 prírastok cca 20 %..... + 120 obyvateľov
rok 2020 spolu..... 718 obyvateľov

Napriek nepriaznivému demografickému vývoju v okrese Michalovce, môžeme v obci pre dlhodobú demografickú prognózu uvažovať s prírastkom obyvateľstva. Ten bude závisieť od orientácie a pripravenosti obce ponúknuť nové lokality pre investičnú a bytovú výstavbu, vytvorenie nových pracovných príležitostí v samotnej obci, v areáli prekládky a v meste Veľké Kapušany, ako aj výraznými investičnými akciami v rámci regiónu.

1.5 Vývoj a charakteristika bytového fondu

- Ku dňu Sčítania obyvateľov domov a bytov v roku 2001 bolo v obci spolu 191 bytov, z toho:
- trvale obývaných 164 bytov
 - z toho v rodinných domoch 163 a 1 byt v inej budove
 - v obci je 27 neobývaných bytov v rodinných domoch,

Vývoj počtu trvale obývaných bytov v rokoch 1970 – 2001

Rok sčítania	1970	1980	1991	2001
Počet trvale obývaných bytov	180	172	163	164
Prírastok bytov		- 8	- 9	+ 1
Počet bytov/1 000 obyv.	242,9	270,9	273,0	279,4
Okres Michalovce	236,4	257,9	282,0	278,2
Košický kraj	247,6	273,6	297,9	296,8
SR			370,0	353,5

Z rozboru základných charakteristík bytového fondu obce Maťovské Vojkovce, možno konštatovať, že počas celého sledovaného obdobia rokov 1970 až 2001 bol ukazovateľ počtu bytov /1 000 obyvateľov pod krajským aj celoslovenským priemerom.

Vývoj obložnosti v rokoch 1970 - 2001

Rok sčítania	1970	1980	1991	2001
Obložnosť (obyv./ byt)	4,12	3,69	3,66	3,58
Okres Michalovce	4,23	3,88	3,55	3,60
Košický kraj	4,04	3,65	3,36	3,37
SR				2,83

Priemerný vek rodinných domov je 40 rokov. Ako materiál nosných múrov boli u rodinných domoch v prevažnej miere použité tehly a tvárnice. Priemerný počet obytných miestností na jeden byt je 3,84.

Trvale obývané byty podľa obdobia výstavby

Obec	1899 a nezistené	1900-1919	1920-1945	1946-1970	1971-1980	1981-1990	1991-2001	spolu

Maťovské Vojkovce	1	4	16	97	31	9	6	164
%	0,61	2,44	9,76	59,15	18,90	5,49	3,66	100

Z uvedeného prehľadu o dobe výstavby možno konštatovať, že veková štruktúra trvale obývaných bytov je priaznivá, keď 87,20 % bytov bolo postavených po roku 1946. Obdobie výstavby bolo sústredené najmä na roky 1946 - 1967, kedy bolo postavených 59,15 % všetkých rodinných domov.

V obci Maťovské Vojkovce sú navrhované nové plochy pre výstavbu bytov:

Bytová zástavba - na voľných prielukách a potenciálnych plochách v rámci zastavaného územia i mimo zastavané územie obce:

V obci sa navrhujú pre výstavbu rodinných domov tieto disponibilné lokality v zastavanom i mimo zastavaného územia do r. 2020:

Lokalita	Počet navrhovaných plôch pre rodinné domy		
	V zast. území	Mimo zast. územia	Spolu
Časť - Kapušianske Vojkovce			
Lokalita – Lány - západ	5	21	26
Lokalita – Brehy - východ	0	15	15
Lokalita – Prieluky / Rozptyl	7	0	7
Celkový navrhovaný počet	12	36	48
Rezervné plochy	0	0	0
z toho sociálne bývanie:	0	0	0
Časť - Maťovce			
Lokalita – Briežky - juh	34	0	34
Lokalita – Prieluky / Rozptyl	10	0	10
Celkový navrhovaný počet	44	0	44
Rezervné plochy	0	15	15
z toho sociálne bývanie:	0	0	0

Lokalita	Počet navrhovaných plôch pre rodinné domy		
	V zast. území	Mimo zast. územia	Spolu
Celkový navrhovaný počet v Maťovských Vojkovciach	56	36	92

Stav obyvateľov v roku 2005	Predpokladaný stav 2020 (medziročný prírastok 20 %)	Podľa disponibilných plôch v územnom pláne
598 obyv.	718 obyv.	331 obyv

Navrhovaný prírastok RD je 43 % z disponibilných lokalít t.j. 40 RD

Navrhovaný počet bytových jednotiek (RD) a obyvateľov

Stav bytov v roku 2004	Byty		Obyvatelia	
	Navrhovaný prírastok	Navrhovaný stav	Obložnosť	Počet obyvateľov
164	40	204	3.0	718

Záver

Po zhodnotení trhovej situácie, vlastníckych vzťahov v obci Maťovské Vojkovce, v oblasti nehnuteľností nie je možné predpokladať voľnú ponuku stavebných pozemkov v prielukách.

Staré domy navrhujeme na rekonštrukciu, prípadne na asanáciu a výstavbu nových objektov. Tento fond nie je dostatočný pre možný rozvoj obce. V obci je nevyhnutné vytvoriť podmienky trhu so stavebnými pozemkami, čo znamená vytvorenie väčšej ponuky stavebných pozemkov, ako je predpokladaná potreba vyvodená z demografického rastu obyvateľov, vzhľadom na potenciálny rozvoj obce v oblasti dopravy, priemyslu a cestovného ruchu v súlade s plánovaným cestným hraničným prechodom na Ukrajinu.

Vymenované dôvody predurčujú zväčšiť počet stavebných pozemkov v záujme vytvorenia dlhodobej trhovej ponuky nasledovne: nové stavebné pozemky (92). 92).

Návrhu ÚPN obce rozdeľuje návrh nových bytových jednotiek do dvoch etáp postupnosti využitia stavebných pozemkov a výhľadová etapa.

Etapy výstavby	1. etapa	2. etapa
Bytové jednotky	40	52

4. RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA A ŠIRŠIE VZŤAHY OBCE

1.6 Význam, poloha a funkcia obce v štruktúre osídlenia

Katastrálne územie obce Maťovské Vojkovce je situované v najvýchodnejšej časti Zemplínskeho regiónu, Košického kraja, na hranici s Ukrajinou, v juhovýchodnej časti okresu Michalovce. Celé záujmové územie sa nachádza v urbanizačnom priestore medzi mestom Veľké Kapušany a štátnou hranicou s Ukrajinou.

Katastrálne územie obce Maťovské Vojkovce je situované v juhovýchodnej časti okresu Michalovce v Košickom kraji. Tvoria ho dve miestne časti: časť Maťovce a časť Kapušianske Vojkovce. Riešene územie je vymedzené katastrálnymi hranicami obce. Celé záujmové územie má rovinný charakter. Nadmorská výška sa pohybuje v rozmedzí od 103 m.n.m. (západná časť - Veškovský kanál) po 107 m.n.m. (východná časť - Maťovce). Katastrálne územie riešeného územia má celkovú výmeru 1229,58 ha (Maťovce 737,17 ha, Kapušianske Vojkovce 492,41 ha). Východná časť katastra hraničí s Ukrajinou.

1.7 Väzby obce na záujmové územie

Obec susedí s katastrálnymi hranicami obcí: v severozápadnej časti s obcou Pavlovce nad Uhom, v severnej časti s obcou Bajany, z severovýchodnej časti s obcou Lekárovce, z východnej časti so št. hranicou Ukrajina, z južnej časti s obcou Ruská a Budince, z juhozápadnej a západnej časti s mestom Veľké Kapušany. Dopravné a pracovné väzby sú prevažne na mesto Veľké Kapušany, ktoré je vzdialené cca 3 km a na mesto Michalovce, ktoré sú vzdialené 25 km.

Obec je napojená na dopravný systém cestou III/55245 smer Maťovce a III/55242 smer Kapušianske Vojkovce. Kataster pretína cesta II/552 Veľké Kapušany smer št. hranica s Ukrajinou. Miestnymi obslužnými komunikáciami je zabezpečená dopravná obsluha v obce Verejná autobusová doprava je zabezpečovaná

SAD Michalovce. V časti Kapušianske Vojkovce sa nachádzajú jednostranné a obojstranné pešie komunikácie hlavne pozdĺž cesty III/55242.

Južnou časťou katastrálneho územia obce prechádza celoštátna železničná trať

- št. hr. (UZ) – Maťovce ŠRT – Haniska pri Košiciach ŠRT so železničnou dopravňou: žst. Maťovce ŠRT
- št. hr. (UZ) – Maťovce ŠRT – Bánovce nad Ondavou so železničnou dopravňou: žst. Maťovce

1.8 Územný priemet ekologickej stability

Faktory podporujúce ekologickej stability

Tieto faktory sa opierajú o hodnotenie súčasnej krajinskej štruktúry z hľadiska intenzity premien a narušenia prírodných a prírode blízkych krajinných prvkov. Sú to prvky, ktoré najviac spĺňajú funkciu ekostabilizačných prvkov, napr. lesný porast, vodné plochy, mokrade, jazerá, ďalej sú to lúky a úzkopásové polia s krovinami, tvoria zároveň vhodné podmienky pre rôznorodosť foriem života, sú jedným z podkladov pre zabezpečenie veľmi dobrej ekologickej kvality územia. Vyčleňuje sa nasledovných 5 stupňov:

- I. stupeň – prirodzená a prírode blízka vegetácia s vysokou biologickou diverzitou, alebo plochy s veľkým predpokladom pre zachovanie biologicky významných, vzácnych alebo ohrozených druhov rastlín a živočíchov alebo ich spoločenstiev,
- II. stupeň – poloprirodzená a prírode blízka vegetácia s veľkou diverzitou druhovou a štruktúrnou, plochy umožňujúce zachovanie významných druhov genofondu a biodiverzity s predpokladmi prirodzenej sukcesie,
- III. stupeň – antropicky podmienená vegetácia s prírodnými prvkami a trvalé poľnohospodárske kultúry s vysokou biodiverzitou,
- IV. stupeň – antropicky podmienená vegetácia synantropného charakteru a veľkoplošné poľnohospodárske monokultúry s malou biodiverzitou,
- V. stupeň – plochy s devastovanou vegetáciou alebo bez vegetácie, technické diela a urbanizované plochy.

Faktory znižujúce ekologickej stability

V riešenom území sme zistili nasledovné negatívne javy a stresové faktory:

- konštrukcia elektrických stĺpov s vodorovným usporiadaním vodičov nebezpečná svojou konštrukciou
- cestná doprava - líniová bariéra
- železničná doprava – širokorozchodná trať, prekládková stanica
- zastavané územia

Verejná cestná dopravná sieť prechádzajúca územím je nadradeného významu a slúži všetkým obyvateľom. Účelové komunikácie (poľné cesty) so súvisiacimi stavbami slúžia na sprístupnenie pozemkov a patria medzi spoločné zariadenia. Vodná doprava sa v riešenom území ani v blízkom okolí nenachádza. Širokorozchodná železničná trať a cestná doprava tu tvoria hlavné bariéry.

Výstavba diaľnic, rýchlostných komunikácií, nových ciest I. až IV. triedy, ani výstavba miestnych komunikácií sa neplánuje.

Faktory znižujúce ekologickej stability predstavujú syntetickú vlastnosť územia charakterizovanú rôznym počtom negatívnych dopadov – stresových faktorov, ktorých účinok sa zväčšuje ich kumuláciou a veľkosťou areálu pôsobenia. Sú to vlastne všetky zastavané plochy s najväčšou koncentráciou ohrozujúcich socioekonomických javov, kde sa prelínajú obytné, dopravné, priemyselné a energetické zóny. Stresová záťaž riešeného územia sme hodnotili v päťstupňovej škále a opiera sa o hodnotenie účinku negatívnych

faktorov podľa ich druhu a predpokladaného synergického účinku na krajinu:

- I. stupeň – územie s veľmi malou antropickou záťažou, stresové faktory sa tu vyskytujú v obmedzenej miere, najčastejšie iba ako bodové alebo líniové faktory lokálneho významu,
- II. stupeň – územie s malou antropickou záťažou, územie zaťažené prevažne iba jedným bodovým, líniovým alebo plošným prvkom s malým rozsahom bez kumulácie viacerých stresových faktorov,
- III. stupeň – územie so strednou antropickou záťažou, územie zaťažené 2 alebo 3 líniovými, príp. rozsiahlejšími plošnými stresovými faktormi alebo je tu kumulácia líniových, plošných a bodových prvkov,
- IV. stupeň – územie s veľkou antropickou záťažou, kumulácia viacerých stresových faktorov s väčším plošným rozsahom,
- V. stupeň – územie s veľmi veľkou antropickou záťažou, kumulácia viacerých stresových faktorov s veľmi veľkým plošným rozsahom s prevahou priemyselných plôch.

Pasport plôch z hľadiska ekologickej stability krajiny

Plochy ekologicke nestabilné:

- Orná pôda s nízkym plošným zastúpením osobitne významných častí prírody (do 15 %)
- Územia postihnuté veternou eróziou
- Územia degradačne postihnuté antropogénnou činnosťou (zastavané územia),

Plochy ekologicke stredne stabilné:

- trvalé trávne porasty s nízkym plošným zastúpením osobitne významných častí prírody a krajiny,
- plošné výsadby nepôvodných druhov vrátane poľnohospodárskych kultúr.

Plochy ekologicke stabilné

- mokradné spoločenstvá,
- brehové porasty.

Súčasná krajinná štruktúra riešeného územia je výrazne antropogénne pozmenená. Boli zlikvidované pre dané prostredie typické ekosystémy, ktoré plnili regulačnú funkciu obehu vody v prírodných ekosystémoch s priaznivým dopadom na retenčnú kapacitu a tvorbu vhodných genofondových podmienok. Konečná klasifikácia riešeného územia je súčtom hodnôt faktorov posudzujúcich ekologickú stabilitu z pozitívneho hľadiska (podporujúco - ochranné faktory) a faktorov znižujúcich ekologickú stabilitu, ktoré znižujú výslednú ekologickú hodnotu.

Výsledkom je 5 stupňov ekologickej stability:

I.stupeň	- veľmi vysoká ekologická stabilita
II.stupeň	- vysoká ekologická stabilita
III. stupeň	- stredne vysoká ekologická stabilita
IV.stupeň	- malá ekologická stabilita
V.stupeň	- veľmi malá ekologická stabilita

Na riešenom území prevažuje IV. Stupeň. Územie je charakteristické nižinným terénom s poľnohospodársky obrábanymi pôdami, trvalými trávnymi porastami a pasienkami. Priestor si vyžaduje mimoriadnu starostlivosť pri udržiavaní existujúcich a zvyšovaní počtu nových ekostabilizačných prvkov, najmä doplnenie nelesnej vegetácie v rámci prepojenia miestnych biokoridorov. V riešenom území sa nachádzajú aj územia s II. stupňom s vysokou ekologickou stabilitou, reprezentovanou predovšetkým

prvkami miestneho M ÚSES-u.

Klasifikácia územia a jeho ekologické hodnoty predstavujú diferenciaciu územia podľa vybraných kritérií, vyjadrujúcu kvantitatívnu mieru ekologickej stability resp. narušenia ekologických väzieb v riešenom území. Pre praktickú využiteľnosť je stanovená základná jednotka územného celku – katastrálne územie, v ktorom je hodnotený stupeň ekologickej stability (SES) podľa miery ekologickej kvality vegetácie a jej zastúpení v katastrálnom území.

Výpočet stupňa ekologickej stability (SES) bol získaný váhovým koeficientom podľa vzťahu:

$$SES = \frac{P_{OP} \cdot ES_{OP} + P_{ZA} \cdot ES_{ZA} + P_{TT} \cdot ES_{TT} + P_{LE} \cdot ES_{LE} + P_{VO} \cdot ES_{VO} + P_{ZP} \cdot ES_{ZP} + P_{OSP} \cdot ES_{OSP}}{CP_{KÚ}}$$

kde P_{OP} - plocha ornej pôdy v katastrálnom území = 738,84 ha
 ES_{OP} - ekologický stupeň ornej pôdy (priemerná hodnota je 0,77)
 P_{VO} - plocha viníc = 0,00 ha
 ES_{vi} - ekologický stupeň záhrad (0,1)
 P_{ZA} - plocha záhrad = 60,72 ha
 ES_{ZA} - ekologický stupeň záhrad (3,0)
 P_{OS} - plocha ovocných sádov = 0,00 ha
 ES_{OS} - ekologický stupeň ovocných sádov (2,0)
 P_{TT} - plocha trvalých trávnatých porastov 312,76 ha
 ES_{TT} - ekologický stupeň trvalých trávnatých porastov (4,0)
 P_{LE} - plocha lesov = 0,00 ha
 ES_{LE} - ekologická stabilita lesných porastov (5,0)
 P_{VO} - plocha vodných plôch 14,3 ha
 ES_{VO} - ekologický stupeň vodných plôch (4,0)
 P_{ZP} - plocha zastavaného územia = 34,46 ha
 ES_{ZP} - ekologický stupeň zastavaného územia (1,0)
 P_{OSP} - ostatná plocha = 66,49 ha
 ES_{OSP} - ekologický stupeň ostatných plôch (0,50)
 $CP_{KÚ}$ - celková plocha katastrálneho územia = 1229,58 ha
SES - stupeň ekologickej stability

SES = 1,70

Na základe tejto klasifikácie sme získali priemernú hodnotu stupňa ekologickej stability za celé katastrálne územie obce Maťovské Vojkovce. Táto hodnota vyjadruje kvalitatívnu mieru ekologickej stability. Hodnota stupňa ekologickej stability 1,70 nám vyjadruje, že riešené územie patrí do krajiny s nízkym stupňom ekologickej stability, čo znamená, že z celkového pohľadu sú v území ekologické väzby silne narušené. Hodnota koeficienta ekologickej stability pre jednotlivé miestne časti je: Maťovce- 1,87; Kapušianske Vojkovce- 1,53.

Pre porovnanie – priemerná hodnota SES v okrese Michalovce dosahuje 2,51. Katastrálne územie obce Pavlovce nad Uhom – 2,15 a Veľké Kapušany – 1,85.

Stupeň ekologickej stability obce Maťovské Vojkovce 1,70– plochy málo stabilné, je spôsobený pomerne vysokým podielom ornej pôdy /percento zornenia 73,35/ a trvalých trávnych porastov a plošne nízkym zastúpením ekologicky významných segmentov. SES vyjadruje sprostredkovane stupeň prirodzenosti územia na základe kvality (hodnota krajinoekologickej významnosti) a kvantity (plošná výmera) jednotlivých prvkov súčasnej krajinej štruktúry v konkrétnom katastrálnom území.

5. URBANISTICKÁ KONCEPCIA PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA

1.9 STANOVENIE ZÁKLADNEJ URBANISTICKEJ KONCEPCIE A KOMPOZÍCIE OBCE

1.9.1 Zhodnotenie významu obce v štruktúre osídlenia

1.9.1.3. Vývoj a súčasný stav urbárnej štruktúry obce

Skúmané územie bolo v minulosti začlenené do Užskej župy, v súčasnosti administratívne patrí do okresu Michalovce. Nadmorská výška sa pohybuje v rozmedzí od 103 m.n.m. (západná časť - Veškovský kanál) po 107 m.n.m. (východná časť - Maťovce).

Historický vývoj časti Maťovce

Maťovce ležia vo východnej časti Východoslovenskej nížiny na starom vale Uhu. Od roku 1964 sú východnou časťou obce Maťovské Vojkovce.

Najstaršie označenie obce pochádza z roku 1290 s názvom Terra. V roku 1333 je uvedené v pápežskom desatinnodaňovom súpise. V Použských Sztáray listinách sa zmienili o Mattine neskôr Mathenc ako o pradávnych kolískach maťovských rodín.

Názov obce v dobových spisoch sa dlho objavovalo v troch rôznych podobách: Mátyóc, Porchul, Sziget. Toto pravdepodobne naznačuje, že v tej dobe obec pozostávala z dvoch-troch častí, ktoré sa neskôr spojili. V 14.-16. storočí často používali názvy Matyhucz, Mathuch, Matyhuch alebo zriedkavejšie názvy Zigeth, Szigeth.

Medzi 1725-1730 obec mala iba jedno obývané gazdovstvo. Znovu osídlenie obce pomocou miestnymi statkármi panstva Fincicky a Berzoviczy sa začalo po roku 1730 maďarskými a rusinskými poddanými.

V roku 1886 vzniklo združenie odvodňovania s cieľom využitia plochy močariny, ktorá obklopovala obec. V chotári obcí Maťovce, Kapušianske Vojkovce, Bátfa a Palló odvodnili 1700 katastrálnych árov divokovodnej plochy. Od lesika obce Bátfa až po Latoricu vybudovali kanál, ktorý prechádzal cez obce Maťovce, Kapušianske Vojkovce, Budince, Kapušianske Kľačany odvádzajúc močarinu do rieky Latorica. Ako pamiatku na tieto práce v roku 1907 Péter Kende podžupan Užskej župy dal postaviť pamätník pri moste krišovská-čičarovce.

V roku 1908 sa začala výstavba železničnej trate Užhorod – Veľké Kapušany – Vojany, čo sa dotklo aj obce Maťovce. Zostatky obce Radics sa zničili výstavbou železnice.

Historický vývoj časti Kapušianske Vojkovce

Obec vznikla v 14. storočí, keď rodina Vajkóczyho sa rozhodla vybrať toto miesto za svoje sídlo. Rodina približne v roku 1375 vymrela. Po tejto rodine úlohu vodcu prebrala rodina Pinkóczi, ale iba na krátku dobu. Po nich nasledovali rodiny Riczkó a Kazay. V 15. a 16. storočí v obci sa začal veľký rozvoj. Vďaka uvedeným rodinám obec získala nižšiu šľachtickú povahu.

1.9.2 Základná urbanistická koncepcia a kompozícia obce

Obec vznikla z pôvodne dvoch samostatných sídelných útvarov a neskôr vytvorenej samostatnej zóny Prekládky, ktorá vznikla pri železničnej trati. Pôvodné dve obce boli prepojené cestou tr.III/55245 prechádzajúcej zo západu na východ, ktorá napájala jednotlivé sídelné útvary zo severnej strany. V obci nie je vytvorený žiaden centrálny priestor, dokonca aj objekty ako kostoly, potraviny s hostincom, obecny úrad s

kultúrnym domom a pod., ktoré majú potenciál vytvárať priestorovú štruktúru, sú situované popri komunikáciách, nekoncepčne, bez komunikačných a rozptylových plôch. Základná komunikačná kostra obidvoch častí je založená na systéme hlavnej rozvetvenej ulice, na ktorú sa pripájajú prístupové komunikácie, ktoré vyúsťujú do extravilánu sídla, prípadne vytvárajú uzavreté komunikačné okruhy.

V časti Maťovce je najviac vnímateľná dominanta gréckokatolícky chrám sv. Juraja z roku 1899, ktorý nie je vyhlásený za národnú kultúrnu pamiatku. Lokalizovaný je v strede obce na pozemkoch vo vlastníctve cirkvi.

V časti Kapušianske Vojkovce je najviac vnímateľná dominanta rímskokatolíckeho kostola sv. Juraja z roku 1899, Objekt nie je vyhlásený za národnú kultúrnu pamiatku. Lokalizovaný je v strede obce na pozemkoch vo vlastníctve cirkvi. Vo východnej časti je kostol reformovanej cirkvi. Objekt nie je vyhlásený za národnú kultúrnu pamiatku. Stavba je na pozemkoch vo vlastníctve cirkvi.

Časť tzv. Prekládky tvorí samostatnú zónu obce situovanú v južnej časti kat. územia, ktorá je vybudovaná pri železničnej trati vedenej od Veľkých Kapušian v smere na Ukrajinu. V areáli sa nachádza aj železničná stanica Maťovce. Prekládka obsahuje koľaje širokého rozchodu s napojením na Ukrajinu, veľkokapacitné mechanizmy prekládky tovarov železničnej a kamiónovej dopravy, spolu s colným úradom sídlacim v areáli, ktorý tu plánuje vybudovať objekty pre systémy kontroly železničných vozidiel.

1.9.3 Urbárna štruktúra obce

1.9.1.4. Obytná zástavba

Urbanistickú skladbu obce môžeme zaradiť k dedinskej zástavbe. V obci výrazne prevláda 1 – 2 podlažná zástavba rodinnými domami. Stavby sú situované okolo ciest a spravidla majú predzáhradku, dvor a záhradu. V zadnej časti dvorov sa nachádzajú prístavky a stavby, ktoré súvisia s drobnochovateľstvom a s poľnohospodárskou činnosťou majiteľa.

V oboch častiach prevláda zástavba prevažne zo 60. a 70. rokov. Väčšina domov postavených v tomto období je v dobrom stavebno - technickom stave resp. po čiastočnej rekonštrukcii. Domy majú prevažne manzardové a sedlové strechy.

V strede obce, hlavne v časti Maťovce sa nachádza zástavba domov, ktoré boli postavené pred II. sv. vojnou. Túto zástavbu reprezentujú trojpriestorové domy z pálenej a nepálenej tehly z prvej tretiny 20. Storočia. Na fasádach sa objavuje štruktúra so znakmi secesie. K takýmto domom, ktoré predstavujúce typickú ľudovú architektúru z konca minulého a začiatku tohto storočia, môžeme zaradiť v obci Maťovské Vojkovce časť Maťovce s popisným číslom 47, 53, 80, 73, 158. Stavby postavené v predvojnovom období sú prevažne po čiastočnej obnove. Novostavby rodinných domov sú jedno až dvojpodlažné s plochými, šikmými a manzardovými strechami. Objekty bytových domov sa na území nenachádzajú, jediný nachádzajúci sa v areáli bývalého poľnohospodárskeho družstva bol prestavaný na formu verejného ubytovania. V areáli prekládky sa obytná zástavba nenachádza.

1.9.1.5. Občianska vybavenosť

V časti Vojkovce sa nachádza objekt bývalých potravín a pohostinstva, ktorý je nefunkčný, objekt rímskokatolíckeho kostola a kostol reformovanej cirkvi. V tejto časti sa nachádza aj objekt kultúrneho domu, ktorý vznikol prestavbou rodinného domu.

V časti Maťovce sa nachádza objekt potravín a pohostinstva v centrálnej časti obce a objekt potravín v objekte bývalého rodinného domu. Nachádza sa tu aj gréckokatolícky kostol s farským úradom, obecný

úrad s kultúrnym domom, materská a základná škola, dom smútku situovaný pri cintoríne a objekt hraničnej polície. V areáli poľnohospodárskeho družstva je objekt penziónu.

V areáli prekládky sa nachádza objekt železničnej stanice Maťovce s colným úradom.

1.9.1.6. Priemysel, výroba, poľnohospodárstvo, doprava

Časť Vojkovce má v súčasnosti zlikvidovaný areál poľnohospodárskeho družstva nachádzajúci sa na západnej strane sídla.

V Maťovciach z východnej strany sa nachádza poľnohospodársky areál s chovom zvierat a rastlinnou výrobou.

Areál prekládky s dvomi šírkami koľajových rozchodov a napojením na Ukrajinu je priestorom prekládky tovarov železničnej a automobilovej dopravy a miestom pre preskladnenie a priemyselnú výrobu.

Návrh

Z hľadiska urbanistickej kompozície sa navrhuje obec rozvíjať v súlade s jej terajšou kompozičnou štruktúrou formou ulicovej zástavby. Dve pôvodne samostatné sídelné štruktúry Maťovce a Vojkovce návrh spája novou komunikáciou v kompozičnej osi, okolo ktorej sa predpokladá neskorší rozvoj smerujúci k plynulému zjednoteniu pôvodne dvoch samostatných obcí. Jestvujúci areál železničného prekladiska umiestnený, v južnej časti k.ú., oddelene od oboch sídelných celkov, prechádza na západnej strane do katastrálneho územia Veľkých Kapušian a na východnej strane do k.ú. Ruská. Návrh rozširuje areál v súlade s plánovaným rozvojom v susediacich katastrálnych územiach. Areál je priestorom pre rôzne komerčné, výrobné aktivity a aktivity v oblasti logistiky a dopravy. Návrh rozširuje danú zónu sídla v severnej a južnej časti, zo západnej strany v smere k Veľkým Kapušanom.

V návrhu územného plánu obce je navrhované:

Obytná zástavba

Pre rozvoj bytovej výstavby je navrhované prioritne zastavať voľné parcely v existujúcej zástavbe nachádzajúce sa v prielukách, ako nezastavané, prípadne ktoré vzniknú asanáciou pôvodnej zástavby. Nové plochy sú navrhované v častiach s existujúcou komunikáciou, prípadne inou technickou inštruktúrou, alebo v miestach jej plánovaného umiestnenia.

- V časti Kap. Vojkovce je to Lokalita „Lány – západ“, Lokalita „Brehy – východ“, Lokalita – Prieluky / Rozptyl.
- Časť Maťovce má navrhovanú Lokalitu „Briežky“ – juh a Lokalitu – Prieluky / Rozptyl.

Pri všetkých novostavbách a rekonštrukciách rodinných domov navrhujeme vychádzať z princípov uplatňovania regionálnych prvkov so šikmými strechami, rešpektujúc merítko a výraz týchto stavieb a zladiť s ich funkčnou vybavenosťou. Pri samostatne stojacích domoch navrhujeme objekty orientovať na úzkych pozemkoch štítom do ulice. Tento princíp navrhujeme uplatňovať aj v samotnom materiálovom prevedení.

Navrhované obmedzenia pre jestvujúcu zástavbu, ktoré sa nachádzajú v bezprostrednej blízkosti ochranného pásma ropovodu sa stanovujú podmienky v zmysle zákona.

Občianska vybavenosť

- Rekonštrukcia obecného a kultúrneho domu s vytvorením priestorových podmienok pre viacúčelové využitie: plocha pre rozšírenie a modernizáciu obecných priestorov, klub mladých, klub dôchodcov, internetový klub v časti Maťovce.
- Prestavba bývalého objektu potravín a pohostinstva na klubové priestory a priestory pre služby v časti Vojkovce.
- Novostavba domu smútku v časti Vojkovce v areáli miestneho cintorína.
- Zmena využitia časti územia – poľnohospodárskeho areálu Vojkovce na areál agroturistiky a voľný čas
- Zmena využitia časti územia – poľnohospodárskeho areálu Vojkovce na areál aj pre obchod a služby
- Novonavrhované územie pre administratívu v časti „Stredné (Severný rad)“
- Novonavrhované územie pre areál služieb a obchodu v doprave v časti „Planina (Severný rad)“ .
- Novonavrhované územie pre administratívu a obchod v časti „Pažiť (Severný rad)“ .
- Novonavrhované územie areálu navrhovaného cestného hraničného prechodu s plochami pre obchod a služby v lokalite východne od Maťoviec v dotyku s hranicou s Ukrajinou („Pohraničie“) .
- Rozšírenie služieb a ubytovania v areáli penziónu v priestore poľnohospod. družstva v Maťovciach.
- Novonavrhované športové plochy v blízkosti penziónu a v areáli futbalového ihriska v Maťovciach .
- Navrhované rozšírenie obchodu a služieb v priestore pri existujúcom pohostinstve a objekte potravín v Maťovciach .
- Dostavba areálu kultúrneho domu a Obecného úradu v Maťovciach pre kultúrno – spoločenské aktivity.
- Rozšírenie športového areálu o vytvorenie nových plôch v mieste futbalového ihriska v Maťovciach .
- Dostavba a rozšírenie funkčných plôch kultúrneho domu v časti Vojkovce .
- Občianska vybavenosť - Areál novostavby domu smútku vo Vojkovciach.

Verejné, komunikačné, zhromažďovacie a parkové plochy

Návrh vytvára priestor pre plochy verejného spoločenského kontaktu pri objektoch občianskej vybavenosti a v priestoroch komunikačných uzlov so zreteľom na možnosti v území. Rozptyľové zhromažďovacie plochy, námestia a parkové plochy sa v obci nenachádzajú.

Preto návrh vytvára parkovú úpravu s verejnou zeleňou v priestore ochranného pásma židovského cintorína/13 /. Vo východnej časti Maťoviec pri autobusovej zastávky v komunikačných uzloch sú navrhnuté verejné priestory pre mikronámestie, zeleň a parkové úpravy / 9 /.

V časti Vojkovce je vytvorený predchrámový priestor vo forme zhromažďovacej plochy pred kostolom reformovanej cirkvi / 16 /.

Priemysel, remeselná výroba, doprava

Rozvoj týchto aktivít umožňuje navrhované funkčné rozšírenie samostatnej časti obce, tzv. Prekládky, ktorá je na hranici k.ú. V. Kapušany a jej napojenie na aktivity vybudovania priemyselnej zóny v tejto oblasti zo strany V. Kapušian. Návrh tu rozširuje plochy areálu tzv. prekládky v západnom smere pre funkčné využitie pre priemyselnú výrobu / ľahký priemysel /, logistiku a dopravu. Návrh vytvára funkčné plochy pre remeselnú výrobu v časti bývalého areálu poľ. Družstva v o Vojkovciach / 2 /, a nové plochy pre priemyselnú výrobu, dopravu a logistiku severne od sídla pri ceste, ktorá bude pokračovať k navrhovanému cestnému prechodu na Ukrajinu v areáloch / 3 /, / 4 /, / 5 /. Z hľadiska dopravy a služieb v doprave návrh vytvára plochy

pre areál navrhovaného cestného hraničného prechodu na Ukrajinu, ktorého časť zázemia návrh umiestňuje v k.ú. Maťovce v priestore východne medzi Maťovcami a štátnou hranicou popri navrhovanej cestnej komunikácii I. Triedy v smere na Ukrajinu / 6 /.

1.9.1.7. Kultúrno-historický potenciál

Potenciál územia obce Maťovské Vojkovce pre záujem hostí v obci bude vyvolaný aj vybudovaním nového cestného hraničného prechodu pre malý pohraničný styk. Obnovením kultúrnych, rodinných a historických väzieb na oblasť Zakarpatskej Ukrajiny, ktorá bola súčasťou nášho pôvodného štátneho útvaru, ako aj príťažlivosťou obrazu krajiny na vlastnom území. Dôležitým faktorom je aj geografická blízkosť pomerne väčšieho sídla Užhorod z Ukrajinskej strany a jeho kultúrno historický potenciál, ako aj potenciál sídla Veľké Kapušany, ktorého územie je v dotyku s obcou zo západnej strany. Princípom návrhu územného plánu je zachovanie a umocnenie malebnosti prostredia obce s pohľadom na Ukrajinskú časť Karpát s panorámou mesta Užhorod. Malebnosť prostredia spočíva aj v obnove architektonicky hodnotnej zástavby, ktorá sa solitérne nachádza v časti Maťovce.

1.10 Návrh funkčného využitia územia obce

1.10.1 Funkčné územie občianskej vybavenosti (ÚOV)

Funkčné využitie: občianske vybavenie miestneho významu .

❖ **Prípustné sú:**

1. Obchody, služby, administratívne a správne zariadenia.
2. Zariadenia pre verejnú správu.
3. Služby v oblasti cestovného ruchu
4. Cirkevné, výchovné a kultúrne zariadenia.
5. Zdravotnícke zariadenia a zariadenia sociálnej starostlivosti.
6. Stravovacie a ubytovacie zariadenia, zábavné zariadenia.
7. Školské zariadenia
8. S hlavnou funkciou súvisiaca technická a obslužná vybavenosť.
9. Verejné a vyhradené parkoviská, pre osobné automobily.

❖ **Výnimočne prípustné sú:**

1. Byty v nebytových domoch, pohotovostné byty a ubytovne.
2. Nerušivé remeselnícke zariadenia.

❖ **Podmienky prevádzkovania uvedených činností:**

1. Odstavné plochy musia byť riešené na pozemku prevádzkovateľa služieb,
2. Uvedené služby nesmú mať negatívny vplyv na životné prostredie (hluk, vibrácie, zápach, odpadové vody znečistené ropnými látkami a pod.,

❖ **Nepripustné sú:**

3. Chov úžitkových zvierat
4. Výroba

1.10.2 Funkčné územie rodinných domov (ÚRD) – vidiecka obytná zástavba nízkopodlažná

Funkčné využitie: bývanie v rodinných domoch a vilách

❖ **Prípustné sú:**

1. Rodinné domy, vily a bytové domy s maximálnym počtom 6 b.j.
2. Pre obsluhu územia slúžiace športové zariadenia.
3. Garáže pre osobné automobily na pozemkoch rodinných domov .
4. Športové plochy

❖ **Výnimočne prípustné sú:**

1. Rodinné domy s drobnochovom hospodárskych zvierat.
2. Obchody, služby a malé nerušivé remeselnícke prevádzky slúžiace potrebám miestneho obyvateľstva.
3. Komerčné záhradníctva
4. Malé stravovacie zariadenia.
5. Zariadenia pre výchovné, cirkevné, kultúrne, sociálne, zdravotné a športové účely.

❖ **Podmienky prevádzkovania uvedených činností:**

1. Odstavné plochy musia byť riešené na pozemku prevádzkovateľa služieb,
2. Uvedené služby nesmú mať negatívny vplyv na životné prostredie (hluk, vibrácie, zápach, odpadové vody znečistené ropnými látkami a pod.,

❖ **Nepripustné sú:**

1. Skladové zariadenia, zariadenia na spracovanie a výkup poľnohospodárskej produkcie
2. Veľké servisy, garáže mechanizmov
3. Hygienicky závadná výroba

1.10.3 Funkčné územie športu a rekreácie (ÚŠR)

Funkčné využitie: zariadenie pre šport a telesnú kultúru miestneho, regionálneho a nadregionálneho významu.

❖ **Prípustné sú:**

1. Všetky druhy športových stavieb a ihrísk.
2. Zariadenia pre trávenie voľného času (detské ihriská a i.)
3. Služby v oblasti cestovného ruchu
4. Zariadenie služieb pre návštevníkov a ubytovacie zariadenia.
5. Súvisiaca dopravná a technická vybavenosť.
6. Verejné a vyhradené parkoviská.

❖ **Podmienky prevádzkovania uvedených činností:**

1. Odstavné plochy musia byť riešené na pozemku prevádzkovateľa služieb,
2. Uvedené služby nesmú mať negatívny vplyv na životné prostredie (hluk, vibrácie, zápach, odpadové vody znečistené ropnými látkami a pod.,

❖ **Nepripustné sú:**

1. Výroba
2. Výsadba hospodárskej zelene v predzáhradkách
3. Skladové zariadenia, zariadenia na spracovanie a výkup poľnohospodárskej produkcie
4. Servisy, garáže mechanizmov

1.10.4 Funkčné územie technickej a obslužnej vybavenosti (ÚTV)

Funkčné využitie: technická vybavenosť zabezpečujúca obsluhu územia potrebnými médiami.

❖ **Prípustné sú:**

1. Technické objekty pre obsluhu územia vodou, odkanalizovanie, elektrickou energiou, plynom, teplom.
2. Zariadenia pre manipuláciu s tuhým komunálnym odpadom.
3. Súvisiace zariadenia pre údržbu a zabezpečenie prevádzky.

1.10.5 Funkčné územie výroby, stavebníctva a skladov (ÚV)

Funkčné využitie: umiestnenie zariadení výroby, stavebníctva a skladov.

❖ **Prípustné sú:**

6. Malé bioelektrárne.
7. Sušiarne ovocia.
8. Zberné dvory a kompostárne.
9. Skladové hospodárstvo.
10. Nerušivé remeselnícke prevádzky všetkých druhov, servisné služby a verejnoprospešné zariadenia pokiaľ výrazne nezaťažujú životné prostredie
11. Čerpacie stanice PHM.

❖ **Nepripustné sú:**

1. Priemyselná výroba všetkého druhu,
2. Bývanie

1.10.6 Funkčné územie poľnohospodárskej výroby (ÚPoV)

Funkčné využitie:

❖ **Prípustné sú:**

1. Budovy pre ustajnenie hospodárskych zvierat
2. Ďalšie stavby súvisiace s poľnohospodárskou výrobou.
3. Stavby a zariadenia pre výskumnú a šľachtiteľskú činnosť.
4. Súvisiace dielne, sklady a garáže pre špeciálnu techniku, osobné a nákladné automobily.

❖ **Výnimočne prípustné sú:**

1. Pohotovostné (služobné) bývanie v nebytových domoch.
2. Čerpacie stanice PHM.
3. Stavby pre pridruženú výrobnú činnosť.

❖ **Nepripustné sú:**

1. Bývanie
2. Občianska vybavenosť

1.10.7 Stavby pre chov drobného zvieratstva

❖ **Prípustné sú:**

- umiestňovať na pozemkoch rodinných domov, pokiaľ je prevádzka takých stavieb hygienicky nezávadná, alebo spĺňajú nasledovné požiadavky:

1. objekty s hygienicky závadnou prevádzkou v obytnej zástavbe (stajne, nádrže na tuhé a tekuté exkrementy) situovať v nasledovnej vzdialenosti od objektov rodinných domov:

VDJ = 500 kg živej hmotnosti zvieräťa	do 1 VDJ (m)	2 VDJ (m)
Aa	15	20
Ab	10	15
Ba	10	15
Bb	5	10
Ca	25	30
Cb	20	25

A - ak objekt určený na bývanie má okno, alebo dvere orientované na objekty chovu

B - ak objekt určený na bývanie nemá okno, alebo dvere orientované na objekty chovu

C - hnojisko

a - medzi objektom chovu a objektom na bývanie je voľné priestranstvo

b - medzi objektom chovu a objektom na bývanie nie je voľné priestranstvo

12. ZÁSADY OCHRANY A VYUŽITIA KULTÚRNOHISTORICKÝCH A PRÍRODNÝCH HODNÔT

1.11 Kultúrno-historický potenciál

Skúmané územie je súčasťou Košického kraja, kde sa stretávajú a prelínajú kultúrne vplyvy viacerých historických regiónov – Zemplína, Abova, Spiša a Užskej župy a vytvárajú bohatý a mimoriadne rozmanitý kultúrno-historický potenciál tohto územia. Východná časť Košického kraja tvorí severnú časť historickej „Užskej župy“. Kultúra „Užskej župy v kontexte východoslovenskej oblasti je charakterizovaná prvkami nížinnej kultúry. Dôležitú úlohu v jej formovaní zohrali vplyvy Sedmohradska na juhu a pôsobenie gréckokatolíckej a pravoslávnej cirkvi na severe a východe územia.

1.11.1 **Národné kultúrne pamiatky, objekty pamiatkového záujmu**

V katastrálnom území obce Maťovské Vojkovce nie sú evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu žiadne národné kultúrne pamiatky (ďalej „NKP“):

1.11.2 **Archeologické hodnoty**

V katastrálnom území obce nie sú v Centrálnej evidencii archeologických nálezísk evidované žiadne archeologické náleziská. Čo sa týka možných archeologických nálezov v katastrálnom území obce, je pravdepodobné, že výkopovými prácami pri stavebnej činnosti môže dojsť k ich zachyteniu, teda k stretu s chráneným záujmom podľa § 40 pamiatkového zákona o nálezoch.

1.11.3 **Prírodné hodnoty územia**

Osobitne chránené časti prírody a krajiny

Veľkoplošné chránené územia: nie sú vyhlásené

Maloplošné chránené územia : prírodná rezervácia Ortov – kat. územie obce Pavlovce n/U

Prírodné zdroje

Riešené územie spadá do prieskumného územia „ P14/03 Východoslovenská Nížina - výhradný nerast ropa a horľavý zemný plyn“.

13. NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA

Plošný rozvoj obce Maťovské Vojkovce je podmienený riešením dopravného systému mimo aj v zastavanom území obce a previazaním tohto systému na celoštátnu a medzinárodnú dopravnú sieť.

Významný podiel v dopravnej obsluhu územia bude mať rozšírenie cesty III. tr. sprístupňujúcej sídlo na cestu II. tr. a jej napojenie na nový hraničný prechod na Ukrajinu. Význam bude mať aj napojenie na navrhovaný systém turistických a cyklistických trás, v rámci katastrálneho územia obcí, nadväzujú pripravované cyklistické trasy v rámci Michalovského a Sobraneckého okresu, s prípadným budúcim napojením aj na Ukrajinu.

1.12 Hlavné rozvojové smery

1.12.1 Obytné územie

Obytná funkcia na území obce vytvára niekoľko špecifických druhov zástavby, ktoré sa od seba odlišujú charakteristikou terénneho reliéfu, hustotou zástavby, výškou objektov a architektúrou, ktorá odráža dobu ich vzniku.

Pri návrhu potreby bytového fondu na území obce sa vychádzalo zo zásady stanovenej v nadradenej územnoplánovacej dokumentácii ÚPN VÚC Košický. Pre obec Maťovské Vojkovce počet osôb na jeden byt je 3,66 pričom krajský priemer je 3,71 obyv./1 byt. V počte bytov na obyvateľov je stav v obci (279,4 bytov /1000 obyvateľov) priaznivejší ako v okrese Michalovce (278,2 bytov/1000 obyv.).

1.12.2 Zmiešané územie

Zmiešané územie, je územie ktoré môžeme charakterizovať ako územie, kde je sústredená obytná a obslužná funkcia (občianska vybavenosť, maloobchodný predaj, pohostinstvo a pod.).

Za takéto územie môžeme považovať územie pri obecnom úrade, kde je aj kultúrny dom súčasťou objektu potraviny, pohostinstvo, rímskokatolícky kostol, gréckokatolícky kostol a farský úrad, kostol reformovanej cirkvi.

Ako aj územie bývalého družstva vo Vojkovciach, ktoré je aj miestom pre agroturistiku, obchod, služby a voľný čas v dotyku s obytnou zónou.

1.12.3 Výrobné, poľnohospodárske a iné územie

V kat. území obce sa nenachádzajú žiadne výrobné územia ani odvetvie priemyslu.

V areáli „Prekládky“ sa nachádzajú priestory pre medzištátnu prekládku tovarov a skladové hospodárstvo.

Hospodársky potenciál obce je determinovaný predovšetkým rozvojom územia areálu „Prekládky“ a jeho

prepojenie s navrhovanou priemyselnou zónou vo Veľkých Kapušanoch a s rozvojom územia pre priemysel a dopravu v blízkosti navrhovanej komunikácie k novému hraničnému prechodu na Ukrajinu.

V areáli bývalého poľnohospodárskeho družstva Vojkovce je navrhnutá plocha pre rozvoj remeselnej výroby, poľnohospodárske družstvo v Maťovciach je prevádzkované s produkciou živočíšnej výroby s chovom /132 ošipaných /.

Návrh

- Nevýrobné služby (holičstvo, kaderníctvo, stravovacie zariadenia, zariadenia spotrebného tovaru a elektroniky) a hygienicky nezávadné výrobné služby (krajčírstvo) navrhujeme situovať do objektov rodinných domov s polyfunkčným využívaním, alebo účelovo rekonštruovaných na tieto aktivity.
- Výkup druhotných surovín v obci nenavrhujeme.

1.12.4 Rekreačné územie

Obec v súčasnosti nemá zariadenia pre rekreáciu a voľný čas.

Návrh

- Vytvoriť areál pre agroturistiku a voľný čas v areáli bývalého poľnohospodárskeho družstva Vojkovce.
- Pre rekreačné účely navrhujeme využiť starší bytový fond (formou prestavby a rekonštrukcie) so zachovaním prvkov pôvodnej regionálnej architektúry pre ubytovacie kapacity, penzióny. Navrhujeme rozvoja vidieckeho turizmu - rozvoj chalupárstva, agroturistiky, turistiky, cyklotrasy a pod. s dôrazom na vzájomnú koordináciu aktivít medzi obcami.

14. NÁVRH RIEŠENIA, OBČIANSKEHO VYBAVENIA SO SOCIÁLNOU INFRAŠTRUKTÚROU, VÝROBY A REKREÁCIE

Zariadenia občianskeho vybavenia sú v skúmanom území členené do troch kategórií:

- sociálna infraštruktúra – školstvo a výchova, zdravotníctvo a sociálna starostlivosť
- komerčná infraštruktúra – maloobchodná sieť, ubytovanie a stravovanie, služby nevýrobné, služby výrobné
- ostatná infraštruktúra – administratíva, verejná správa, kultúra a osвета, telovýchova a šport, a iné.

Prieskumy a rozboru zariadení občianskeho vybavenia sú vypracované na základe údajov poskytnutých pracovníkmi obecného úradu a priamym prieskumom v teréne. Jednotlivé kategórie občianskej vybavenosti zastúpené v obci, ich kapacity a kvalita, zodpovedajú významu obce v štruktúre osídlenia, počtu obyvateľov v jeho sídelných štruktúrach, polohe vo vzťahu k ostatným sídelným štruktúram, možnosti finančného zabezpečenia potrieb zariadení občianskej vybavenosti v minulosti a iniciatíve obyvateľov po roku 1989.

Zastúpenie kategórií občianskej vybavenosti v skúmanom území dokumentuje nasledujúci prehľad.

1.13 SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA A OBČIANSKE VYBAVENIE

1.13.1 Školstvo a výchova

V riešenom území sa nachádza objekt zariadenia predškolskej výchovy a základného školstva, v časti Maťovce vo forme materskej školy / 13 žiakov / a základnej školy / 1 – 4 / s počtom 18 žiakov.

Návrh

Výhľadovo tento objekt navrhujeme rekonštruovať (modernizáciu vnútorných priestorov, výmenu krytiny, okien a zateplenie stavby) a rozšíriť o prístavbu. Navrhujeme rozšíriť aj samotný areál o oddychové plochy – ihriska pre deti predškolského a školského veku. Navrhovaná plocha je 0,14 ha.

1.13.2 Kultúra a osвета

Kultúrny dom – je súčasťou objektu obecného úradu. Spoločenská sála je s kapacitou 200 stoličiek, celková zastavaná plocha budovy je 315 m². Objekt má aj kuchyňa a je vo vlastníctve obce.

Návrh

Navrhujeme budovu kultúrneho domu spolu s obecným úradom na komplexnú rekonštrukciu – prestavbu, a prístavbu:

- zmodernizovanie zázemia kultúrneho domu – kuchyňa, šatne, sociálne zariadenie a pod.. Kapacita 200 stoličiek sály kultúrneho domu bude postačovať.
- Dostavba exteriérových priestorov v areáli dvora kultúrneho domu pre klubovú činnosť a spoločenský kontakt. Navrhovaná plocha je 0,33 ha.

Kluby - v obci sa nachádzajú klubové priestory v provizórnom objekte v areáli obecného úradu.

Návrh

Navrhujeme v rámci komplexnej rekonštrukcie budovy kultúrneho domu a obecného úradu:

- vytvorenie priestorov pre internetovú klubovňu a klubové priestory. Klubové priestory navrhujeme s podlahovou plochou 60 m² s kapacitou 30 stoličiek.

1.13.3 Cirkevné zastúpenie

Kostoly, chrámy

Gréckokatolícky chrám, zasvätený Nanebovzatie p. Márie, sa nachádza v časti Maťovce. Chrám je v správe farského úradu Maťovce. Stavebno - technický stav je vyhovujúci. Zastavaná plocha chrámu je 265 m². Plocha areálu je 2250 m². Chrám nie je evidovaný v Ústrednom zozname pamiatkového fondu Slovenska.

Farský úrad sa nachádza severne od gréckokatolíckeho chrámu. Stavebno - technický stav je vyhovujúci. Zastavaná plocha chrámu je 185 m². Plocha areálu je 5640 m².

Rímskokatolícky kostol, sv. Štefana, nachádza sa v časti Kapušianske Vojkovce. Kostol je v správe farského úradu v obci Ruska. Stavebno - technický stav je vyhovujúci. Zastavaná plocha chrámu je 165 m². Plocha areálu je 530 m². Kostol nie je evidovaný v Ústrednom zozname pamiatkového fondu Slovenska.

Rímskokatolícky farský úrad sa v obci nenachádza.

Kostol reformovanej cirkvi, nachádza sa v časti Kapušianske Vojkovce. Kostol je v správe farského úradu v obci Kapušianske Kľačany. Stavebno - technický stav je vyhovujúci. Zastavaná plocha chrámu je 70 m². Plocha areálu je 1050 m². Kostol nie je evidovaný v Ústrednom zozname pamiatkového fondu Slovenska.

1.13.4 Cintorín

V obci Maťovské Vojkovce sa nachádzajú cintoríny:

- v časti Kapušianske Vojkovce je cintorín situovaný v južnej. Súčasná plocha 0,53 ha. Kapacita cintorína postačuje aj k výhľadovému obdobiu.
- v časti Maťovce je cintorín situovaný v západne od zastavaného územia obce. Súčasná plocha 0,51 ha.
- medzi časťami Maťovce a Kapušianske Vojkovce sa nachádza plocha cintorína. Plocha je 0,0957 ha.
- vo východnej časti Maťovce sa nachádzal cintorín (identifikovaný podľa KN). V súčasnosti cintorín v území nie je možné identifikovať. Cez pozemok pre prechádza účelová komunikácia, ktorá sprístupňuje areál poľnohospodárskeho družstva.
- medzi časťami Maťovce a Kapušianske Vojkovce sa nachádza plocha židovského cintorína. Celková plocha areálu cintorína je 2x0,1m².

Návrh

V časti Vojkovce je pri cintoríne navrhovaná plocha pre novostavbu domu smútku s parkoviskom a zhromažďovacím priestorom a navrhovanou spevnenou komunikáciou.

Plocha židovského cintorína je navrhnutá na rekonštrukciu areálu s vytvorením verejnej zelene a parkových úprav v priestore jeho ochranného pásma. Navrhovaná plocha je 0,8667 ha.

1.13.5 Šport a rekreácia

Športové zariadenia

Ťažiskom športovej vybavenosti obce je futbalové ihrisko v juhovýchodnej časti katastrálneho územia.

Návrh

Areál futbalového ihriska navrhujeme rozšíriť a doplniť o ďalšie športové plochy (ihriská pre loptové hry a tenisové ihriská), plochy pre hygienické zariadenie a parkovacie plochy. Navrhovaná plocha je 0,4702 ha. Plocha pre parkovisko je 0,0646 ha.

Vytvoriť nové športové plochy pri areáli penziónu v časti medzi Maťovcami a poľnohosp. areálom. Navrhovaná plocha je 0,8030 ha.

1.13.6 Zdravotníctvo

Zdravotnícke zariadenie sa v riešenom území nenachádza a ani sa nenavrhujú. Zdravotná starostlivosť je poskytovaná v meste V. Kapušany.

1.13.7 Sociálna starostlivosť

Opatrovateľská služba v rodinách sa v súčasnosti zabezpečuje prostredníctvom obce, ktorá poskytuje

pomoc občanom.

1.13.8 Maloobchodné zariadenie a veľkoobchod, služby

V obci sa nachádzajú dve maloobchodné zariadenie s celkovou predajnou plochou 30 m². Tieto zariadenia sa nachádzajú v časti Maťovce. Obchodné zariadenia sú samostatne stojace objekty. Potraviny „Mix“ so zastavanou plochou 100 m² sa nachádza pri gréckokatolíckom chráme. Ďalšie zariadenie sa nachádza v rodinnom dome č. 47 so zastavanou plochou 235 m². V oboch objektoch sa poskytujú služby vo forme predaja so sortimentom: - potraviny, zmiešaný tovar (drobný tovar). Súčasťou prevádzky je aj pohostinstvo s kapacitou cca 15 stoličiek.

Veľkoobchod sa v obci nenachádza.

Návrh

Maloobchodné zariadenia základného potravinárskeho sortimentu navrhujeme aj naďalej riešiť formou rozptýlených objektov po celej obci. Jestvujúce zariadenia si vyžadujú modernizáciu a úpravy spevnených plôch a okolia.

Nevýrobné služby (holičstvo, kaderníctvo, stravovacie zariadenia, zariadenia spotrebného tovaru a elektroniky) a hygienicky nezávadné výrobné služby (krajčírstvo) navrhujeme situovať do objektov rodinných domov s polyfunkčným využívaním, alebo účelovo rekonštruovaných na tieto aktivity. Ostatné výrobné služby a výkup druhotných surovín v obci nenavrhujeme.

1.13.9 Správa, verejná správa, inštitúcie

Úrady

- *Obecný úrad* - obecná samospráva obce sídli v účelovom objekte v strede obce v časti Maťovce. Zastavaná plocha kancelárií a zasadačky obecného úradu je 200 m². Zastavaná plocha areálu 3630 m². Objekt je jednopodlažný, vyžaduje si rekonštrukciu. Postavený je v 50 r. je napojený na prívod vody, plynu, elektriny. Odkanalizovanie je do vlastnej žumpy. V pôsobnosti obce je starostlivosť o verejné priestranstvá, zeleň, čistotu, zber komunálneho odpadu, činnosť územného plánovania, miestneho rozvoja, bývania, zariadení služieb sociálnej starostlivosti, kultúry. Počet zamestnancov - dvaja.

- *Policajný úrad* – účelový objekt. Celková plocha areálu je 1175 m² a zastavaná plocha je 450 m². Objekt je dvojpodlažný, vyžaduje si čiastočnú rekonštrukciu.

- *Colný úrad Čierna nad Tisou* – vysunuté pracovisko „Maťovce“ sa nachádza v prenajatých priestoroch železničnej stanice „Maťovce“. Počet zamestnancov 19 osôb.

Návrh

- *Obecný úrad* - si vyžaduje komplexnú rekonštrukciu formou prestavby, prístavby, nadstavby alebo využitia podkrovných priestorov.

- *Colný úrad Čierna nad Tisou* - návrhovom období sa navrhuje vybudovať systém na kontrolu železničných vozidiel. Navrhovaná plocha sa navrhuje v blízkosti hraničného pásma medzi SR a Ukrajinou v železničnej stanici „Maťovce“ v km 1.108 -1,148 na širokorozchodnej železnici. Navrhovaná plocha je na 690 m² z toho spevnená plocha 419,2 m². Navrhovaný počet je 40 osôb.

1.13.10 Ostatné zariadenia

Objekt hasičskej zbrojnice sa v obci nenachádza .

Dom smútku,

- na miestnom cintoríne v časti Maťovce sa nachádza domu smútku s kapacita 50 stoličiek, zastavaná plocha 401 m².
- na miestnom cintoríne v časti Kapušianske Vojkovce sa domu smútku nenachádza.

Železnice SR

- K.ú. Maťovské Vojkovce prechádza celoštátna dráha – železničná trať (viď.kap.8.1.2.)

Železničná spoločnosť Cargo Slovakia a.s..

- V južnej časti k.ú. sa nachádza železničná trať a zariadenia spol. ŽSR. Celková plocha areálu je 19 596 m² . Počet zamestnancov je 271 (muži a ženy).

Premako a.s..Maťovce.

- Celková plocha vo vlastníctve spoločnosti je 175 561 m² ornej pôdy, z ktorých je 15 797 m² skutočne zastavaných. Počet zamestnancov je 33 (z toho 1 žena).

Návrh

Dom smútku,

- na miestnom cintoríne v časti Kapušianske Vojkovce sa navrhuje domu smútku s parkovacími plochami. Navrhovaná plocha je 0,22 ha.

Železnice SR

- Navrhujem rozšírenie žst. „Maťovce“ – vchodovej skupiny ŠR o dve koľaje č. 6 š. a 8 š.

Premako a.s..Maťovce.

- V návrhovom období sa uvažuje s rozšírením činnosti na jestvujúcich plochách vo vlastníctve spoločnosti a na plochách lokalizovaných v návrhu areálu prekládky. Spoločnosť sa zaoberá dovozom a prekládkou tovarov z bývalých krajín ŠNŠ a perspektívne sa uvažuje s rozšírením činnosti o spracovanie dovážaných surovín a tovarov.

1.13.11 Štruktúra a kapacita občianskej vybavenosti

občianska vybavenosť	terajšia kapacita/plocha	Navrhovaná kapacita/plocha	Poznámka
kultúrny dom - Maťovce	200 stoličiek	200 stoličiek, 20 stoličiek - internet	potrebná rekonštrukcia, s vytvorením internetovej miestnosti, klubových priestorov
kultúrny dom – Kap. Vojkovce	100 stoličiek	100 stoličiek 10 stoličiek - internet	potrebná rekonštrukcia, s vytvorením internetovej miestnosti, klubových priestorov
gréckokatolícky chrám	265 m ² zastavaná plocha.	265 m ² zastavaná plocha.	kapacitne vyhovuje

rímskokatolícky kostol	165 m ² zastavaná plocha.	165 m ² zastavaná plocha.	kapacitne vyhovuje
kostol reformovanej cirkvi	70 m ² zastavaná plocha.	70 m ² zastavaná plocha.	kapacitne vyhovuje
obecný úrad	200 m ² podl. pl.	200 m ² podl. pl.	potrebná rekonštrukcia,
policajný úrad	450 m ² podl. pl.	450 m ² podl. pl.	potrebná rekonštrukcia,
Cintorín K. Vojkovce	0,53 ha	0,53 ha	kapacitne vyhovuje
Cintorín Maťovce	0,51 ha	0,58 ha	navrhované rozšírenie
Cintorín - židovský	2 x 0,1 ha	2x0,1ha	Plocha k úprave priestoru
dom smútku - Maťovce	150 m ² zastavaná plocha, 60 stoličiek	-	objekt vyhovuje - novostavba
dom smútku – Kap. Vojkovce	-	150 m ² zastavaná plocha, 60 stoličiek	novostavba
šport - šport. areál ihriská	0,6 ha	0,47 ha 0,80 ha	Navrhované športové plochy, ihriská pre loptové hry, tenis, detské ihriská, futbal
služby, komerčná vybavenosť	100 m ² podl. pl.	100 m ² podl. pl.	komerčná vybavenosť má v obci dostatočné plochy, nové plochy je možné zriadiť v rodinných domoch

1.14 HOSPODÁRSKA ZÁKLADŇA

1.14.1 Chránené ložiskové územie, dobývacie priestory, banské diela, zosuvy

V riešenom území sa nenachádzajú chránené ložiskové územia, dobývacie priestory ani banské diela. Na území obce nie sú zaregistrované zosuvy pôdy.

Riešené územie spadá do prieskumného územia „Východoslovenská Nížina, výhradný nerast ropa a horľavý zemný plyn“.

1.14.2 Priemysel

V riešenom území sa nenachádzajú.

1.14.3 Skladové hospodárstvo

Železničná spoločnosť Cargo Slovakia a.s..

- V južnej časti k.ú. sa nachádza železničná trať a zariadenia spol. ŽSR. Celková plocha areálu je 19 596 m². Počet zamestnancov je 271 (muži a ženy).

Premako a.s..Maťovce.

- Celková plocha vo vlastníctve spoločnosti je 175 561 m² ornej pôdy, z ktorých je 15 797 m² skutočne zastavaných. Počet zamestnancov je 33 (z toho 1 žena).

Návrh

Premako a.s..Maťovce.

- V návrhovom období sa uvažuje s rozšírením činnosti na jestvujúcich plochách vo vlastníctve spoločnosti a na plochách lokalizovaných v návrhu areálu prekládky. Spoločnosť sa zaoberá dovozom a prekládkou tovarov z bývalých krajín ŠNŠ a perspektívne sa uvažuje s rozšírením činnosti o spracovanie dovážaných surovín a tovarov.

1.14.4 Poľnohospodárstvo

V tomto odvetví je zastúpené spoločnosťou „Trans-Impex spol. s.r.o. Veškovská“, „Trans-Lumix spol. s.r.o. Kapušianske Kľačany“, Matex s.r.o. a „Roľníckym družstvo Veľké Kapušany“. Menej dostupné sú údaje o súkromne hospodáriacich roľníkoch, ktorí však z hľadiska nízkeho počtu SHR významnejšie neovplyvňujú rozvoj poľnohospodárstva v obci.

Vo východnej časti Maťovce sa nachádza areál spoločnosti „Trans-Impex spol. s.r.o. Veškovská“. Výmera areálu je 8,9435 ha. Je zásobovaný vodou z vlastnej studne, odkanalizovanie je do žump, elektrickou energiou. Počet chovaných zvierat - 132 ks ošípaných.

V kat. území hospodári Roľnícke družstvo Veľké Kapušany. PD obhospodaruje v k.ú. K. Vojkoviec ornú pôdu vo výmere 19,77 ha a TTP vo výmere 11,63 ha, spolu poľnohospodárskej pôdy vo výmere 31,40 ha. V k.ú. Maťovce obhospodaruje ornú pôdu 31,33 ha. V obhospodarovaných častiach sa nachádzajú hydromelioračné zariadenia vo výmere 59,10 ha, ktoré sú čiastočné.

výmera poľnohospodárskej pôdy	1229,58 ha
z toho:	
- ornej pôdy	738,84 ha
- plocha viníc	0,0 ha
- plocha ovocných sádov	0,0 ha
- plocha záhrad	60,72 ha
- plocha trvalých trávnatých porastov	312,76 ha
v tom:	
- plocha lesov	0,0 ha
- plocha vodných plôch	14,3 ha
- plocha zastavaného územia	34,46 ha
- ostatná plocha	66,49 ha

Na skúmanom území sa nachádzajú tieto tri najlepšie bonitované pôdno-ekologické jednotky:

- Kapušianske Vojkovce – 0311 002; 0350 002;0312003
- Maťovce – 0311 002; 0311 005; 0050 002

1.14.5 Lesné hospodárstvo

V kat. území obce sa nenachádzajú lesné pozemky.

1.14.6 Hydromelioračné zariadenia

V katastrálnom území obce sa nachádzajú hydromelioračné stavby v správe Hydromeliorácie š.p.Bratislava:

- závlahová stavba „Závlaha a Odvodnenie VSN III 2 – o celkovej výmere 3 681 ha, odvodňovací kanál „C 11“ – o celkovej výmere 1,429 km, odvodňovací kanál „1“ – o celkovej výmere 0,977 km, odvodňovací kanál „II“ – o celkovej výmere 0,683 km, odvodňovací kanál „C1“ – o celkovej výmere 4,799 km, odvodňovací kanál „C 2“ – o celkovej výmere 0,5 km, odvodňovací kanál „01 Hajziky“ – o celkovej výmere 1,594 km – časť kanálu je krytá o dĺžke 0,156 km, odvodňovací kanál „C 1-5“ – o celkovej výmere 2,045 km, odvodňovací kanál „Horný“ – o celkovej výmere 0,6 km, odvodňovací kanál „Maťovce“ – o celkovej výmere 2,0 km, odvodňovací kanál „Vojkovce“ – o celkovej výmere 2,41 km, odvodňovací kanál „L2“ – o celkovej výmere 8,550 km, odvodňovací kanál „R2“ – o celkovej výmere 2,537 km, odvodňovací kanál „M3“ – o celkovej výmere 3,56 km, odvodňovací kanál „03“ – o celkovej výmere 0,8 km, odvodňovací kanál „M21“ – o celkovej výmere 0,6 km, odvodňovací kanál „Prameny“ – o celkovej výmere 1,825 km, odvodňovací kanál „P2 1“ – o celkovej výmere 0,34 km, odvodňovací kanál „P2 2“ – o celkovej výmere 0,121 km, odvodňovací kanál „Lúčny“ – o celkovej výmere 0,6 km, odvodňovací kanál „Cestný I“ – o celkovej výmere 0,318 km, odvodňovací kanál „Cestný II“ – o celkovej výmere 0,542 km, odvodňovací kanál krytý „Dvor“ – o celkovej výmere 0,51 km, odvodňovací kanál „P“ – o celkovej výmere 0,27 km, odvodňovací kanál krytý „Vajkovský“ – o celkovej výmere 0,92 km, odvodňovací kanál „Galagovi“ – o celkovej výmere 2,560km, odvodňovací kanál „M1“ – o celkovej výmere 1,125 km,
- Drenážny systém stavieb: Odvodnenie pozemkov VSN III/3, Odvodnenie pozemkov VSN III/5, Odvodnenie pozemkov SSM Veľké Kapušany I. stavba, Odvodnenie pozemkov SSM Veľké Kapušany II. stavba, Odvodnenie pozemkov SSM Veľké Kapušany III. Stavba.

Návrh

Pri spracovaní územného plánu obcí v max. možnej miere sú akceptované zásady ochrany PP, podľa zákona č. 220/2004 Zb. o ochrane a využívaní PP a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Do budúcnosti sa neuvažuje s novými odvodneniami ani odvodňovacími kanálmi. Pozornosť bude potrebné venovať údržbe a rekonštrukcii existujúcich kanálov.

Pri otvorených odvodňovacích kanáloch navrhujeme dodržiavať ochranné pásmo min. 5 m od brehovej čiary kanálov.

1.15 REKREÁCIA, CESTOVNÝ RUCH, KÚPEĽNÍCTVO

1.15.1 Cestovný ruch, rekreácia

V obci, je vybudovaný športový areál, ktorý je situovaný na okraji zastavaného územia. Pre každodennú rekreáciu sú využívané aj záhradky a blízke lúky v katastri obce.

1.15.2 Kúpeľné, alebo iné významné priestory

V kat. území obce sa nenachádzajú takéto zariadenia.

Návrh

V riešenom území navrhujeme dobudovanie a zvýšenie štandardu športových plôch na území obcí rozšíriť ponuku pre rôzne formy športových aktivít. Súčasťou areálu je aj viacúčelové ihrisko a športové plochy pre mládež preškolského a školského veku.

Pri jestvujúcej športovej ploche navrhujeme plochu pre občiansku vybavenosť (tribúna, šatne, hygienické zariadenie a odstavné plochy).

Pre rekreačné účely navrhujeme využiť starší bytový fond (formou prestavby a rekonštrukcie) so zachovaním prvkov pôvodnej regionálnej architektúry pre ubytovacie kapacity, penzióny. Navrhujeme rozvoja vidieckeho turizmu - rozvoj chalupárstva, agroturistiky, turistiky a pod. s dôrazom na vzájomnú koordináciu aktivít medzi obcami.

15. VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

Zastavané územie obce v zmysle zákona č. 237/2000Z.z. je vymedzené hranicami zastavaného územia v zmysle NV SR č. 152/1996 Z.z., ktoré sú rozšírené o nové plochy navrhnuté na zástavbu v územnom pláne.

Súčasnú zastavanú územie obcí je vymedzené hranicou, ktorá je zdokumentovaná v grafickej časti územného plánu vo výkrese č. 3, Komplexný urbanistický návrh, na mapových podkladoch v mierke 1:2000. Navrhované úpravy zastavaného územia obcí, sú riešené ako obalová krivka existujúceho intravilánu a navrhovaných funkčných rozvojových plôch, ktoré sú situované mimo súčasného intravilánu.

Lokalita pre bývanie
Časť Maťovce
Lokalita – Briežky - juh: plocha určená na bývanie, technická vybavenosť
Časť Kapušianske Vojkovce
Lokalita – Lány - západ: plocha určená na bývanie, technická vybavenosť
Lokalita – Brehy - východ: plocha určená na bývanie, technická vybavenosť
Lokalita pre občiansku vybavenosť, výrobu, technická vybavenosť
Lokalita – Západné lány - západ: plocha určená na agroturistiku, služby, obchod, remeselná výroba
Lokalita – Severný rad – priemysel, doprava, služby, obchod, administratíva
Lokalita – Pohraničie – doprava, služby, obchod, administratíva
Lokalita – Pri cintoríne: dom smútku
Lokalita – Pri dome smútku a pri židovskom cintoríne: - verejná zeleň (náhradná výsadba)
Lokalita – Pri futbalovom ihrisku (južná časť) a pri poľnohospodárskom dvore (východná časť): plocha určená pre šport a rekreáciu

16. VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ

1.16 Ochranné pásma

V riešenom území sa nachádzajú tieto ochranné pásma ktoré je potrebné pri ďalšom územnom rozvoji mesta rešpektovať:

- Pásmo hygienickej ochrany 50 m od oplotenia cintorína v zmysle § 33 ods. 4. zákona 470/2005.
- 100 m ochranné pásmo VTR od osi vozovky na každú stranu v úseku mimo zastavané územie obce

- Cesta II. triedy od osi krajnej vozovky 25 m na každú stranu v úseku mimo zastavané územie obce.
- Cesta III. triedy, od osi krajnej vozovky 20 m na každú stranu v úseku mimo zastavané územie obce.
- Železničná trať 60 m od osi koľaje na každú stranu.
- Ochranné pásmo elektrických vedení pri napätí:
 - 25 m pre vzdušné VVN elektrické od 220 kV do 400 kV, na každú stranu od krajného vodiča,
 - pre vodiče bez izolácie 10 m, v súvislých lesných priesekoch 7 m (vzdušné VN elektrické vedenia 22 kV, na každú stranu od krajného vodiča),
 - pre vodiče so základnou izoláciou 4 m, v súvislých lesných priesekoch 2 m (vzdušné VN elektrické vedenia 22 kV, na každú stranu od krajného vodiča),
 - pre zavesené káblové vedenie 1 m,
 - pre transformačné stanice 10 m od transformovne VN/NN.
- VTL do DN 350 - 20 m, VTL nad 350 – 50 m, VTL do DN150 50 m, VTL do DN 300 – 100 m, VTL do DN 500 – 150m, VTL nad 500 – 200 m.
- Ropovod DN 500, DN 700 - od osi na každú stranu 300 m.
- 20 m pri plynovodoch s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou do 350 mm.
- Plynovod STL 10 m na každú stranu od osi plynovodu v úseku mimo zastavané územie obce.
- 0,5-1,0 m od osi na každú stranu telekomunikačnej siete a diaľkového kábla.
- 1,5 m od osi kanalizačnej a vodovodnej siete.
- 100 m pásmo hygienickej ochrany PD
- 5 m nezastavaný pás pozdĺž oboch brehov vodných tokov Maťovského kanála a kanálu Ortov.
- 5 m nezastavaný pás pozdĺž brehov melioračných kanálov.

1.17 Chránené územia

Ochrany prírody a krajiny

- Maloplošné chránené územia: - časť PR Ortov 4. stupňom ochrany.

Chránené ložiskové územie, dobývacie priestory

- Celé katastrálne územie mesta spadá do prieskumného územia „Východoslovenská Nížina - horľavý zemný plyn“.

17. RIEŠENIE ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY, OCHRANY PRED POVODŇAMI

1.17.1 Riešenie záujmov obrany štátu

Pre záujmy obrany štátu nie sú limitované plochy pre rozvojové zámery rozvoja sídelnej štruktúry a priestorov v skúmanom území.

1.17.2 Riešenie civilnej ochrany obyvateľstva

Podľa Vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii sa pri územnom pláne obcí doložka civilnej ochrany nespracováva. Doložka je súčasťou územného plánu zóny.

1.17.3 Riešenie ochrany pred požiarmi

Obce nemajú jednotky hasičského zboru. Najbližšia stanica hasičského zboru je v meste Veľké Kapušany. Obec nemá objekt hasičskej zbrojnice. Nároky na nové plochy a zariadenia neboli odborom hasičskej ochrany Okresného úradu v Michalovciach požadované.

Navrhovaná sieť zberných a obslužných komunikácií v zastavanom území obce umožní optimálny prístup požiarnej techniky do všetkých jej častí a k jednotlivým objektom.

V územiach obce je riešené zásobovanie vodou z jestvujúcej a navrhovanej vodovodnej siete.

Podľa **STN 920400**, tabuľka 2, položka 2 (Nevýrobné stavby s plochou 120-1000m², výrobné stavby jednopodlažné do plochy 500m²) je potreba požiarnej vody 12,0 l/s. Podľa článku 3.2. citovanej normy, zdroje vody na hasenie požiaru musia byť schopné trvalo zabezpečiť potrebu vody na hasenie požiarov najmenej počas 30 minút, t.j. celková zásoba požiarnej vody je 12,0 l/s · 30 minút = 21 600 l = 21,6 m³.

1.17.4 Riešenie ochrany pred povodňami

Z hľadiska ochrany územia pred povodňami v danom území sú zrealizované tieto opatrenia :

- jestvujúce regulácia kanálov: Maťovský kanál, Pramenný kanál, kanál Ortov, Veškovský kanál

Vodohospodársky tok Latorica preteká upraveným korytom s obojstranne vybudovanými ochrannými hrádzami. Maťovský kanál zaústuje v rkm 0,714 z ľavej strany do kanála Údoč. Celková dĺžka úpravy Maťovského kanála je 15,19 km. Ptrukšiansky kanál zaústuje v rkm 0,9 do Maťovského kanála, celková dĺžka úpravy 8,93 k. Kanál Ortov zaústuje v km 5,2 z ľavej strany do kanála Udoč. Celková dĺžka úpravy je 10,963 km.

Oba uvedené kanály sú súčasťou základnej kanálovej siete odvodňovacej sústavy Čičarovce. Ortov potok bol v k.ú. obce budovaný na kapacitu $Q= 0,7 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$ a Maťovský kanál na kapacitu $Q= 1,60 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$.

Návrh

Pozdĺž brehov riek navrhujeme ponechať mimo zastavané územie obce obojstrannú územnú rezervu 15 m. Pozdĺž brehov kanálov, navrhujeme ponechať mimo zastavané územie obce obojstrannú územnú rezervu 6 m. V zastavanom území navrhujeme ponechať územnú rezervu 3 m.

Slovenský vodohospodársky podnik spravuje v katastrálnom území obce Maťovské Vojkovce spravuje toky: vodný tok Ortov a Maťovský kanál.

- Maťovský kanál – zaústuje v rkm 0,714 z ľavej strany do kanála Údoč. Celková dĺžka úpravy Maťovského kanála je 15,19 km.
- kanál Ortov – zaústuje v km 5,2 z ľavej strany do kanála Udoč. Celková dĺžka úpravy je 10,963km.

Otvorený melioračný kanál A2 (5412069025) Veškovský kanál a kanál 5412 272 002 navrhujeme na vyčistenie od nánosov.

18. NÁVRH OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY

Prírodné pomery

Katastrálne územie obce Maťovské Vojkovce je situované v juhovýchodnej časti okresu Michalovce v Košickom kraji. Tvoria ho dve miestne časti: časť Maťovce a časť Kapušianske Vojkovce. Riešene územie je vymedzené katastrálnymi hranicami obce. Celé záujmové územie má rovinný charakter. Nadmorská výška

sa pohybuje v rozmedzí od 103 m.n.m. (západná časť - Veškovský kanál) po 107 m.n.m. (východná časť - Maťovce). Katastrálne územie riešeného územia má celkovú výmeru 1229,58 ha (Maťovce 737,17 ha, Kapušianske Vojkovce 492,41 ha). Východná časť katastra hraničí s Ukrajinou.

OROGRAFIA

Riešený priestor podľa geomorfologického členenia SR / E. Mazúr, M.Lukniš / je súčasťou alpsko-himalájskej sústavy, podsústavy - Panónska panva, provincia - Východopanónska panva, subprovincia Veľká Dunajská kotlina, oblasť Východoslovenská nížina, celok Východoslovenská rovina, podcelok Kapušianske pláňavy.

ABIOTICKÉ FAKTORY RIEŠENÉHO ÚZEMIA

GEOLOGIA

Geologický podklad územia tvoria neogénne a kvartérne sedimenty. Územie patrí do registra tektonických depresií, do oblasti vnútrokarpatských nížin.

Kvartér je v južnej časti dotknutého územia zastúpený fluviálnymi a proluviálno-fluviálnymi sedimentmi. Na ostatnom území je zastúpený eolitickými sedimentmi – viate piesky a spraše. Striedajú sa tu fluviálne sedimenty polohy a vrstvy štrkov a pieskov s polohami hĺn a ílovitých hĺn. Vrstva štrkov je v hĺbke cca 15 – 16 metrov. Fluviálne piesky sa nachádzajú cca v hĺbke 10 – 11 metrov a 22 – 25 metrov pod terénom. Fluviálne sedimenty sú prekryté eolickými sedimentmi. Eolitické sedimenty pokrývajú povrch veľkej časti záujmového územia. Sú zastúpené sprašami a jemnými pieskami s rôznorodou prímiesou / íl, hlina /. Dosahujú hrúbku 4-6 metrov.

Predkvartérne podložie patrí neogénu. Ten je zastúpený prevážne pliocénnymi pestrými ílmi Čečehovského súvrstvia veku – dák a roman. V záujmovom území dosahuje toto súvrstvie mocnosť cca 200 m, v jeho podloží sa nachádza Senianske súvrstvie, v ktorom sú zastúpené hlavne íly, štrky a piesky. Vek senianskeho súvrstvia je panon. Celková mocnosť senianskeho súvrstvia je na okrajoch panvy 200 až 350 m, v centrálnej časti pánve až 600 – 700 m . Neogén v riešenom území nikde nevystupuje na povrch Jeho najvrchnejšie horizonty ležia v hĺbke 20 až 30 metrov pod terénom.

Tektonické pomery na rozdiel od zložitej tektonickej stavby prevažnej časti Východoslovenskej nížiny, je územie v okolí obce Maťovské Vojkovce slabšie tektonický porušené.

GOMORFOLÓGIA

Východoslovenská nížina potiská, do ktorej celé riešené územie spadá, predstavuje intenzívne poklesavajúcu panvu vyplnenú neogennými i kvartérnymi sedimentami. Redeponované sedimenty tvoria v súčasnosti íly, piesky, štrky, čiastočne tufy a tufity. Jednotlivé tektonické kryhy tvoriace panvu nepoklesávali rovnomerne. Poklesnuté časti sú vyplnené až 60 m mocnými polohami kvartérnych štrkov, ílov a pieskov. Na povrchu ich prekrývajú pokrovy spraší a sprašových hĺn. Poklesy vo Východoslovenskej nížine majú za následok aj vejárovitý tvar riečnej siete.

Reliéf riešeného územia je rovinný, resp. len mierne zvlhnený. Samotná obec Maťovské Vojkovce sa nachádza v nadmorskej výške cca 103 – 107 m.n.m. Povrch širšieho záujmového územia je rovinný popretkávaný odvodňovacími kanálmi. Špecifický odtok z územia je malý, preto je v tomto území pravdepodobnosť záplav vplyvom dlhšie trvajúcich privalových dažďov vysoká. Z ďalších geodynamických procesov v širšom záujmovom území je potrebné počítať s pomerne aktívnou antropogénnou činnosťou, prítomnosťou pochovaných mŕtvych ramien, so stekutím pieskov pri ich mechanickom či hydraulickom

narušení. Erózne procesy sú v širšom záujmovom území veľmi sporadické.

HYDROLÓGIA

Hydrológia riešeného územia je ovplyvňovaná procesmi priľahlej nížiny. Hydrologický režim sa z dôvodu aj globálnych zmien a ľudských zásahov z minulého obdobia, výrazne odlišuje od pôvodného režimu. Súčasný hydrologický režim je výrazne rozkolísaný a v 7-mich mesiacoch v roku sú evidované záporné hodnoty prietokov. Zvýšené prietoky sú evidované nárazovo, pri jarnom topení snehov a v prípade intenzívnych dlhšie trvajúcich zrážok. Výsledky analýz jasne poukazujú na výrazne zmenené podmienky vodohospodárskeho potenciálu riešeného územia. Hydrologický spadá riešené územie do povodia rieky Latorica. Jej sútokom s riekou Laborec, Uh a Ondava s Topľou vzniká Bodrog. Ten odvodňuje svojou vejárovitou sieťou územie najvýchodnejšieho územia s rozlohou 7 216,6 km² /celé povodie 11 355,8 km²/. Podcelok Kapušianske pláňavy vytvára aj početné mŕtve ramená.

Nedostatočné spádové pomery rieky Latorica a jej prítokov boli v minulosti príčinou častých záplav, ktoré spôsobovali každým rokom obrovské škody. Oneskorovali sa poľnohospodárske práce, znehodnocovala sa úroda, znečisťovali sa domové studne. Až vybudovaním hrádzového systému došlo k bezpečnému odvedeniu veľkých vôd. Radikálnym zásahom pri celoplošných melioráciách ako aj vplyvom globálneho otepľovania došlo k zníženiu hladiny spodných vôd.

V rovinatej časti obce Maťovské Vojkovce je vytvorená sieť odvodňovacích kanálov.

Povrchové vody - cez intravilán preteká Maťovský kanál. V západnej časti územia - na hranici katastra sa nachádza Veškovský kanál, Pramenný kanál preteká v južnej časti. Do prírodnej rezervácie Ortov ústí v smere východ západ kanál Ortov. Juhozápadnej hranice k.ú. sa dotýka Ruský kanál.

KLIMATICKÁ CHARAKTERISTIKA

Klimatické a hydrologické charakteristiky sú veľmi dôležitým prvkom pre definovanie nielen vodného potenciálu, ale aj pre stanovenie ekologickej kvality posudzovaného územia.

Klimaticky patrí riešené územie obce Maťovské Vojkovce do teplej oblasti, podoblasti mierne vlhkej, okrsok teplý, mierne suchý s chladnou zimou. Priemerná ročná teplota vzduchu je 8 až 9° C, s priemernými ročnými úhrnmi zrážok 593 - 700 mm. Najbohatšie mesiace na zrážky sú júl a august, najchudobnejšie sú február a marec. Maximum snehovej prikrývky priemerne 20 až 30 cm. Počet dní so snehovou pokrývkou dosahuje dĺžku 60 - 70 dní. Smer vetra v roku južný 19 %, severný 11 %, západný 5 %, severozápadný 4 %, severovýchodný 4 %, juhovýchodný 4 %, juhozápadný 3 % a východný 2 %. Na bezvetrie pripadá 48 % v roku. Ročná oblačnosť pod 60 %. Trvanie slnečného svitu za rok v priemere nad 2200 hodín.

Veterné pomery v záujmovej oblasti sú ovplyvnené predovšetkým orografiou. Usporiadanie pohorí na celom východnom Slovensku spôsobuje, že na Východoslovenskej nížine je rýchlosť vetra najvyššia zvyčajne z prevládajúcich smerov t.j. severného či severozápadného /Michalovce 3,8 m.s-1/. Smery vetra s južnou zložkou majú v južnej polovici územia o 2 m.s-1 nižšiu rýchlosť, v severne o 1 až 1,5 m.s-1. Priemerná rýchlosť vetra, vrátane bezvetria na nížine pomerne nízka 2,3 až 2,8 m.s-1. Najvyššie rýchlosti sú dosahované začiatkom jari (3 až 3,3 m.s-1), najnižšie na jeseň 2,0 až 2,2 m.s-1. Z vývoja rýchlosti prúdenia vzduchu môžeme predpokladať, že v záujmovej oblasti prevládajú mierne až slabé prúdenia.

Priemerná rýchlosť vetra v (m/s) v stanici Michalovce, r.2000

mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII	IX.	X.	XI.	XII.
rýchlosť	2,1	1,9	2,1	2,4	2,4	2,3	2,0	1,9	1,9	1,3	1,3	1,3

Dlhodobé trendy zrážkových bilančných zmien v oblasti Východoslovenskej nížiny boli analyzované v ôsmich zrážkomerných staniciach. Najvýraznejší ročný trendový pokles bol zaznamenaný v zrážkomernej stanici Michalovce /pokles o 185 mm/. Zrážkomerná stanica Kráľovský Chlmec zaznamenala ročný trendový pokles o 37 mm. Výsledky poukazujú na výraznú priestorovú diferenciáciu trendových poklesov. Na základe tohto je možné predpokladať, že dôvody zmien sú nielen globálneho charakteru, ale aj lokálneho antropického vplyvu.

Priemerný úhrn zrážok v mm (Údaje SHMÚ)

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII	IX.	X.	XI.	XII.	Rok
priemerný úhrn	35	38	27	33	56	76	72	70	42	51	48	45	59 3

V porovnaní s Podunajskou nížinou je v záujmovej oblasti Východoslovenskej nížiny suchšia zima a vlhkejšie leto, hlavne vďaka búrkovým lejakom. V súvislosti s chladnejšou zimou je na tomto území v priemere skorší začiatok a neskorší koniec trvania snehovej pokrývky ako na Podunajskej nížine. Súvislá snehová pokrývka počas viac ako mesačného obdobia sa tu vyskytuje zriedka.

PÔDA

Na okrajoch Východoslovenskej nížiny prevládajú illimerizované pôdy. Sprašové tabule sú charakteristické degradovanými černozemami. V záujmovom katastrálnom území prevládajú nasledovné PÔDNÉ DRUHY - pôdy nívnych oblastí – prevážne nívne pôdy glejové a oglejené na nekarbonátových aluviálnych sedimentoch. V širšom záujmovom území aj terestrické ilimerizované pôdy až oglejené pôdy na sprašových a iných hlinách a terestrické hnedozeme ilimerizované a oglejené na sprašových a iných hlinách s nízkym obsahom humusu 2 až 3 %. Pôdotvorný substrát – sprašové hliny a nevápnité nívne uloženiny. Celková hĺbka pôd - prevládajú pôdy stredne hlboké 30 až 100 cm. V katastrálnom území Maťovské Vojkovce prevládajú orné pôdy so sieťou poľných ciest.

Dôležitým zdrojom kontaminácie pôd sú agrochemikálie, fosforečné hnojivá s vysokým obsahom ťažkých kovov ako chróm, urán, arzén, kadmium, olovo a ortuť. Degradáciu pôd spôsobovali aj odpady poľnohospodárskej prvovýroby. Zvlášť nebezpečné odpady predstavujú nevyužitú prostriedky na ochranu rastlín proti škodcom, ako aj ropné látky. V súčasnosti dochádza k stagnovaniu v hnojení priemyselnými hnojivami, za roky od 1990 sa spotreba priemyselných hnojív znížila z 231 kg/ha na súčasných 50 kg/ha NPK a rovnako dochádza k stagnovaniu v hnojení organickými hnojivami v dôsledku rapídneho zníženia stavov hovädzieho dobytku, deficitu organickej hmoty a organických látok v pôde.

PRÍRODNÉ ZDROJE

V predmetnom území podľa dostupných materiálov nie sú prebádané.

SEIZMICITA ÚZEMIA

Podľa mapy seizmických oblastí a STN 73 0036 patrí záujmové územie do neseizmickej oblasti s výskytom zemetrasení o maximálnej intenzite do 6. stupňa stupnice MSK 64.

BIOTICKÉ FAKTORY RIEŠENÉHO ÚZEMIA

Fytogeografické začlenenie územia a charakteristika flóry

Riešené územie spadá podľa fytogeografického členenia Slovenska /Futák, 1980/ do oblasti

stredoeurópskej a východoeurópskej teplomilnej, čiže panónskej flóry (Pannonicum) do podoblasti vlastnej panónskej flóry, okresu Potiská nížina. Potiská nížina má veľmi teplé podnebie. Územie je charakteristické spoločenstvami kultúrnej stepi, kde podstatnú časť biotopov tvorí orná pôda, menej lúky a pasienky, regulované potoky a melioračné kanály s brehovou zeleňou, medzné zelené pásy a vetrolamy s pomerne chudobným zastúpením druhov fauny a flóry.

Geobotanické členenie vychádza z Geobotanickej mapy Slovenska /Michalko a kol.,1987/. Geobotanická /vegetačná/ mapa SR je mapou vegetačno-rekonštrukčnou. Je výsledkom využitia znalosti o vegetácii v prírodných podmienkach územia a dlhodobého postupného výskumu v prírode. Súčasná potenciálna prirodzená vegetácia /predpokladaná vegetácia/ je vegetácia, ktorá by sa za daných klimatických, pôdných a hydrologických pomerov vyvinula na určitom biotope, keby vplyv ľudskej činnosti ihneď prestal.

Posudzovaný priestor podľa tohto členenia spadá do mapovej jednotky: - U - Lužné lesy nížinné, subjednotka: - Sx - Lužné lesy vrbovo-topolové:

Spoločenstvá mäkkých lužných lesov rozšírených na holocenných nivách riek v teplej panónskej oblasti, na vlhkých, periodicky zaplavovaných fluvialných sedimentoch v nížinnom stupni do 250 m.n.m. Sú v nej zahrnuté fytoocenózy vysokokmenných vrbovo-topolových lesov, krovitých vrb a všetky ich vývojové štádia. Krovinná etáž je chudobná na druhy a stupeň jej rozvoja závisí od vlhových pomerov. Bohatšie je zastúpené bylinné poschodie, lebo substrát bohatý na živiny poskytuje priaznivé podmienky pre jeho rozvoj. Na fytoecologické zloženie a štruktúru vrbovo-topolových spoločenstiev má rozhodujúci vplyv kolísanie hladiny spodnej vody.

Takmer celé územie bolo v dávnej minulosti pokryté lužnými lesmi. Do pôvodnej skladby vegetačného krytu riešeného územia v značnej miere zasiahol človek, ktorý systematickým rúbaním a kľčovaním lesných porastov ale aj intenzívnym odvodňovaním časť územia premenil na ornú pôdu, lúky a pasienky. Do prirodzenej skladby takmer všetkých rastlinných spoločenstiev v riešenom území v posledných desaťročiach zasiahli vodohospodárske úpravy, intenzifikácia poľnohospodárstva, a ďalšie antropogénne faktory. Vodná a močiarná vegetácia je jedným z najvýznamnejších fenoménov.

Z vodných rastlín sa tu vyskytuje iskerník mnoholistý (*Ranunculus polyphyllus*), okrasa okolíkatá (*Butomus umbellatus*), potočník širokolistý (*Sium latifolium*), pálka širokolistá (*Typha latifolia*), pálka úzkolistá (*Typha augustifolia*), ježohlav jednoduchý (*Sparganium simplex*), perutník močiarny (*Hottonia palustris*), puškvorec obyčajný (*Acorus calamus*) a.i. V plytkých vodách, mokradiach, prípadne na vlhkých lúkach sa vyskytuje napr. papradník močiarny (*Thelypteris palustris*), kalužník portulakový (*Peplis portula*), ludwigia močiarna (*Ludwigia palustris*), čertkusok prehnutý (*Succisella inflexa*), halucha banátska (*Oenanthe banatica*), bahnička malokvetá (*Eleocharis quingueflora*) a.i.

Vegetácia pieskov je v riešenom území zastúpená : kostrava Margittaiho (*Festuca margittaii*), gypsomilka metlinatá (*Gypsophyla paniculata*), slamiha piesočná (*Helichrysum arenarium*), chrumkavec bradavičnatý (*Polycnenum verrucosum*), hulavník najvyšší (*Sisymbriusa altissimum*), skorocel indický (*Plantago indica*), stavikrv piesočný (*Polygonum arenarium*), poniklec uhorský (*Pulsatilla hungarica*), myší chvost Kitaibelov (*Achilka kitaibeliana*) a.i.

Zo slanomilných druhov je známy steblovec odstávajúci barinný (*Pucinellia distans* ssp. *Linosa*), ďatelina jahodová Bonaniho (*Trifolium fragiferum* ssp. *Bonanii*), rumanček pravý slanomilný (*Matricaria chamomilla* ssp. *salina*), skorocel prímorský (*Plantago maritima*), púpava besorabská /*Taraxacum bessarabicum*), chvostovec panónsky (*Pholiurus pannonicus*) a.i. Na mnohých slanistých miestach rastie šachorček panónsky (*Acorellus pannonicus*), bekmannia erukovitá (*Beckmannia eruciformis*) a panónsky endemit – chren veľkoplodý (*Armoracia macrocarpa*).

Dominantný druh vysokej drevinnej zelene v riešenom území je najmä *Salix alba* - vrba biela, *Salix cinerea* - vrba popolavá, vtrúsene *Salix caprea* - vrba rakyta, *Populus tremula* - topoľ osikový, *Fraxinus excelsior* – jaseň štíhly, *Alnus glutinosa* – jelša lepkavá Agát biely – *Robinia pseudoacacia* a Topoľ sp. – *Polulus*. V podraсте - *Frangula alnus* - krušina jelšová, *Euonymus europaea* – bršlen európsky, *Cornus sanguinea* – svib krvavý, *Viburnum opulus* - kalina ob., *Sambucus nigra* – baza čierna a i.

Zoogeografické začlenenie územia a charakteristika fauny

Zloženie fauny dotknutého územia nie je také pestré ako v hornatých častiach Slovenska. Územie Východoslovenskej nížiny patrí do provincie Vnútrokarpatskej znížiny, oblasti panónskej, obvodu juhoslovenského, okrsku potiského. Riešené územie je z hľadiska fauny málo významné. Ide o intenzívne využívanú poľnohospodársku krajinu, v ktorej sú živočíšne spoločenstvá pomerne chudobné a značne narušené antropogénnou činnosťou.

Živočíchy tvoria nezastupiteľnú zložku všetkých typov spoločenstiev biosféry. V zložitých potravných reťazcoch prispievajú rozhodujúcou mierou k ekologickej rovnováhe v obehu látok a energie. Čím väčšia je druhová rozmanitosť, tým sa vytvárajú lepšie podmienky pre ďalší rozvoj územia aj v prípade, ak ich chápeme z hľadiska ekologickej stratégie ľudskej spoločnosti. Dnešné rozšírenie a zloženie fauny je výsledkom dlhodobého vývinu. Vzhľadom na to možno vo faune rozlíšiť z hľadiska zoogeografického tieto hlavné zložky: kozmopolitnú, holarktickú, paleoarktickú, európsko - sibírsku, karpatskú, ale i endemickú a reliktnú.

Druhová ochrana je zabezpečovaná v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, vyhlášky MŽP SR č. 24/2003, ktorou sa vykonáva zákon o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, ako aj v zmysle iných právnych noriem SR a EÚ dotýkajúcich sa ochrany prírodných zložiek a ratifikovaných medzinárodných dohôd (CITES, Bonn, Bern, Ramsar....).

Pôvodné spoločenstvá fauny sa so zmenou prírodných podmienok prispôbili, odsťahovali alebo vyhynuli. Dnes v krajine dominujú spoločenstvá ornej pôdy, krovín, listnatých lesov a ľudských sídiel. Prevládajú živočíšne spoločenstvá polí a lúk. K týmto zoocenózam možno priradiť z hľadiska vertebratologického aj zoocenózy neobrábaných plôch ako sú smetiská, rozrobené zemné práce násypov, ciest, stavieb a pod. Charakteristickým znakom tohto biotopu je otvorenosť, každoročné i lokálne striedanie kultúr, ročné zmeny v kultúrach súvisiace s ich vývojom, určitá druhová stereotypnosť a časté hlboké zásahy človeka do biocenóz. Väčšina druhovo suchozemských stavovcov, ktoré sú súčasťou tejto zoocenózy, pôvodne obývala stepi. Preto aj adaptačný vývinový proces prebiehal pri nich z hľadiska požiadaviek, ktoré na ne kladlo toto nekryté otvorené prostredie. Jeho výsledkom je predovšetkým dokonalé farebné splývanie s prostredím, ktoré zabezpečuje stepným živočíchom ochranu pred predátormi.

Živočíšne spoločenstvá bezstavovcov polí (kultúrnej stepi) v porovnaní s lesnými a lúčnymi spoločenstvami sú pomerne chudobné na druhy dôsledkom agrotechnických zásahov, ktoré rušivo pôsobia na štruktúru živočíšnych spoločenstiev. Významnú zložku edafónu tvorí množstvo rozličného hmyzu. Z motýľov má veľké zastúpenie mlynárik kapustový (*Pieris brassicae*), babôčka prhlavová (*Aglais urticae*), vidlochvost ovocný (*Iphioides podalirius*), žltáčky (*Colias sp.*) a modráčiky (*Polyommatus sp.*).

Veľmi významnou skutočnosťou z hľadiska fauny je to, že prakticky celý kataster tvorí súčasť veľkej Potiskej nížiny, ktorá svojim charakterom predstavuje jeden z najvýznamnejších koridorov pre ťah vtáctva cez východné Slovensko. Kultúrnu step reprezentujú predovšetkým druhy malej poľnej, poľovnej i nepoľovnej zveri ako je napr. zajac poľný (*Lepus europaeus*), jarabica poľná (*Perdix perdix*), bažant obyčajný (*Phasianus colchicus*), líška obyčajná (*Vulpes vulpes*). Živočíšne spoločenstvá polí sú antropicky silne redukované. Agrotechnickými prácami bola značná časť zoocenóz ochudobnená a obmedzená len na

niekoľko druhov.

Charakteristické druhy pre polia, lúky a pasienky záujmového územia sú :

- **oboživelníky:** ropucha obyčajná (*Bufo bufo*), hrabavka škvrnitá (*Pelobates fuscus*), skokan zelený (*Rana esculenta*),
- **plazy:** jašterica obyčajná (*Lacerta agilis*), užovka obyčajná (*Natrix natrix*),
- **vtáky:** škovránok poľný (*Alauda arvensis*), kačica divá (*Anas platyrhynchos*), kačica chrapačka (*Anas querquedula*), myšiarka ušatá (*Asto otus*), myšiak hôrny (*Buteo buteo*), stehlík obyčajný (*Carduelis carduelis*), bocian biely (*Ciconia ciconia*), kaňa močiarna (*Circus aeruginosus*), glezg obyčajný (*Coccothraustes coccothraustes*), kukučka obyčajná (*Cuculus canorus*), d'ateľ veľký (*Dendrocopos major*), pinka obyčajná (*Fringilla coelebs*), včelárík zlatý (*Merops apiaster*), vrabec poľný (*Passer montanus*), bažant obyčajný (*Phasianus colchicus*), straka obyčajná (*Pica pica*), hrdlička poľná (*Streptopelia turtus*), jarabica poľná (*Perdix perdix*),
- **cicavce:** srna hôrná (*Capreolus capreolus*), večernica pozdná (*Eptesicus serotinus*), zajac poľný (*Lepus europeus*), hraboš poľný (*Microtus agrestis*), netopier vodný (*Myotis daubentonii*), piskor obyčajný (*Sorex araneus*), sviňa divá (*Sus scrofa*), liška obyčajná (*Vulpes vulpes*), krt obyčajný (*Talpa europea*).

Základný zoologický prieskum sa opiera o poznatky získané z riešeného územia v predošlom období. Výsledky poznania boli aktualizované priebežnými, súčasnými terénnymi pozorovaniami.

Determinácia a identifikácia druhov bola prevádzaná vizuálne, sluchovou analýzou hlasových prejavov jednotlivých druhov a identifikáciou druhotných znakov výskytu.

Živočíšne spoločenstvá v riešenom území môžeme rozdeliť do 5 typov biotopov:

1. Biotopy krajinej zelene a kriačin – sú veľmi pozitívne pre toto územie s veľkým významom pre poľnohospodársku krajinu. Vyznačujú sa veľkou druhovou diverzitou, vyváženosťou druhov a skupín. Dominantné skupiny sú: spevavce, dravce, sovy, holuby, d'atle. Zabezpečujú stabilitu biocenóz.
2. Biotopy vlhkých lúk, pasienkov a zarastených močarísk – sú pozitívne s významom pre poľnohospodársku krajinu. Druhová diverzita je znížená, menšia vyváženosť druhov a skupín. Dominantné rady sú: bahniaky a bociany.
3. Biotopy vodných plôch s otvorenou hladinou – z hľadiska biotopov veľký význam. Dominantné rady: potápky, kačky – v tesnej blízkosti riešeného územia – Ortoy.
4. Biotopy intenzívne využívaných lúk, pasienkov a polí - vid'. druhové zloženie uvedené vyššie.
5. Biotopy ľudských sídel a pridoimových záhrad –synantrópne druhy.

PASPORT VÝZNAMNÝCH ČASTI PRÍRODY A KRAJINY RIEŠENÉHO ÚZEMIA

Osobitne chránené časti prírody a krajiny

Veľkoplošné chránené územia:	- nie sú vyhlásené
Maloplošné chránené územia:	- v susednom k.ú. PR Ortoy
Chránené stromy :	- nie sú vyhlásené
Časti prírody pripravované na ochranu:	- nie sú pripravované

Prírodná rezervácia ORTOV

Nachádza sa v susedných k.ú. Pavlovce nad Uhom, Čierne Pole a Veľké Kapušany. Nezasahuje do riešeného územia. PR Ortoy má celkovú rozlohu 19,37 ha. Jedná sa o zachovalú časť ramena Ortoy, ktoré je pravdepodobne zvyškom starého koryta rieky Uh. Rezerváciu tvorí otvorené vodná plocha s pôvodnou

močiarnou a vodnou vegetáciou a zachovalými brehovými porastami tvorenými prevažne jelšou lepkavou, bršlenom európskym, bazou čiernou, vrbami, svíboom krvavým a agátom. Na pôvodné biocenózy ramena sa viaže výskyt mnohých zriedkavých druhov rastlín a živočíchov. S flóry je to kotvica plávajúca (*Trapa natans*), lekno biele (*Nymphaea alba*), leknica žltá (*Nuphar lutea*), rezavka aloovitá (*Stratiotes aloides*), okrasa okolíkatá (*Butomus umbelatus*). Toto územie predstavuje významnú ornitologickú lokalitu. V rámci R-ÚSES okresu Michalovce je lesný dubovo-brestový porast biocentrom regionálneho významu.

Územia NATURA 2000

Navrhované chránené vtáčie územia (CHVÚ) - nezasahujú riešené územie
Navrhované územia európskeho významu (ÚEV) - nenachádzajú sa v riešenom území

Ekologicky významné segmenty krajiny

Tvoria sieť genofondovo významných ekostabilizačných plôch v k.ú. obce Maťovské Vojkovce, ktoré zaisťujú územné podmienky trvalého zachovania druhovej rozmanitosti prirodzeného genofodu rastlín a živočíchov na riešenom území. Za miestne ekostabilizačné plochy boli vybrané tie územia v ktorých sa nachádzajú najzachovalejšie sukcesné štádiá, alebo tie plochy, ktoré majú vhodné podmienky pre ich vznik a ďalší prirodzený vývoj. K ďalším kritériám pre výber ekologicky významných segmentov krajiny je stupeň zachovalosti, prirodzenosti a reprezentatívnosti bioty a v neposlednom rade aj územná rozloha.

Riešené územie patrí v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov k územiu s 1. stupňom ochrany t.j. k územiu, ktorému sa neposkytuje osobitná ochrana.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného, pre udržanie a zvýšenie kvantitatívnej miery ekologickej stability a zabezpečenie rozmanitosti podmienok a foriem života v krajine, ako aj pre zachovanie, vytvorenie a udržanie optimálnej štruktúry v krajine a minimalizovanie negatívnych stretov medzi prvkami prírodného prostredia a antropogénnou činnosťou boli vymedzené genofondovo významné lokality, ktoré v danom širšom ponímanom priestore predstavujú významné ekostabilizačné plochy:

- Ortovský les,
- miestne biocentrum Pramenný rad,
- miestny biokoridor Ortov

Agrocenózy v katastrálnom území obce Maťovské Vojkovce sú tvorené otvorenou poľnohospodárskou krajinou s výskytom solitérov a skupinovým zastúpením krovitej a stromovej vegetácie. Typické územie Východoslovenskej nížiny je popretkávané melioračnými kanálmi.

Hodnotenie biotickej kvality vegetácie

Pri hodnotení biotickej kvality vegetácie sme vychádzali z druhového zloženia a štruktúrnych vlastností porastov vegetácie, ktorá je v predmetnom veľmi nízka. Biotický najvyššiu kvalitu dosahujú brehové porasty, ktoré tvoria veľmi malé percento zastúpenia, nakoľko sú tu vybudované umelé odvodňovacie kanály. Nižšiu úroveň majú lokality existujúcich miestnych biocentier. Bioticky najnižšie hodnotenie pripisujeme aglomeráciám a agrokultúram – tvoria väčšinu predmetného územia.

Hodnotenie biologickej kvality krajiny z pohľadu potrieb živočíšstva

K najhodnotnejším biotopom územia z hľadiska kvalitatívnej a kvantitatívnej druhovej skladby patria biotopy málo sa líšiace od biotopov pôvodnej krajiny. Sú nimi ekosystémy s vodným a lesným prostredím – v k.ú Maťovské Vojkovce sa nenachádzajú. Existujúce biotopy tu tvoria prechodné formy s dočasným faunistickým poslaním. Majú význam ako pufrovacie zóny. Využívané sú k oddychu, lovu a reprodukcii

vymedzeného typu živočíšnych druhov. Ich hodnotový význam ako ekosystému je podriadený poslaniu, funkcii a antropickému vplyvu. Najhodnotnejšie biotopy v riešenom území sú brehové porasty pri vodných kanáloch a miestne biocentrá.

1.17.5 Územný priemet zaťaženia prírody a krajiny

Pasport vybraných bariérových prvkov

V riešenom území Maťovské Vojkovce sme zistili nasledovné negatívne javy a stresové faktory:

Primárne stresové faktory

- cestná a železničná doprava
- umelo vybudované odvodňovacie kanály
- zastavané územie a obytné areály
- konštrukcia elektrických stĺpov VN

Sekundárne stresové faktory

- veterná erózia

Veterná erózia

Najdôležitejšími faktormi podieľajúcimi sa na vzniku veternej erózie sú rýchlosť a smer vetra a fyzikálne - chemické vlastnosti pôdy (predovšetkým zastúpenie veľkostných tried pôdnych častíc a vlhkosť pôdy). Tento typ erózie postihuje najmä nížinné oblasti a najviac ohrozené sú piesočnaté pôdy a pôdy s nízkym obsahom vlhkosti. Najčastejšie sa prejavuje v skorom jarnom období, kedy je vegetácie veľmi slabo vyvinutá (alebo nie je žiadna) a to hlavne na pôdach, ktoré sú rozrušené povrchovou kultiváciou.

Časť územia v k.ú. Maťovské Vojkovce je čiastočne náchylná na výskyt veternej erózie.

Pre bloky pozemkov v území potenciálne ohrozenom veternou eróziou navrhujeme realizáciu protieróznych opatrení zameraných na zmiernenie jej účinku. Do úvahy pripadá viacej možných spôsobov ochrany:

- *organizačné opatrenia* – vhodné usporiadanie pozemkov (obdĺžnikový tvar, dlhšia strana pozemkov kolmo na smer prevládajúcich vetrov), pásové pestovanie plodín – striedanie odolných a menej odolných plodín,
- *agrotechnické opatrenia* – zlepšovanie vlastností pôdy (zavlažovanie, zlepšovanie pôdnej štruktúry), využívanie bezorbových technológií,
- *technické opatrenia* – použitie umelých zábran voči vetru, výsadba vetrolamov.

Výsadba stromovej vegetácie so zapojeným krovinným podrastom môže do určitej miery pôsobiť aj ako vetrolamy.

Okrem toho navrhujeme v prípade pozemkov ohrozených veternou eróziou využiť pásové striedanie plodín a agrotechnické opatrenia (úprava pôdnej štruktúry, prípadne sezónne zavlažovanie).

SÚČASNÁ KRAJINNÁ ŠTRUKTÚRA

Súčasná krajinná štruktúra, predstavuje celoplošné definovanie územia s aktualizovaným stavom reálnej štruktúry krajiny. Krajinársky možno riešené katastrálne územie charakterizovať ako oráčinovo - lúčnú krajinu. Poľnohospodárska pôda je v prevažnej časti katastra odvodnená do odvodňovacích kanálov, ktoré tvoria po zarastení krovínami vhodné koridory pre ornitofaunu. Riešená obec má vidiecky charakter, čo

znamená, že staršie stavby sú riešené formou hospodárskych usadlostí - s kôľňou, drevárňou, záhradou. Pri novej zástavbe sú objekty bez hospodárskych priestorov.

V riešenom území boli za účelom spracovania krajinnoekologického plánu obce Maťovské Vojkovce, pre definovanie vzájomných väzieb v krajine vyčlenené 2 základné krajinné typy krajinej štruktúry:

A. Poľnohospodárska krajina - agroekosystémy:

- orná pôda
- trvalé trávne porasty
- nelesná drevinná vegetácia /NDV/
- vodné toky

ORNÁ PÔDA

Je intenzívne zmenený a obhospodarovaný prvok s neustálym prísunom energie a vysokým stupňom starostlivosti zo strany človeka. V riešenom území sa nachádza orná pôda veľkobloková so segetálnou vegetáciou, ktorá je počas dlhého obdobia bez vegetačného krytu. Z toho vyplýva aj náchylnosť na eróziu, najmä veternú. V riešenom území zaberá 738,84 ha. V prevažnej časti katastra je orná pôda odvodnená do odvodňovacích kanálov, ktoré tvoria po zarastení krovinnými vhodnými koridorami pre ornitofaunu.

TRVALÉ TRÁVNE PORASTY

Sú plochy fyziognomicky vzdialené od pôvodného vegetačného krytu, vyžadujú neustálu starostlivosť, od ktorej je závislý ich charakter. V dôsledku rozsiahlych melioračných a regulačných zásahov došlo k ubúdaniu prirodzených trávnatých porastov resp. sa rozšírili plochy kultúrnych siatych lúk a trvalých trávnych porastov so zmenenou floristickou skladbou. Tieto v extenzívnom spôsobe hospodárenia majú tendenciu navracieť sa do pôvodného štádia – zarastať burinami. V kombinácii s krajinou zeleňou zastávajú stabilizačnú funkciu, ktorá sa mení so stupňom intenzity využitia územia. V riešenom katastrálnom území TTP zaberá 312,76 ha.

NELESNÁ STROMOVÁ A KROVINNÁ VEGETÁCIA

K charakteristickým dominantám územia patrí vzrástla, stromová zeleň plošná alebo bodová vytvárajúca ostrovčekovitú mozaiku vegetácie na nížine. Jej existenciu mimo intravilánu dopĺňa a často i nahrádza líniová stromová zeleň tzv. vetrolamov tvorených topoľmi. Krovinné formácie sa nachádzajú v otvorenej kultúrnej krajine, na poľných medziach, pozdĺž poľných ciest na opustených neobrábaných miestach, na hraniciach lúk a pasienkov. Porasty tvoria prevažne trnité a širokolisté druhy kríkov (trnka, hloh, ruža, ostružina), po okrajoch sa pripájajú početné ďalšie teplomilné kry. Od ostatných typov krovinej vegetácie sa odlišujú hlavne floristickým zložením – rastú na suchých a teplých stanovištiach.

VODY

Územie je popretkávané melioračnými kanálmi. Mnohé biotopy sú bez výskytu makrofytnéj vegetácie a ako krajinné – štruktúrne prvky sa neplnohodnotne uplatňujú v území. Nížinné spoločenstvá krovitých formácií vrb lemujú pobrežia kanálov. Bylinné poschodie je floristicky a faunisticky bohaté. Intravilánom obce prechádza Maťovský kanál. V západnej časti územia - na hranici katastra sa nachádza Veškovský kanál, Pramenný kanál v južnej časti. Do prírodnej rezervácie Ortov ústí kanál Ortov. Hranice k.ú. sa dotýka Ruský kanál.

LESY

V katastrálnom území Maťovské Vojkovce sa lesné spoločenstvá nevyskytujú.

Na základe terénneho prieskumu možno konštatovať, že prírodné biogeocenózy sú na celom riešenom území značne pozmenené hospodárskou činnosťou človeka, najmä nadmerným odlesnením územia, sceľovaním poľnohospodárskych pozemkov, splanírovaním pôvodných medzí a melioráciami.

Z pôvodných súvislých nížinných drevinných porastov a krovinných formácií zasahujúcich pôvodne celé riešené územie, zachovali sa dnes len torzá drevinnej vegetácie, ako aj rozptýlená i skupinová stromová a krovinná zeleň.

B. Sídelná krajina:

- sídelný útvar
- výrobné areály
- transportné línie a vedenia

Obytné plochy

Obytné plochy a plochy občianskeho vybavenia sú koncentrované v zastavanom území obce.

Sídelná vegetácia

Vegetácia v zastavaných územiach má tradičný charakter, je kultúrneho charakteru, značné plochy však zaberá aj synantropná vegetácia. Tvorená je predovšetkým vegetáciou úžitkových záhrad a okrasných plôch pri rodinných domoch a drevinovou vegetáciou na verejných priestranstvách, v okolí kostola a cintorína.

Prvky bez vegetácie

Bez vegetácie sú asfaltové, sčasti aj nespevnené a spevnené poľné a lesné komunikácie, spevnené plochy v obci, časti dvorov pri rodinných domoch a pod. Prírodné plochy bez vegetácie sa v území vyskytujú len veľmi obmedzene a majú tendenciu zarastať vegetáciou.

Na základe terénneho prieskumu možno konštatovať, že prírodné biogeocenózy sú na celom riešenom území značne pozmenené hospodárskou činnosťou človeka, najmä nadmerným odlesnením územia, vybudovaním odvodňovacích kanálov, sceľovaním poľnohospodárskych pozemkov, splanírovaním pôvodných medzí a celoplošnými melioráciami.

Z pôvodných súvislých nížinných drevinných porastov a krovinných formácií zasahujúcich pôvodne celé riešené územie, zachovali sa dnes len torzá aj to dnes už druho výrazne pozmenených lokalít. Vo voľnej krajine došlo k výraznému úbytku drevinnej vegetácie, ako aj rozptýlenej i skupinovej stromovej a krovinnej zelene. Na základe hodnotenia typu súčasnej krajinskej štruktúry riešené územie patrí do krajiny nížin. Najväčšiu časť k.ú. obce Maťovské Vojkovce zaberá orná pôda a trvalé trávne porasty. Na základe hodnotenia typu reliéfu hospodárskeho využitia, riešené územie patrí do oblasti nížin s vhodnosťou na poľnohospodárske využitie.

Zastavané a antropogénnou činnosťou pozmenené plochy:

- Hospodársky dvor PD v Maťovciach
- Zvyšky hospodárskeho dvora v časti Kapušianske Vojkovce
- Intravilán obce
- Dopravná sieť – cestné komunikácie
- Železničná doprava- širokorozchodná trať, prekládková stanica

Prehľadná súčasná krajinná štruktúra riešeného územia

Kategória SKŠ	k.ú. Maťovské Vojkovce	
	ha	
orná pôda	738,84	
vinice	0,00	
záhrady	60,72	
ovocné sady	0,00	
trvalé trávne porasty	312,76	
lesná pôda	0,00	
vodné plochy a toky	14,3	
zastavané plochy a areály	34,46	
ostatné plochy a nelesná drevinná vegetácia	66,49	
Spolu	1229,58	

Abiokomplexy v k.u. MAŤOVSKÉ VOJKOVCE

Riečne nivy s piesčito – štrkovou výplňou

Sú vytvorené v strednej časti riešeného k.ú. Mocnosť nivnej výplne je 2 – 5 m, vo Východoslovenskej nížine sa postupne zvyšuje na 5 až 20 m. Nivy sú často prekryté tenkou vrstvou sprašových hĺn a pelitických riečnych náplavov, na ktorých sa vytvorili hnedé variety nivných pôd. V pravidelne zaplavovaných územiach sa na riečnych štrkoch vytvorili surové nivné pôdy – rambly. Blízka hladina podzemných vôd často spôsobuje oglejenie pôdneho profilu až s prechodom do glejového horizontu. Riečne náplavy sú vodonosné a podzemná voda úzko komunikuje s hlavným tokom.

Poriečne roviny

Tvoria bývalé časti poriečnych nív v súčasnosti od hlavných tokov oddelené ochrannými hrádzami. Tie sťažujú komunikáciu povrchových vôd s podzemnými vodami poriečnych rovín. Poriečne roviny sú budované 20 – 60 metrov mocnými polohami kvartérnych sedimentov, prevažne ílmi, pieskami, hlinami a štrkami. Na povrchu vystupujú prevažne hlinité respektíve ílovité sedimenty riečnych náplavov. Na tie sa viažu zväčša hnedé nivné pôdy, ale aj lužné pôdy, miestami tiež zasolené pôdy.

Sprašové tabule

Tvoria pokrovy spraší a sprašových hĺn v stredných a južných častiach nížiny riešeného územia. Dosahujú pomerne veľké plošné rozmery. Mocnosť sprašovej akumulácie dosahuje 2-15 m. Sú prevažne odvápnené. Sprašové tabule tvoria oblasť rozšírenia najkvalitnejších pôd na Východoslovenskej nížine. Sú tu zastúpené predovšetkým degradované černoze, tiež hnedozeme a hnedozeme ilimerizované. Zásoby podzemných vôd sú veľmi malé pod 0,5 l/s. Väčšie zásoby sa viažu na hlbšie polohy neogénnych sedimentov.

Pasport plôch z hľadiska ekologickej stability krajiny

Plochy ekologicke nestabilné:

- Orná pôda s nízkym plošným zastúpením osobitne významných častí prírody (do 15 %)
- Územia postihnuté veternou eróziou
- Územia degradačne postihnuté antropogénnou činnosťou (zastavané územia),

Plochy ekologicke stredne stabilné:

- trvalé trávne porasty s nízkym plošným zastúpením osobitne významných častí prírody a krajiny,
- plošné výsadby nepôvodných druhov vrátane poľnohospodárskych kultúr.

Plochy ekologickej stability

- mokraďné spoločenstvá,
- brehové porasty.

Súčasná krajinná štruktúra riešeného územia je výrazne antropogénne pozmenená. Boli zlikvidované pre dané prostredie typické ekosystémy, ktoré plnili regulačnú funkciu obehu vody v prírodných ekosystémoch s priaznivým dopadom na retenčnú kapacitu a tvorbu vhodných genofondových podmienok. Konečná klasifikácia riešeného územia je súčtom hodnôt faktorov posudzujúcich ekologickú stabilitu z pozitívneho hľadiska (podporujúco - ochranné faktory) a faktorov znižujúcich ekologickú stabilitu, ktoré znižujú výslednú ekologickú hodnotu.

Výsledkom je 5 stupňov ekologickej stability:

- I.stupeň - veľmi vysoká ekologická stabilita
- II.stupeň - vysoká ekologická stabilita
- III. stupeň - stredne vysoká ekologická stabilita
- IV.stupeň - malá ekologická stabilita
- V.stupeň - veľmi malá ekologická stabilita

Na riešenom území prevažuje IV. Stupeň. Územie je charakteristické nížinným terénom s poľnohospodársky obrábanymi pôdami, trvalými trávnyimi porastami a pasienkami. Priestor si vyžaduje mimoriadnu starostlivosť pri udržiavaní existujúcich a zvyšovaní počtu nových ekostabilizačných prvkov, najmä doplnenie nelesnej vegetácie v rámci prepojenia miestnych biokoridorov. V riešenom území sa nachádzajú aj územia s II. stupňom s vysokou ekologickou stabilitou, reprezentovanou predovšetkým prvkami miestneho M ÚSES-u.

Klasifikácia územia a jeho ekologické hodnoty predstavujú diferenciáciu územia podľa vybraných kritérií, vyjadrujúcich kvantitatívnu mieru ekologickej stability resp. narušenia ekologických väzieb v riešenom území. Pre praktickú využiteľnosť je stanovená základná jednotka územného celku – katastrálne územie, v ktorom je hodnotený stupeň ekologickej stability (SES) podľa miery ekologickej kvality vegetácie a jej zastúpení v katastrálnom území.

Výpočet stupňa ekologickej stability (SES) bol získaný váhovým koeficientom podľa vzťahu:

$$SES = \frac{P_{op}.ES_{op} + P_{ZA}.ES_{ZA} + P_{TT}.ES_{TT} + P_{LE}.ES_{LE} + P_{VO}.ES_{VO} + P_{ZP}.ES_{ZP} + P_{OSP}.ES_{OSP}}{CP_{KÚ}}$$

- kde P_{op} - plocha ornej pôdy v katastrálnom území = 738,84 ha
- ES_{op} - ekologický stupeň ornej pôdy (priemerná hodnota je 0,77)
- P_{vo} - plocha viníc = 0,00 ha
- ES_{vi} - ekologický stupeň záhrad (0,1)
- P_{ZA} - plocha záhrad = 60,72 ha
- ES_{ZA} - ekologický stupeň záhrad (3,0)
- P_{OS} - plocha ovocných sádov = 0,00 ha
- ES_{OS} - ekologický stupeň ovocných sádov (2,0)
- P_{TT} - plocha trvalých trávnatých porastov 312,76 ha
- ES_{TT} - ekologický stupeň trvalých trávnatých porastov (4,0)
- P_{LE} - plocha lesov = 0,00 ha

ES_{LE} - ekologická stabilita lesných porastov (5,0)
P_{VO} - plocha vodných plôch 14,3 ha
ES_{VO} - ekologický stupeň vodných plôch (4,0)
P_{ZP} - plocha zastavaného územia = 34,46 ha
ES_{ZP} - ekologický stupeň zastavaného územia (1,0)
P_{OSP} - ostatná plocha = 66,49 ha
ES_{OSP} - ekologický stupeň ostatných plôch (0,50)
CP_{KÚ} - celková plocha katastrálneho územia = 1229,58 ha
SES - stupeň ekologickej stability

SES = 1,70

Na základe tejto klasifikácie sme získali priemernú hodnotu stupňa ekologickej stability za celé katastrálne územie obce Maťovské Vojkovce. Táto hodnota vyjadruje kvalitatívnu mieru ekologickej stability. Hodnota stupňa ekologickej stability 1,70 nám vyjadruje, že riešené územie patrí do krajiny s nízkym stupňom ekologickej stability, čo znamená, že z celkového pohľadu sú v území ekologické väzby silne narušené. Hodnota koeficienta ekologickej stability pre jednotlivé miestne časti je: Maťovce- 1,87; Kapušianske Vojkovce- 1,53.

Pre porovnanie – priemerná hodnota SES v okrese Michalovce dosahuje 2,51. Katastrálne územie obce Pavlovce nad Uhom – 2,15 a Veľké Kapušany – 1,85.

Stupeň ekologickej stability obce Maťovské Vojkovce 1,70– plochy málo stabilné, je spôsobený pomerne vysokým podielom ornej pôdy /percento zornenia 73,35/ a trvalých trávnych porastov a plošne nízkym zastúpením ekologicky významných segmentov. SES vyjadruje sprostredkovane stupeň prirodzenosti územia na základe kvality (hodnota krajinoekologickej významnosti) a kvantity (plošná výmera) jednotlivých prvkov súčasnej krajinej štruktúry v konkrétnom katastrálnom území.

1.17.6 Územný systém ekologickej stability (ÚSES)

Územný systém ekologickej stability je zákonom NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov definovaný, ako taká celopriestorová štruktúra navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základ tohto systému predstavujú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky, ktoré môžu mať nadregionálny, regionálny alebo miestny význam.

Regionálny ÚSES tvorí sieť ekologicky významných segmentov krajiny, ktoré zaisťujú územné podmienky trvalého zachovania druhovej rozmanitosti prirodzeného genofondu rastlín a živočíchov regiónu.

Regionálny ÚSES dotvárajú biokoridory spájajúce medzi sebou biocentrá spôsobom umožňujúcim migráciu organizmov, aj keď jeho časť nemusí poskytovať trvalé existenčné podmienky. Pod pojem migrácia zahrňujeme nielen pohyb živočíšnych jedincov, pohyb rastlinných orgánov schopných vyrásť do novej rastliny, ale aj výmenu genetických informácií v rámci populácií a pod. Týmto všetkým sa biokoridor stáva dynamickým prvkom, ktorý zo siete izolovaných biocentier vytvára vzájomne sa ovplyvňujúci územný systém.

Z prvkov R - ÚSES-u sa do riešeného územia premietli: regionálne biocentrum Ortovský les.

Pre okres Michalovce a okres Trebišov bol spracovaný R ÚSES Michalovce v roku 1994.

PRVKY ÚSES

- *biocentrum* - územie v ktorom sa nachádzajú zachovalé sukcesné štádia, prípadne plochy, ktoré majú

- vhodné podmienky pre ich vznik a ďalší prirodzený vývoj. Územia s vysokým stupňom zachovalosti, prirodzenosti a reprezentatívnosti zoo - zložky s dostatočnou územnou rozlohou,
- *biokoridor* - spája medzi sebou biocentrá spôsobom umožňujúcim migráciu organizmov, aj keď jeho časť nemusí poskytovať trvalé existenčné podmienky,
 - *interakčný prvok* - určitý ekosystém, jeho prvok alebo skupina ekosystémov, prepojený na biocentrá a biokoridory, ktorý zabezpečuje ich priaznivé pôsobenie na okolité časti krajiny pozmenenej alebo narušenej človekom,
 - *významný krajinný prvok* - taká časť územia, ktorá utvára charakteristický vzhľad krajiny alebo prispieva k jej ekologickej stabilite, najmä les, brehový porast, jazero, rieka, park, aleja, remíza.

Nadregionálne biocentrá

V riešenom území sa nenachádzajú.

Nadregionálne biokoridory

V riešenom území sa nenachádzajú.

Regionálne biocentrá

Ortovský les

Regionálne biocentrum zasahuje východnou časťou do riešeného katastrálneho územia. Prírodná rezervácia Ortov sa nachádza v k.ú. bce Pavlovce nad Uhom, Čierne Pole a Veľké Kapušany. Jedná sa o zachovalú časť ramena Ortov, ktoré je pravdepodobne zvyškom starého koryta rieky Uh. Rezerváciu tvorí otvorená vodná plocha s pôvodnou močiarnou a vodnou vegetáciou a zachovalým brehovými porastami tvorenými prevážne jelšou lepkavou, bršlenom európskym, bazou čiernou, vrúbami, svíbom krvavým a agátom. Na pôvodné biocenózy ramena sa viaže výskyt mnohých dnes už zriedkavých druhov rastlín a živočíchov. Jedná sa o veľmi významnú ornitologickú lokalitu. V rámci R-ÚSES okresu Michalovce je lesný dubovo-brestový porast v danom území evidovaný ako biocentrum regionálneho významu. Výskyt vzácnych druhov vtákov, hniezdisko dravcov. Z obojživelníkov – korytnačka močiarna (*Emis orbicularis*), mlok veľký (*Triturus cristatus*). Z iných chránených a ohrozených druhov haja hnedá (*Milvus migrans*), sedmohlások obyčajný (*Hippolais icterina*).

Regionálne biokoridory

V riešenom území prechádza v jeho severozápadnej časti regionálny biokoridor navrhovaný v zmysle R-ÚSES pre okres Michalovce.

Návrh

Záchytný kanál Okny je prepojený na rieku Uh, tvorí ho široké koryto kanála so zatrávnenými hrádzami a pomiestne vysadenými brehovými porastami.

Umelo vybudovaný odvodňovací kanál Veľké Revišťa – Bežovce je z vonkajšej päty ľavej hrádze lemovaný dvojrakovým topoľovým vetrolamom. V súčasnosti je polopriepustný vetrolam funkčný. V podraсте sa nachádza trnka, ruža šípová, baza čierna a.i. Na vonkajšej päte pravej hrádze je vybudovaný umelý odvodňovací kanál zberajúci vody z nižšie položených lokalít. Prietochy profil záchytného kanála je z dôvodu jeho neudržiavania zarastený náletovými drevinami z väčšej časti druh vrba.

Interakčné prvky N a R – ÚSES

V riešenom území sa nenachádzajú.

1.17.7 Miestny ÚSES

Návrh M-ÚSES pre k.ú. obce Maťovské Vojkovce tvorí sieť ekologicky významných segmentov krajiny, ktoré zaisťujú územné podmienky trvalého zachovania druhovej rozmanitosti prirodzeného genofondu rastlín a živočíchov na riešenom území.

Za miestne biocentrum a biokoridory boli vybrané tie územia v ktorých sa nachádzajú najzachovalejšie sukcesné štádiá, alebo tie plochy, ktoré majú vhodné podmienky pre ich vznik a ďalší prirodzený vývoj. K ďalším kritériám pre výber územia za biocentrum resp. biokoridor je stupeň zachovalosti, prirodzenosti a reprezentatívnosti bioty a v neposlednom rade aj územná rozloha.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného, pre udržanie a zvýšenie kvantitatívnej miery ekologickej stability a zabezpečenie rozmanitosti podmienok a foriem života v krajine, ako aj pre zachovanie, vytvorenie a udržanie optimálnej štruktúry v krajine a minimalizovanie negatívnych stretov medzi prvkami prírodného prostredia a antropogénnou činnosťou sa v riešenom území vymedzili nasledovné prvky M - ÚSES:

Miestne biocentra

Existujúce miestne biocentra okrem základnej pôdoochrannej funkcie majú aj významnú biologickú funkciu, sú nezastupiteľným biotopom pre zver a vtáctvo, súčasne spolu s naväzujúcimi biokoridormi vytvárajú esteticky pôsobivé prírodné prostredie. Z pohľadu krajinárskeho aj napriek skutočnosti, že sa jedná už v podstate o umelé ľudským zásahom vytvorené prvky, majú lokality v danom priestore svoje opodstatnenie. Miestne biocentra znásobujú krajinársku hodnotu priestoru, zároveň prinášajú možnosti existencie ďalších na tento biotop viazaných živočíšnych druhov, ako aj optimalizujú podmienky existencie pôvodných druhov. Vo väzbe na vegetačný kryt a rozmanitosť rastlinných spoločenstiev vzrastá biodiverzita, potenciál a krajinárska hodnota územia. V riešenom území bolo vytypované nasledovné miestne biocentrum:

Pramenný rad

Nachádza sa medzi prekladkovou stanicou a štátnou cestou Veľké Kapušany – Budince, je v priamom dotyku so železničným uzlom, ktorý prechádza riešeným územím. Tvorí ho prírodná zníženina. Drevinová skladba miestneho biocentra je zložená z pôvodných druhov drevín a krovín. Lokalita v intenzívne poľnohospodársky využívanom prostredí ako aj v území s pomerne intenzívnou prepravnou a prekladkovou vlakovou činnosťou je významným refúgiom pre drobnú poľovnú zver a vtáctvo.

Miestne biokoridory

Ortov

Predstavuje regulovaný kanál ústiaci do Prírodnej rezervácie Ortov. Tvorí ho vetrolam tvorený topoľovými drevinami. V súčasnosti 40-50 ročný viacradový vetrolam má pomerne bohatý podrast tvorený trnkou, bazou, vtáčim zobom a šípkou. V súčasnosti plní protieróznu funkciu. Je zároveň v intenzívne poľnohospodársky využívanom prostredí významným refúgiom pre drobnú poľovnú zver a vtáctvo. Vzhľadom na vek je potrebné ho postupne obnoviť.

Maťovský potok

Tvorí ho torzá a zvyšky pôvodnej vysokej i nízkej vegetácie. Prechádza od Ukrajinskej hranice na západ cez intravilán obce Maťovce a Kapušianske Vojkovce, kde sa stáča južným smerom. Tento pás

zelene je potrebné obnoviť a doplniť stanovištne vhodnými drevinami uvedenými v návrhovej časti miestnych biokoridorov.

Celé riešene územie má pomerne riedku sieť miestnych biokoridorov. Vo väčšine sa jedná o odvodňovacie kanály s brehovými porastami. V odlesnenej krajine riešeného územia majú slúžiť ako čiastočná náhrada za, v dávnej minulosti odstránenú vysokú drevinnú vegetáciu. Z dôvodu upevnenia a skvalitnenia drevinovej skladby v jednotlivých miestnych biokoridoroch je potrebné uskutočniť dosadbu stanovištne vhodnými drevinami a tak vytvoriť stabilné migračné trasy.

1.17.8 N Á V R H - doplnenie prvkov miestneho ÚSES Maťovské Vojkovce

Miestne biocentrá

Veľký pasienok

Lokalita sa nachádza v severovýchodnej časti katastra Maťovské Vojkovce na hone Veľký pasienok. Je v priamom dotyku s regulovaným kanálom Ortov. Predmetné územie je v súčasnosti významným refúgiom zveri a vtáctva. Rozšírením tejto lokality o územie v súčasnosti poľnohospodársky nevyužívané s náletovým porastom nízkej drevinovej vegetácie, vznikne priestor vysokej krajinárskej hodnoty.

Vybrané zásady využívania dotknutého územia: pasenie dobytká, zamedzenie odvodneniu okolitých poľnohospodárskych pozemkov, zákaz výstavby, zákaz výrubu existujúcich náletových drevín, požadovaná pomiestna výsadba pôvodných druhov drevín. Pri výsadbe je potrebné vytvoriť druhovo zmiešaný porast s použitím pôvodných druhov drevín - dub cerový (*Quercus cerris*), dub letný (*Quercus robur*), dub mnohoplodý (*Quercus polycarpa*), dub zimný (*Quercus petraea*), javor poľný (*Acer campestre*), javor mliečny (*Acer platanoides*), brest hrabolistý (*Ulmus minor*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*). Z krovin je možné použiť druhy slivka trnková (*Prunus spinosa*), zob vtáči (*Ligustrum vulgare*), bršlen európsky (*Euonymus europaea*), kalina siripútková (*Viburnum lantana*), kalina obyčajná (*Viburnum opulus*), drieň obyčajný (*Cornus mas*), svíb krvavý (*Swida sanguinea*), zemolez obyčajný (*Lonicera xylosteum*), druhy rodu hloh (*Crataegus monogyna* agg., *C. laevigata* agg.), rešetliak prečisťujúci (*Rhamnus cathartica*), krušina jelšová (*Frangula alnus*) a i..

Následne vznikne lokalita charakteristická pre pôvodnú krajinu zemplínskeho regiónu, ktorá bude zaujímavá nielen s krajinárskeho hľadiska s atraktívnou kompozíciou vytvorenou z pôvodných druhov drevín, ale aj ako vzácny biotop pre zver a vtáctvo viazané na daný konkrétny biotop.

Miestne biokoridory

V k.ú. Maťovské Vojkovce je veľmi malé množstvo existujúcich miestnych biokoridorov, to dokazuje aj nízky koeficient ekologickej stability 1,70. Vzhľadom na túto skutočnosť navrhujeme výsadbou vytvoriť sieť miestnych biokoridorov. Doplnenie, revitalizáciu a výsadbu nových biokoridorov podľa mapovej prílohy je potrebné uskutočniť pri odvodňovacích kanáloch a poľných cestách. Nové miestne biokoridory sú navrhnuté tak, aby prirodzene prepájali jednotlivé už existujúce a novonavrhované miestne biocentrá. Takto vzniknuté súvislé pásy stromovej a krovinnej zelene budú plniť okrem iného aj veľmi dôležitú pôdoochrannú funkciu. Budú významným biotopom najmä vtáctva a súčasne budú vytvárať charakteristický prírodný prvok výrazne sa esteticky uplatňujúci, najmä vo vzťahu k obci. Stanovištne najvhodnejšími drevinami na výsadbu sú:

dub letný (*Quercus robur*), dub zimný (*Quercus petraea*), javor poľný (*Acer campestre*), javor mliečny (*Acer platanoides*), brest hrabolistý (*Ulmus minor*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*). Z krovin je možné použiť druhy slivka trnková (*Prunus spinosa*), zob vtáči (*Ligustrum vulgare*), bršlen európsky (*Euonymus europaea*),

kalina siripútková (*Viburnum lantana*), kalina obyčajná (*Viburnum opulus*), drieň obyčajný (*Cornus mas*).

1.17.9 Krajinnoekologické opatrenia

Navrhované opatrenia spracovaného krajinnoekologického plánu obce Maťovské Vojkovce sú podkladom pre optimalizáciu činnosti v území, skvalitnenie ekologickej stability krajiny a minimalizáciu negatívnych javov v území, územné zabezpečenie zachovania a rozvoja druhovej rozmanitosti rastlín a živočíchov v ich prirodzenom prostredí, vytvorenie optimálneho priestorového základu ekologickej stability plôch a línii, zachovanie unikátnych krajinných prírodných prvkov, udržanie a zvýšenie prirodzenej produkčnej schopnosti krajiny a ochranu prírodných zdrojov s celkovým dopadom na zvýšenie stupňa ekologickej stability zo súčasnej hodnoty SES – 1,70 na min. SES 2,80.

Všetky genofondovo významné lokality a ekologicky významné segmenty krajiny /miestne biocentra a miestne biokoridory/ obhospodarovať v súlade s podmienkami trvalo udržateľného rozvoja tak, aby bola zachovaná a postupne zvyšovaná ekologická stabilita územia a aby sa zachovali a vytvárali podmienky pre zvyšovanie biologickej diverzity.

Na základe vopred spracovanej dokumentácie výsadby verejnej zelene rozšíriť zeleň v intraviláne obce plošne a druhovo.

- Obnoviť izolačnú zeleň pri HD PD Maťovce, použiť pritom stanovištne vhodné dreviny.
- Vytvoriť izolačnú zeleň v okolí miestnych cintorínov, použiť pritom dreviny – lipa, javor, dub.
- Obnoviť súčasný charakter brehových porastov pri regulovanom toku Ortov ústiacom do Prírodnej rezervácie Ortov, výsadbou stanovištne vhodnými drevinami.
- Vylúčiť znečisťovanie najmä k obci priľahlého územia domovými odpadmi.
- Zákaz porušovať hydrologický režim.
- Vylúčiť zhoršovanie kvality povrchových a podzemných vôd.
- Zamedziť nepovoleným výrubom nelesnej drevinnej vegetácie.
- Pri údržbe melioračných kanálov, ktoré v súčasnosti plnia funkciu miestnych biokoridorov, postupovať tak, aby nedochádzalo k výrubu existujúcich drevinných porastov. Výrub náletových drevín umožniť iba v ich prietochnom profile.
- Zabezpečiť inštaláciu ochranných zariadení na stĺpoch elektrických 22 kV vedení, proti úhynu vtáctva.
- Obnoviť prúcestnú líniovú zeleň vedľa štátnej cesty.
- Doplniť prvky miestneho ÚSES o novonavrhané miestne biocentrum a miestne biokoridory, pritom použiť stanovištne a druhovo vhodnú skladbu drevín.
- Zabezpečiť ochranu ornitofauny - hniezdisk vtáctva.

19. NÁVRH VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA

1.18 DOPRAVA A DOPRAVNÉ ZARIADENIA

1.18.1 Širšie dopravné vzťahy – cestná doprava

Obec Maťovské Vojkovce je na nadradenú dopravnú sieť napojené cestami II. a III. triedy. Južným dopravným ťahom je cesta tr.II/552 so smerom Veľké Kapušany – smer št. hranica Ukrajina. Na cestu II/552

sa pripája cesta II/555 Michalovce – Veľké Kapušany, ktorá sa napája na cestu I/50 so smerom Košice – Michalovce, ktorá je hlavnou európskou cestou E50 v trase Košice-Michalovce-štátna hranica SR/UA (zaradená do siete transeurópskych magistrál „TEM“ úsek TEM 4).

Severozápadne sa na cestu II/555 smer Michalovce – Veľké Kapušany pripája cesta tr. III/55245 smer Maťovce. Na cestu tr. III/55245 sa pripája cesta tr. III/55242 smer Kapušianske Vojkovce.

Cesta II/552 je vybudovaná v kategórii MZ 8,5/50 a vo funkčnej triede B2. Cesta III/55245 a III/55242 je vybudovaná kategórie MZ 8,5 (8,0)/50, resp. MOK 7,5/40 a vo funkčnej triede B3. Smerový oblúk cesty III/55245 v úseku pred vstupom do časti Maťovce je nevyhovujúci. Šírkové usporiadanie oboch ciest mimo zastavané územie je v zmysle STN 736101 v kategórii C 7,5/70.

Na cestách II. a III. tried sú známe údaje o intenzite dopravy z Celoštátneho profilového sčítania z roku 2005.

sčítací úsek cesty	rok	skutočné vozidlá / 24 hod				%nákl. aut
		nákl. aut.	osobné aut.	motocykle	vozidlá spolu	
II/552, 02706, smer V.Kapuš.-Maťovce	2005	92	306	11	409	21,70%
	2025	147	584	5	736	19,98%

Cesta III/55245 a III/55242 nebola zaradená do celoštátneho sčítania

Návrh

Cesta II/552 - podľa ÚPN VÚC si cesta vyžaduje homogenizáciu v kategórii C 9,5/70 s požiadavkou zabezpečiť územné rezervy preložiek ciest v sídlach: Michalovce - časť Vrbovec, Palín - Stretava, Pavlovce nad Uhom, Veľké Kapušany a Maťovské Vojkovce severný a západný obchvat obce.

Navrhovaná preložka cesty II/552 je severovýchodne od zastavaného územia obce v smere na hranicu s Ukrajinou, kde je podľa ÚPN VÚC navrhovaný na ceste II/552 Maťovské Vojkovce – Palovo priechod pre malý pohraničný styk s obmedzením nákladnej dopravy.

V územnom pláne je v k.ú. obce navrhovaná kategória cesty II/552:

- mimo zastavané územie obce v kategórii C 9,5/70
- v zastavanom území obce v kategórii B2 MZ 8,5/50

V územnom pláne v k.ú. je navrhovaná kategória jestvujúcej cesty III/55242 a III/55245:

- v zastavanom území obce v kategórii B3 MOK 7.5/40
- mimo zastavané územie obce v kategórii C 7,5/70

1.18.2 Železničná doprava

Katastrálny územím Maťovské Vojkovce prechádza:

- jednokolajná elektrifikovaná železničná trať širokého rozchodu so smerom štátna hranica Ukrajina – žst. Maťovce – Haniska pri Košiciach so železničnou dopravňou – žps. Maťovce ŠRT/NR. Trať je využívaná len pre nákladnú dopravu a to v prevažnej miere pre dovoz surovín zo štátov SNŠ. Podľa ÚPN VÚC jej výhľadové vyššie využitie pre vývoz tovarov sa dá predpokladať ako dôsledok rozvoja voľného colného pásma v lokalite Bočiar a Interportu v rovnakej lokalite. Na trati je potrebná

modernizácia zabezpečovacieho zariadenia.

- jednokoľajná elektrifikovaná železničná trať normálneho rozchodu so smerom štátna hranica Ukrajina – žst. Maťovce – Bánovce nad Ondavou so železničnou dopravňou – žst. Veľké Kapušany, z. Veľké Kapušany. Podľa ÚPN VÚC trať v súčasnosti nie je využívaná pre medzinárodnú nákladnú dopravu. V návrhovom období nevyžaduje modernizáciu.

Na základe podkladov spoločnosti Železničná spoločnosť Cargo Slovakia a.s. sa na území obce nachádzajú:

- Počet koľají - 9 koľají normálneho rozchodu, 2 koľaje širokého rozchodu
 Spolu normálny a široký rozchod o dĺžke 2,15 km.
- Počet vlakov (nákladných) prechádzajúcich cez územie:
 - Užhorod PSP UZ – Maťovce ŠRT – vstup 14 / výstup 14
 - Maťovce ŠRT – Haniska pri Košiciach – vstup 8 / výstup 8
 - Veľké Kapušany - Maťovce – 2
 - Maťovce – Veľké Kapušany – 1

Spolu počet vlakov prechádzajúcich cez riešené územie je 47.

Technický stav železničnej trate – prevádzkový stav. Počet zamestnancov spolu (muži a ženy) je 271. Celková výmera areálov vo vlastníctve spoločnosti Železničná spoločnosť Cargo Slovakia a.s. je 19 596 m².

Zámer ŽSR je rozšírenie železničnej trate Maťovce – vchod skupiny ŠR o dve koľaje č. 6 š. a 8š. Výhľadové počty vlakov pre rok. 2010 sa predpokladajú vyššie o 10-20%.

1.18.3 Návrh eliminácie nadmerného hluku vyplývajúceho z účinkov železničnej dopravy

VÝPOČET VZDIALENOSTI IZOFONY NA DOPRAVNOM ÚSEKU od účinkov železničnej dopravy podľa metod. pokynov min. dopravy - k r. 2020				
ekvivalentná hladina hluku maximálna návrhová rýchlosť	L_{Aeq} v_{max}	=	55,0 80	dB(A) km/h
Faktor priem. dĺžky vlaku	F₆	=	1	lok. + 13 voz.
Faktor trakcie	F₄	=	1	motorová
nízka rozptyľujúca zástavba jednostranná vysoká zástavba	D_{NZ} D_Z	=	-1,9 0	dB dB
tlmiaci zelený pás	D_L	=	0	dB
prekážkové vplyvy	D_P	=	2	dB
Faktor rýchlosti	F₅	=	1,00	
priemer. hodinová intenzita	m	=	2,00	vlak/h
$140 * F_4 * F_5 * F_6 * m$	X	=	280,00	
ekvivalentná hladina hluku	L_X	=	55,1	dB(A)
Vzdialenosť izofony	d	=	96,67	m

1.9.1.8. Železničné prekládkové priestory

Južne od obce Maťovské Vojkovce v prekládkovej stanici Maťovce koľajisko širokého rozchodu pohraničnej stanice Maťovce ŠRT, koľajisko výmennej pohraničnej stanice Maťovce normálneho rozchodu (v súčasnosti mimo prevádzky z dôvodov neprevádzkovania hraničného priechodu Maťovce-Užhorod ako dôsledok výrazného poklesu objemu prepráv na hraničných priechodoch s Ukrajinou), prekládkové zariadenia – prekladisko uhlia a prevážovňa vozňov. Podľa ÚPN VÚC využitie prevážovne vozňov z hľadiska novej výhľadovej prepravnej úpravy tovarov nie je zaručené. Rozvoj prekládkových a iných aktivít vyžadujúcich koľajové napojenie obidvoch rozchodov je možný v priestore medzi ŠRT a traťovou koľajou Veľké Kapušany - Maťovce, kde je potrebné ponechať územnú rezervu. Rozvoj dopravných zariadení v stanici ŠRT (okrem drobných koľajových úprav) a NR nie je predpokladaný.

1.9.1.9. Vysokorychlostné trate (VRT)

Podľa ÚPN VÚC Košického kraja zmeny a doplnky 2004 je v severnej časti kat. územia navrhovaná územná rezerva pre vysokorychlostnú trať. Vysokorychlostná železničná trať má byť dvojkolejová, elektrifikovaná, samostatnom telese. Podľa štúdie optimálny systém vedenia vysokorychlostných tratí na území SR (Sudop Trade s.r.o., 1997) a príslušných nariadení vlády SR k ÚPN VÚC dotknutých krajov (z roku 1998), v smere západ - východ je potrebné výhľadové sledovať južný koridor VRT v trase Bratislava - Zvolen - (Plešivec) - Košice - št.hranica s Ukrajinou s prechodom štátnych hraníc v oblasti Maťoviec. Miesto prechodu štátnej hranice na Ukrajinu zatiaľ nie je prerokované s ukrajinskou stranou. Z hľadiska územného a ekologických podmienok na našom území je vedenie trasy do oblasti Maťoviec najvhodnejším riešením.

Časový rámec výstavby VRT je determinovaný predovšetkým záujmom európskych inštitúcií o podporu takejto investície, preto presiahne rámec návrhového obdobia zmien a doplnkov ÚPN - VÚC.

1.18.4 Hraničné priechody

1.9.1.10. Cestné

Zámer - Podľa ÚPN VÚC Košický kraj zmeny a doplnky 2004 je navrhovaný na ceste II/552 Maťovské Vojkovce – Pavlovo navrhovaný hraničný priechod na Ukrajinu pre malý pohraničný styk s obmedzením nákladnej dopravy.

1.9.1.11. Železničné

Hraničný priechod Maťovce - Užhorod PSP 2 UŽ (široký rozchod) je otvorený len pre nákladnú dopravu. Pohraničná trať je elektrifikovaná. Využíva sa takmer výhradne pre dovoz hromadných substrátov, v opačnom smere pre návrat prázdnych vozňov. Má dostatočnú kapacitu. V pohraničnej stanici Maťovce ŠRT je potrebná modernizácia nezávisle od objemu výkonov. Modernizácia vyžaduje len minimálny záber územia .

Hraničný priechod Maťovce - Užhorod PSP 2 UŽ (normálny rozchod) je otvorený len pre nákladnú dopravu. Pohraničná trať nie je elektrifikovaná. V súčasnosti nie je v prevádzke pre výrazný pokles výkonov. Pre zavedenie osobnej dopravy sú priaznivé podmienky v pohraničnej stanici aj na trati, rovnako tak na nadväzných tratiach. Preto je predpokladateľné otvorenie tohto priechodu aj pre osobnú dopravu. Jej zavedenie vyžaduje v Maťovciach výstavbu nástupišťa. Otvorením priechodu pre osobnú prepravu sa pokryjú nároky východnej časti kraja v osobnej preprave na Ukrajinu aj železnicou v malom pohraničnom styku.

1.18.5 Obslužné a prístupové komunikácie

Ostatné obecné komunikácie majú charakter obslužných komunikácií funkčných tried C2 a C3, v zmysle STN 73 6110 ich radíme do kategórií MO 7,5/40, MOK 6,5/30, MOU 6,5/30, MOU 5,5/30 a MOK 3,75/30. Kategória MOK 3,75 je nepostačujúca pre dopravné sprístupnenie domov v časti K. Vojkovce od popisného čísla 26 až po p.č. 34. V časti Maťovce kategória MO 3,75/30 je nepostačujúca pre dopravné sprístupnenie domov v časti od popisného čísla 67 až po p.č. 69.

Na jestvujúcich komunikáciách je nutné previesť povrchovú úpravu vozoviek rozprestretím nového živичného krytu, kde bude možné upraviť oblúky (body dopravnej kolízie). Smerové pomery týchto komunikácií sú nevyhovujúce. Vyskytuje sa niekoľko bodových závad spočívajúcich v malých polomeroch oblúkov.

Návrh

Dopravný systém sídla vzhľadom na jeho líniiovú formu je zložený zo siete prístupových ciest kategórie C2 MOU 5,5/30 a C3 MO 7,5/40, MOK 6,5/30, MOU 6,5/30. Situáciu v samotnej obci navrhujeme doriešiť cestným prepojením oboch častí Maťovce a Vojkovce komunikáciami nadväzujúcimi na centrálné časti jednotlivých sídel.

Navrhované cestne prepojenia sú v kategórii C3 MOK 3,75/30, jednopruhovú miestne obojsmerné komunikácie s krajinami a s výhybňami pre prípadné stretnutie motorových vozidiel. Dĺžkové obmedzenie týchto komunikácií je 100 m, každých 100 m na mieste zaručujúcom dostatočný rozhľad sa zriaďuje výhybňa. Prístupové cesty plnia funkciu integrácie a peším pohybom. Tento systém návrh zachováva a zdôrazňuje význam peších chodníkov „naprieč“ prístupových ciest.

V územnom pláne je navrhovaná kategória obslužných a prístupových komunikácií nasledovne:

- jestvujúce komunikácie upraviť na požadovanú kategóriu C3 MO 7,5/40
- ostatné komunikácie upraviť na požadovanú kategóriu C3 MOK 6,5/30, MOU 6,5/30 a C2 MOU 5,5/30
- novonavrhovaná komunikácia na cintorín v časti Kapušianske Vojkovce, cestné prepojenie medzi oboma časťami a cesta k poľnohospodárskemu dvoru – požadovaná kategória C3 MOU 3,75/30.

Odvodnenie povrchových vôd je cez dažďovú kanalizáciu. Funkčnosť dažďovej kanalizácie je potrebné zabezpečiť.

1.18.6 Hromadná doprava

Obec je obsluhovaná jednou autobusovou linkou. Za priemerný pracovný deň je obec obsluhovaná 8 pármí spojov. V časti Maťovce je zriadená autobusová zastávka pri dome č. 51, 67. V časti Kapušianske Vojkovce je zriadená autobusová zastávka pri dome č. 38 a č. 3.

Zastávky nie sú vybavené samostatnými zastavovacími pruhmi, na tento účel sa využívajú krajnice. Zastávky sú vybavené prístreškom pre cestujúcich.

Návrh

Zastávkový pruh sa navrhuje v šírke 3,25 m na ostatných komunikáciách v intraviláne

1.18.7 Statická doprava

Garážové státi v rodinnej zástavbe sa budujú individuálne podľa potreby na vlastných pozemkoch. Parkovacie plochy nie sú vybudované pred obecný úrad. Parkovanie je pozdĺž miestnej komunikácii. Pred malobchodnými zariadeniami je rozšírená komunikácia pre odstavenie automobilov. Pri policajnom úrade je vytvorená odstavná plocha v počte cca 5 áut. Pri hospodárskom dvore sa nachádza odstavná plocha v počte cca 10 áut. Pri cirkevných objektoch sa využíva pre odstavenie áut rozptylná plocha pred samotnými objektmi.

Návrh

Počet požadovaných parkovacích miest pre výhľad je podľa STN 736110 pri stupni motorizácie 1:3,5 zabezpečiť pre bytové domy na 1 b.j. jedno parkovacie alebo garážové státi.

Obec Maťovské Vojkovce		
	Kapacita/ merná jednotka	Potreba státí
Kultúrny dom – Kap. Vojkovce	100 stoličiek	5 stáni
Kultúrny dom - Maťovce	200 stoličiek	8 stáni
Obecný úrad	200 m ² podl. pl.	2 stáni
Predajňa potravín	100 m ² podl. pl.	5 státí
Cintorín – dom smútku - Maťovce	150 m ² zast. plocha, 60 stoličiek	5 státí
Cintorín – dom smútku – Kap. Vojkovce - navrhovaný	50 stoličiek	5 státí
Športový areál pri futbalovom ihrisku	0,6 ha	10 státí
Športový areál pri poľ.dvore - navrhovaný	1,6 ha	5 státí
Policajný úrad	450 m ² podl. pl.	5 státí
	Spolu	50 státí

1.18.8 Pešie a cyklistické komunikácie

V zastavanom území v časti Maťovce, v smere od vstupu do obce ku gréckokatolíckemu chrámu pozdĺž cesty je vybudovaný jednostranný peší chodník. Časť chodníka je zrealizovaná aj v úseku od materskej a základnej školy k domu č. 52. Jednostranný chodník pokračuje v úseku od domu so súpisným číslom 51 až po objekt Policajného úradu. Pešie chodníky sú od komunikácií oddelené pásom zelene a cestným rigolom.

V zastavanom území v časti Kapušianske Vojkovce je čiastočne vybudovaný jednostranný peší chodník v úseku od objektu s popisným číslom 3 až po č. 9.

Návrh

V územnom pláne sú jestvujúce pešie komunikácie navrhované na rekonštrukciu s požadovanou šírkou 1,5m. Nové pešie komunikácie nie sú navrhované.

1.18.9 Návrh eliminácie nadmerného hluku vyplývajúceho z riešenia dopravy

Vyhodnotenie očakávanej hlukovej situácie na návrhové obdobie (do r.2025) na štátnej ceste II/ 566 bol prevedený podľa „Metodických pokynov pre znižovanie účinkov hluku v osídlení /SK - VTIR BA - 1984/ pre úroveň ÚPD obce s porovnaním k limitom podľa Vyhlášky MZ-SR č.14/1977 Zb.

Podkladom pre výpočet hlukovej záťaže boli výhľadové dopravnotechnické údaje z Celoštátneho profilového sčítania z roku 2005.

Podľa uvedenej vyhlášky je najvyššia hodnota dennej ekvivalentnej hladiny hluku vo vonkajšom

priestore 60 dB (A) vrátane prídavnej korekcie pre bytovú zástavbu podľa základnej dopravnej siete. Vypočítané vzdialenosti izofón jednotlivých hlukových hladín (po 5dB(A)) určujú hygienické ochranné pásma pre chránenú zástavbu rodinných domov, pre obzvlášť chránené objekty zdravotníckych zariadení, škôl, MŠ je najvyššia prípustná hodnota hluku 55dB(A).

1.9.1.12. Výpočet výhľadových izofón ekvivalentnej hladiny hluku z dopravy do r. 2020

VÝPOČET VÝHLADOVÝCH IZOFONY NA DOPRAVNOM ÚSEKU č. KE MI 04830 - II/552						
od účinkov cestnej dopravy podľa metod. pokynov min. dopravy r. 2020						
hladina hluku	$L_A =$	50,0	55,0	60,0	65,0	dB(A)
intenzita dopravy	$S =$	500	500	500	500	voz./24h
podiel voz. > 5t	$T =$	30	30	30	22,49	%
maximálna návrhová rýchlosť	$v_{max} =$	50	50	50	50	km/h
sklon nivelety	$s =$	2	2	2	2	%
Faktor povrchu vozovky	$F3 =$	1	1	1	1	živičný
výpočtová rýchlosť	$v =$	45	45	45	45	km/h
priemer. hodinová intenzita	$n =$	29,69	29,69	29,69	29,69	voz./h
Faktor sklonu	$F2 =$	1,15	1,15	1,15	1,15	
Faktor rýchlosti	$F1 =$	2,53	2,53	2,53	2,04	
$F1 * F2 * F3 * n$	$X =$	85,84	85,84	85,84	69,51	
Základná ekvivalentná hladina hluku	$L_{aeq} =$	50,1	55,1	60,1	65,1	dB(A)
Vzdialenosť izofony	$d =$	109	38	12	3	m

Uvedený výpočet hlukových izofón zodpovedá prognóznemu očakávaniu nárastu dopravy na r. 2020. Návrh dopravy preukazuje, že nadmerným hlukom nad 60 dB(A) nebudú zasiahnuté ani priechy rodinných domov na úseku II/552. Objekty rodinných domov, vybavenosti ležia v pásme pod úrovňou hladiny 60-55 dB(A).

1.19 TECHNICKÉ VYBAVENIE

Vodné hospodárstvo

1.19.1 Zásobovanie pitnou vodou

Obec Maťovské Vojkovce je zásobovaná pitnou vodou zo skupinového vodovodu Lekárovce, ktorý je v správe VVS a.s. Závod Michalovce. Akumulácia vody je zabezpečená v podzemnom vodojeme Maťovské Vojkovce s objemom 100 m³.

Celková dĺžka privádzacieho a rozvádzacieho potrubia pre obec je 7,7 km. Vodovod je vybudovaný z PVC DN/OD 110 a 90 mm.

Vodovod je začlenený do III. kategória v zmysle Vyhl. MŽP SR č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach.

Vývoj spotreby pitnej vody :

Spotreba vody za rok	r.2001	r.2003	r.2004	r.2005
----------------------	--------	--------	--------	--------

	(m ³ .rok ⁻¹)	(tis. m ³)	(m ³ .rok ⁻¹)	(m ³ .rok ⁻¹)
Počet obyvateľov	507	587	591	590
Počet obyvateľov napojených na vodovod	164	170	174	174
Voda vyrobená	15000	15000	13000	14000
Z toho: - domácnosť	12000	10000	10000	10000
- poľnohospodárstvo	0	0	0	0
- priemysel	0	0	0	0
- ostatné	2000	1000	1000	1000

Návrh

Výhľad potreby vody :

Počet obyvateľov podľa urbanistického návrhu v obci bude 718 osôb do roku 2020.

Potrebu pitnej vody stanovuje úprava MP SR č.477/99 – 810 z 29. 2. 2000:

- pre byty s lokálnym ohrevom vody s vaňovým kúpeľom 135 l/os/deň
- pre byty ostatné, pripojené na vodovod 100 l/os/deň
- pre základnú občiansku vybavenosť obce do 1000obyv. 15 l/os/deň

Výpočet potreby vody :

Potreba vody pre bytový fond a základnú vybavenosť:

Základné údaje:

Rok	2005	2020
Počet obyvateľov napojených na VV		
Maťovské Vojkovce	590	718

r. 2020:

Maťovské Vojkovce

- Obyvateľstvo: 718 ob x 135 l/os/deň = 96 930 l/deň
- Občianska vybavenosť: 718 ob x 15 l/os/deň = 10 770 l/deň

Priemerná denná potreba vody:

$$Q_p = 107\,700 \text{ l/deň}$$

Maximálna denná potreba vody:

$$Q_{\max} = Q_p \cdot k_d = 107,7 \text{ m}^3/\text{deň} \times 2,0 = 215,4 \text{ m}^3/\text{deň} = 2,49 \text{ l/s}$$

Maximálna hodinová potreba :

$$Q_{m_h} = Q_{\max} \cdot k_h = 2,49 \times 1,8 = 4,482 \text{ l/s}$$

Celoročná spotreba:

$$Q_r = Q_p \cdot 365 = 107,7 \text{ m}^3/\text{rok} \times 365 = 39\,310 \text{ m}^3/\text{rok}$$

Max. hodinovú potrebu pitnej vody v obci Maťovské Vojkovce v množstve 4,482 l/s vykryje nielen zásobovacie potrubie PVC DN/OD160mm, ale aj rozvodné potrubie PVC DN/OD 110 a 90 mm s kapacitou 94 l/s, spolu s požiarňou vodou (12 l/s).

V obci Maťovské Vojkovce navrhujeme vybaviť každý napojený dom či objekt vodomerom osadeným vo vodomernej šachte. Vybudovať nové rozvodné potrubie do perspektívnej lokality zástavby a vodovodné prípojky pre nové rodinné domy HDPE DN/OD 32 a 63mm.

Nové vodovodné potrubie – HDPE DN/OD 110mm do perspektívnej lokality výstavby je vyznačené na výkrese infraštruktúry.

Celkovo navrhujeme cca 2600m vodovodného potrubia HDPE DN/OD110 a 90mm.

Z toho pre Maťovce – 1390 m, Vojkovce – 1220 m.

Akumulácia:

Potrebná akumulácia podľa STN 63 66 50 – Vodojemy čl. 14 má byť 60 – 100% maximálnej dennej potreby vody Q_{max} .

- Výhľadová maximálna denná potreba Q_{dmax} z VDJ Ložín bude **216 m³**
- Minimálna potrebná akumulácia $V_{min} = 216 \times 0,6 = 129 \text{ m}^3$

Akumulácia je v súčasnosti zabezpečovaná z podzemného vodojemu Maťovské Vojkovce, ktorého objem je 100 m³ s automatickou tlakovou stanicou – ATS, ktorá zabezpečuje požadovaný hydrostatický tlak 0,25 Mpa pre najvzdialenejšie vetvy vodovodu.

Pre zabezpečenie výhľadovej maximálnej potreby pre obec je potrebné uvažovať s rozšírením akumulácie – doplniť akumuláciu o akumuláčnú komoru 100m³.

Podľa STN 736620 čl.26 hydrodynamický pretlak vo vodovodnej sieti má byť väčší ako 0,25 MPa (2,5 at) avšak najmenej 0,15 MPa (1,5 at).

Vodovodné potrubia

Dimenzovanie vodovodných potrubí je v zmysle STN 755401 na Q_m a $Q_{pož}$.

Požiar na potreba vody $Q_{pož}$

Podľa **STN 920400**, tabuľka 2, položka 2 (Nevýrobné stavby s plochou 120-1000m², výrobné stavby jednopodlažné do plochy 500m²) je potreba požiarnej vody 12,0 l/s. Podľa článku **3.2.** citovanej normy, zdroje vody na hasenie požiaru musia byť schopné trvalo zabezpečovať potrebu vody na hasenie požiarov najmenej počas 30 minút, t.j. celková zásoba požiarnej vody je 12,0 l/s . 30 minút = 21 600 l = 21,6 m³.

1.19.2 Odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd

Obec nemá v súčasnosti vybudovanú kanalizačnú sieť. Odpadové vody sú likvidované individuálne, vypúšťaním do domových žump, ktoré sú vo väčšine prípadov z technického hľadiska nevyhovujúce.

Návrh

Odkanalizovanie obce Maťovské Vojkovce je navrhované v rámci projektu „Odkanalizovanie Juhovýchodného Zemplína – I. etapa s odvedením splaškových vôd do navrhovanej ČOV v obci Ptrukša.

V obci Maťovské Vojkovce navrhujeme cca 5620 m kanalizačného potrubia PVC DN/ID 300mm a cca 420 m PVC DN/ID250mm. Za obcou Vojkovce navrhujeme čerpaciu stanicu z ktorej bude výtlačným potrubím HDPE DN/OD 90 mm v dĺžke cca 904 m odpadová voda prečerpávaná do obce Maťovce do gravitačnej kanalizácie. V južnej časti obce Maťovce navrhujeme čerpaciu stanicu, z ktorej bude OV prečerpávaná výtlačným potrubím HDPE DN/OD 110 mm do obce Kapušanské Kľačany a následne do navrhovanej ČOV Ptrukša v zmysle vodohospodárskej koncepcie VVS, a.s. Košice.

Vstupné údaje o počte obyvateľov:

Maťovské Vojkovce 718

Základom pre návrh, resp. výpočet množstva OV je vzťah

$$Q_{\text{návrh}} = 2 * PO * q_{\text{spl}} * k_h$$

kde PO – počet obyvateľov

q_{spl} – špecifická produkcia OV

k_h - koeficient max. hod. nerovnomernosti

Pri výpočte bol zvolený celkový počet obyvateľov pre všetky pripojené obce PO = 718

Špecifická produkcia OV bola zvolená na základe trendu rozvoja a podľa úpravy MP SR 477/99-810 z II/2006, a vyhlášky MŽP SR č.684/2006 zo 14.11.2006, s hodnotou 135 l/ob/deň.

Maximálny návrhový prietok pre návrh potrubia stokovej siete je

$$Q_v = 2 * 718 * 135 * 2,1 = 4,07 \text{ l/s}$$

Maximálny teoretický prietok splaškových OV od obyvateľov je polovica z Q_v , t.j. 2,035 l/s.

To je zároveň maximálne teoretické množstvo zo všetkých obcí, ktorým bude zaťažená ČOV Ptrukša z obce Maťovské Vojkovce.

Znečistenie od obyvateľov:

$$\text{BSK5} = 718 * 60 \text{ g/s/deň} = 43080 \text{ g} > 43 \text{ kg BSK5 /deň}$$

$$\text{Koncentrácia na vtoku} = 43080 / 200000 = 21,54 \text{ mg/l}$$

1.19.3 Zásobovanie elektrickou energiou

Obce sú zásobované elektrickou energiou z elektrickej stanice 110/22 kV Kráľovský Chlmec s inštalovanými transformátormi o výkone 2x40 MVA. Pre napájanie odborných elektrických zariadení na území a v kat. území obce sú využívané ako zdroje el. energie transformačné stanice primárne napájané 22 kV VN prípojkami z VN vedenia č. 228.

Časť - Kapušianske Vojkovce - Z distribučných transformačných staníc sa na území obce nachádza jedna trafostanica s inštalovaným výkonom 250 kVA.

Časť - Maťovce - Z distribučných transformačných staníc sa na území obce nachádzajú tri trafostanice VSE s inštalovanými výkonmi 250,250 a 400 kVA.

Trafostanica TS Maťovce – bývalý ŠM – nie je majetkom VSE a.s.

Sekundárne rozvody NN sú realizované vzdušným rozvodmi na betónových stĺpoch s vodičmi AlFe. Je nutné NN rozvody rekonštruovať vrátane domových NN prípojok, ktoré sa navrhujú riešiť závesnými káblami.

V novovybudovaných rodinných domoch je meranie spotreby el. energie nutné realizovať elektromerovými rozvádzačmi umiestnenými na verejno prístupných miestach (v oplotení RD) v zmysle smernice VSE 1 / 84.

Tabuľka distribučných trafostaníc

Obec	Označenie TS	Umiestnenie TS	Jestvujúci výkon	Vlastník
------	--------------	----------------	------------------	----------

			trafa	
K. Vojkovce	TS 1	Stožiarová PTS	250 kVA	V
Maťovce	TS 1	Stožiarová PTS,HRANICA	400 kVA	V
	TS 2	BTS,OBCHOD	250 kVA	V
	TS 3	Stož.PTS,PRI POLÍCII	250 kVA	V

Návrh

V nových navrhovaných lokalitách pre výstavbu budú rozvody NN prevedené zemnými káblami a rozpojovacími a istiacimi skriňami inštalovanými v spoločných pilieroch s elektromerovými rozvádzačmi jednotlivých odberateľov. Pilieri situovať na hranice pozemkov v oplotení systémom takým, že pre dvoch odberateľov bude v spoločnom pilieri jedna rozpojovacia a istiacia skriňa a dva elektromerové rozvádzače. Káblы budú dimenzované s ohľadom na maximálne prúdové zaťaženie a dovolený úbytok napätia, budú uložené v zemi v predpísanej hĺbke v pieskovom lôžku. Výkop bude opatrený výstražnou fóliou z PVC.

Všetky objekty budú chránené pred atmosférickými vplyvmi bleskozvodovou sústavou, ktorá bude navrhnutá v zmysle STN.

Stanovenie elektrického príkonu:

Merné zaťaženie na jednu bytovú jednotku bolo stanovené podľa Metodického pokynu riaditeľa divízie č. 2006001 – Zásady plánovania výstavby a rekonštrukcií sietí vysokého a nízkeho napätia, kde v bode 4.1 je uvedené:

- príkon bytových jednotiek:
 - 1,500 kVA byty v bytových domoch s ústredným vykurovaním
 - 2,000 kVA domy v oblastiach so zásobovaním plynom
 - 5,000 kVA domy v oblastiach bez zásobovania plynom

Bytová výstavba a občianska vybavenosť:

S elektrickou energiou sa vo všetkých riešených lokalitách uvažuje pre potreby osvetlenia a pre domáce spotrebiče.

Návrh

Terajší výpočtový el. príkon: $S_{b.j.} = 1,20 + (4,80 : n) = 1,20 + (4,8 : 164) = 1,229 \text{ kVA}$

n – počet bytových jednotiek

n = 164 bytov

Celkový súčasný príkon: $S_{b.j. \text{ celk.}} = 1,229 \times 164 = \underline{\underline{201,556 \text{ kVA}}}$

Merné zaťaženie na b.j.: $S_{b.j.} = 2,000 \text{ kVA}$

n – počet bytových jednotiek

n = 92 (navrhovaných rodinných domov)

Celkový súčasný príkon: $S_{b.j. \text{ celk.}} = 2,000 \times 92 = \underline{\underline{184,000 \text{ kVA}}}$

Občianska vybavenosť: $S_{o.v.} = \underline{\underline{312,00 \text{ kVA}}}$

$S_{\text{celk.}} = S_{\text{byt.}} + S_{\text{vybav.}} = \underline{\underline{371.160 \text{ kVA}}}$

Požadovaný celkový príkon: $S_{celk} = 697,556 \text{ kVA}$

Pre navrhované rozšírenie lokalít výstavby rodinných domov a prepočítanú spotrebu pre občiansku vybavenosť navrhujem jestvujúce transformačné stanice nahradiť novými do výkonu 400 kVA. Jestv. vzdušný vývod do obce zrekonštruovať na prierez 70 mm². Navrhované vzdušné vývody budú závesnými izolovanými káblami NFA2X.

Pre agroturistický areál, areál služieb, ubytovanie, výrobu a ľahký priemysel riešiť zásobovanie elektrickou energiou samostatnými vývodmi z distribučných transformačných staníc.

Tabuľka distribučných trafostaníc

Obec	Označenie TS	Umiestnenie TS	Jestvujúci výkon trafa	Navrhov. výkon trafa	Vlastní k	Poznámka
K. Vojkovce	TS 1	Stožiarová PTS	250 kVA	400 kVA	V	
Maťovce	TS 1	Stožiarová PTS, HRANICA	400 kVA	400 kVA	V	
	TS 2	BTS, OBCHOD	250 kVA	400 kVA	V	rekonštrukcia
	TS 3	Stož. PTS, PRI POLÍCII	250 kVA	400 kVA	V	

Na „Prekladke“ a na hospodárskom dvore sa nachádzajú transformačné stanice, ktoré nie sú vo vlastníctve VSE a.s..

Občianska vybavenosť

Podielové zaťaženie pre občiansku a technickú vybavenosť

Jestvujúca OV:

občianska vybavenosť		kVA
obecný úrad		5,00
kultúrny dom (200 stoličiek)		15,00
gréckokatolícky chrám		10,00
rímskokatolícky kostol		10,00
kostol reformovanej cirkvi		10,00
dom smútku		7,00
policajný úrad		20,00
šport - šport. areál ihriská		5,00
služby, komerčná vybavenosť		15,00
Ostatné zariadenia		20,00
Verejné osvetlenie		5,00
Občianska vybavenosť $S_{vybav.}$		122,00 kVA

Navrhovaná OV:

občianska vybavenosť		kVA
1. Agroturistický areál (ubytovanie, stravovanie, remes. výroba, služby) západná časť obce cca 13,5 ha)		50,00
2. Areál služieb (ubytovanie, stravovanie, služby, parkovanie,		40,00

služby motoristov – automob. dopravy) 1,44 ha		
3. Výroba, ľahký priemysel, administratíva (cca 2,3 ha)		75,00
4. Areál navrhovaného cestného hraničného priechodu 1,98 ha		25,00
5. šport - šport. areál ihriská		0,00
Občianska vybavenosť S _{vybav.}		190,00 kVA

Verejné osvetlenie

Verejné osvetlenie (VO) v obciach je umiestnené ako súčasť nn siete. Rozvod VO je realizovaný vodičom AlFe, upevneným na spodnej strane konzol NN siete.

V rámci rekonštrukcie osvetlenia budú svietidlá reparované a nahradené novými svietidlami s použitím šetriacich žiaroviek 35 W.

Pri navrhovanom riešení v nových lokalitách, kde bude vedenie NN uložené v zemi, bude vonkajšie osvetlenie ulíc prevedené osvetľovacími telesami inštalovanými na sadových stožiaroch na okraji cesty resp. chodníka. Navrhované riešenie poskytuje zjednodušenie údržby a nemalou mierou prispeje aj k celkovému vzhľadu ulice.

Ochranné pásma

Na ochranu zariadení elektrizačnej sústavy sa zriaďujú ochranné pásma.

Ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti zariadenia elektrizačnej sústavy, ktorý je určený na zabezpečenie spoľahlivej a plynulej prevádzky a na zabezpečenie ochrany života a zdravia osôb a majetku.

Ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného vedenia od 1 kV do 35 kV je v zmysle zákona č. 656 / 2004 Zb. o energetike 10 m od krajného vodiča na každú stranu vedenia.

Vonkajšie vzdušné vedenie NN sa nechráni ochrannými pásmami.

Ochranné pásmo vonkajšieho podzemného vedenia je 1 m pri napätí do 110 kV na každú stranu vedenia.

Pre elektrické stanice vonkajšieho vyhotovenia s napätím do 100 kV je ochranné pásmo vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice.

Výnimky z ochranných pásiem môže v odôvodnených prípadoch povoliť stavebný úrad na základe stanoviska prevádzkovateľa prenosovej alebo distribučnej sústavy.

1.19.4 Energetické zariadenia

Priamo v katastrálnom území obce Maťovské Vojkovce sa nenachádza nadzemné elektrické vedenie (400kV) prevádzkované Slovenskou elektrizačnou prenosovou sústavou, a.s. Bratislava. Koridor existujúceho 400 kV vedenia V440 Veľké Kapušany – Mukačevovo prechádza cez susedné k.ú. obce Bajany a Lekárovce. Vedenie, ktoré prechádza cez k.ú. obce Lekárovce je od katastrálnej hranice obce Maťovské Vojkovce vzdialené v najbližšom dotykovom bode cca 200 m.

Návrh

Zámer SEPS je vo výhľadovom období pripravovaná náhrada resp. rekonštrukcia existujúceho 1x 400 kV vedenia V440 Veľké Kapušany – Mukačevo (UA), vedením 2x 400 kV v smere k k.ú. obce Maťovské Vojkovce. Všetky plánované vedenia rozvojové stavby elektroenergetickej prenosovej sústavy sú v schválenej ÚPN VÚC Košického kraja Zmeny a doplnky.

1.19.5 Telekomunikačné zariadenia

Telekomunikačne sú obce súčasťou Regionálneho technického centra Východ.

Telefónni účastníci sú pripojení na telefónnu ústredňu Maťovské Vojkovce, neuvažuje sa so zmenou umiestnenia. Umiestnenie telefónnej ústredne je v prenajatých priestoroch na adrese Maťovské Vojkovce č.s. 155.

V navrhovanom období (do r. 2008, resp. 2020) bude podľa potreby - v závislosti na záujme zákazníkov dobudovaná hlavne miestna telefónna sieť v obci tak, aby spĺňala kvalitatívne parametre pre poskytovanie už spomínaných širokopásmových služieb.

Závesné káble rozvodov majú značné previsy, pôsobia rušivo a neesteticky na celkový vzhľad obce, preto bude miestna telefónna sieť k jednotlivým účastníkom telekomunikačnej siete riešená zemnými úložnými káblami.

Potrebné telefónne prípojky pre navrhovanú bytovú výstavbu budú zabezpečené podľa jednotlivých požiadaviek užívateľov na telefónne prípojky a požadované telekomunikačné služby v rámci inštalovaných rezerv jednotlivých RSU.

Napájacie body pre telefónne stanice nových b.j. a občianskej vybavenosti bude určený v podmienkach pre začatí územno – právneho konania výstavby konkrétnej lokality.

Rozvoj služieb bude zabezpečovaný prostredníctvom organizácie Slovak Telecom a.s. v súlade so zámermi telekomunikačného projektu.

Návrh

V navrhovanom období bude podľa potreby - v závislosti na záujme zákazníkov dobudovaná hlavne miestnej telefónnej siete v obci tak, aby spĺňala kvalitatívne parametre pre poskytovanie už spomínaných širokopásmových služieb.

Závesné káble rozvodov majú značné previsy, pôsobia rušivo a neesteticky na celkový vzhľad obce, preto bude miestna telefónna sieť k jednotlivým účastníkom telekomunikačnej siete riešená zemnými úložnými káblami.

Potrebné telefónne prípojky pre navrhovanú bytovú výstavbu budú zabezpečené podľa jednotlivých požiadaviek užívateľov na telefónne prípojky a požadované telekomunikačné služby v rámci inštalovaných rezerv jednotlivých RSU.

Rozvoj služieb bude zabezpečovaný prostredníctvom organizácie Slovak Telecom a.s. v súlade so zámermi telekomunikačného projektu.

1.19.6 Mobilní operátori

Mobilnú telekomunikačnú sieť na území obcí zabezpečuje spoločnosť Orange Slovensko, a.s. a T-mobil Slovensko, a.s. Tieto spoločnosti nemajú svoje zariadenie priamo v kat. území riešených obcí. V k.ú obcí sa nenachádzajú podzemné telekomunikačné siete spoločnosti Orange Slovensko a.s.

1.19.7 Televízne a rozhlasové vysielanie

Príjem televízneho a rozhlasové vysielacia Dubník je na prevažnej časti územia obce dobrý.

V súčasnej dobe je príjem rozhlasového a televízneho signálu zabezpečený prostredníctvom individuálnych antén.

Perspektívne navrhujeme vybudovať kábelovú televíziu výstavbou spoločnej antény na objekte obecného úradu so spoločným kábelovým rozvodom pre príjem dostupných TV signálov prenášaných družicami a programu CABLE PLUS. Uvedené rozvody je možné, pri dodržaní platných noriem viesť v spoločných kábelových trasách s rozvodom telefónu.

1.19.8 Miestny rozhlas:

Rozvod miestneho rozhlasu v obciach je prevedený na ocelových stožiaroch, ústredňa rozhlasu je situovaná v budove obecného úradu.

Pre nasledujúce roky navrhujeme inštalovať reproduktory miestneho rozhlasu na stožiare vzdušného NN vedenia (po dohode s VSE) a prenos zvuku realizovať bezdrôtovým spôsobom.

1.20 ZÁSOBOVANIE TEPLOM, PLYNOM

1.20.1 Zásobovanie plynom

Súčasný stav

Riešené územie obce Maťovské Vojkovce je plynofikované. Obec má vybudované plynárenské zariadenia pre dodávku a prepravu zemného plynu, ktoré zabezpečujú jeho využitie pre vykurovanie , ohrev teplej vody a varenie v objektoch rodinných domov a v objektoch občianskej vybavenosti.

Prieskumy a rozboru pre jestvujúci stav plynofikácie obce sú spracované na základe poskytnutých údajov SPP – distribúcia a.s. Bratislava RC Košice , Prevádzka a údržba LC Michalovce, ktoré poskytli aj vlastnú mapovú dokumentáciu .

Obec Maťovské Vojkovce je napojená na zokruhované STL plynovody prostredníctvom regulačných staníc zemného plynu, ktoré sa nachádzajú v meste Veľké Kapušany RS 3 000 - 2/2/ – 440 a RS 1 200 – 2/2-440 a v mestskej časti Veškovce RS 3 000- 2/2 - 440 . Z týchto RS je napojené mesto Veľké Kapušany , časť Veškovce a obec Maťovské Vojkovce. Regulačná stanica plynu sú napojené na VTL distribučné plynovody o prevádzkovom tlaku , PN 4 MPa .

Z regulačných staníc plynu sú a STL rozvodmi plynu o prevádzkovom tlaku 100 kPa a aj NTL rozvodmi o prevádzkovom tlaku 2,1 kPa zásobovaní odberatelia zemného plynu v meste Veľké Kapušany , v časti Veškovce a v obci Maťovské Vojkovce.

Zásobovanie plynom pre odbery vykurovania, prípravu teplej úžitkovej vody a varenie je zabezpečené .

Správu plynových rozvodov a zariadení na území jednotlivých obcí zabezpečuje: Slovenský plynárenský priemysel - distribúcia a.s. Bratislava RC Východ Košice, LC Michalovce.

Návrh

Pri návrhu a projektovej príprave investičných zámerov vybudovanie distribučnej siete pre dodávku zemného plynu z jestvujúcich plynárenských zariadení je potrebné rešpektovať možnosti a podmienky určené SPP – distribúcia a.s. Bratislava, RC Košice, LC Michalovce po posúdení prepravnej kapacity a hydraulických tlakových pomerov v sieti v zmysle platnej metodiky, ktoré preukážu technické možnosti a požiadavky na riešenie, predpokladané investičné náklady a ekonomickú efektívnosť uvažovanej výstavby plynárenských zariadení.

Návrh na zásobovanie zemným plynom musí zohľadňovať ustanovenia určené platnou legislatívou STN , vrátane ostatných záväzných predpisov a vyhlášok.

Musia byť tiež rešpektované dané skutočnosti , ako sú komunikácie ,zástavba, terénne úpravy ,spády terénu a podobne, pri dodržaní bezpečnostných predpisov a ochranných a bezpečnostných pásiem uvedených v Zákone o energetike č. 656/ 2 004 Z. z .

Koncepcné musí nadväzovať na doposiaľ splynofikovanú časť v obci Maťovské Vojkovce.

Zásady z ktorých vychádzame pri návrhu technického riešenia plynofikácie nových lokalít **v obci Maťovské Vojkovce** môžeme formulovať nasledovné :

Pri výpočte odberných množstiev zemného plynu vychádzame z priemerných hodinových a ročných odberov v danom teplotnom pásme - 15 C ,stanovujú smerné odbery pre domácnosť (IBV).

Max. hod. odberQ_{hmax}..... 1,5 m³/hod

Max. ročný odber Q_r4 400 m³/rok

Požiadavky na zásobovanie zemným plynom v obci Maťovské Vojkovce sú vypracované ako informatívny podklad pre uvažovanú novú výstavbu :

Bytová výstavba v časti :

- Maťovce – Lokalita: Briežky juh (34 RD), využitie prieluk v zastavanom území ((7 RD)
- Kapušianske Vojkovce – Lokalita: Lány západ (26 RD), Lokalita: Brehy východ (15 RD), využitie prieluk v zastavanom území (10 RD)

Priemyselná zóna:

- v západnej časti katastrálneho územia obce (v nadväznosti na priemyselnú zónu mesta V.Kapušany časť pri Veškovciach).

Plynofikáciu priemyselnej zóny je možné podľa požadovaného odberného množstva zemného plynu riešiť buď s napojením na jestvujúce miestne stredotlakové rozvody zemného plynu , resp. napojenie na distribučný VTL plynovod DN 200, PN 4 MPa so samostatnou VTL plynovou prípojkou a regulačnou stanicou plynu (pri potenciálnom väčšom požadovanom odbere zemného plynu pre odberateľov priemyselného parku) .

Napojenie novo postavených rodinných domov a ostatných objektov občianskej vybavenosti a podnikateľských objektov na jestvujúcich voľných pozemkoch v zastavanej časti obce je možné riešiť z jestvujúcich stredotlakových plynovodov výstavbou samostatných STL plynových prípojok s vlastnou reguláciou plynu osadením vhodných typov regulátorov tlaku plynu.

Ochranné pásma

Pre plynovody je stanovené podľa zákona o energetike č. 656/2004 Z.z.:

- 20 m pri plynovodoch s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou do 350 mm.
- 8 m pre technologické objekty (regulačné stanice)

1.20.2 Zásobovanie teplom

Teplu vykurovanie, na varenie a prípravu teplej úžitkovej vody sa získava niekoľkými spôsobmi:

- individuálne v rodinných domoch z kotlov na tuhé palivo a v niektorých starých domoch ešte z pecí a šporákov na drevo a uhlie
- objekty občianskeho vybavenia z kotlov ústredného vykurovania na tuhé palivo a plyn.

Z celkovej spotreby pripadá na obyvateľstvom obci 16400 GJ, čo v priemere na 1 domácnosť činí 40 GJ. Je to veľmi nízky podiel v porovnaní s urbanistickým ukazovateľom 100 - 120 GJ na rodinný dom, ak má byť dosiahnutá optimálna pohoda v bývaní. Nízka spotreba tepla svedčí o úspornom vykurovaní.

Návrh

Zásobovanie teplom v obci navrhujeme do roku 2020 zabezpečiť na báze ekologických zdrojov (elektrika, tepelné čerpadlá, kolektory a pod.).

Predpokladaná ročná spotreba tepla

Rodinné domy – súčasný stav

Počet RD: 164

Priemerná ročná spotreba tepla (ÚK+TÚV) na 1 RD: 100 GJ/rok

Ročná spotreba tepla pre všetky RD: 164 x 100 GJ/rok = 16400 GJ/rok

Rodinné domy – navrhovaná výstavba do roku 2020

Počet RD: 40

Priemerná ročná spotreba tepla (ÚK+TÚV) na 1 RD: 40 GJ/rok

Ročná spotreba tepla pre všetky RD: 40 x 40 GJ/rok = 1600 GJ/rok

Rodinné domy: súčasný stav + navrhovaná výstavba do roku 2020

Predpokladaná výstavba 40 RD do r. 2020: 16400 + 1600 = 18000 GJ/rok

Občianska vybavenosť – navrhovaná výstavba

Pre objekty občianskej vybavenosti možno zobrať priemernú hodnotu **100 kWh / m²** a rok podlahovej vykurovanej plochy objektu. V tejto hodnote je zahrnutá potreba tepla na ÚK aj TÚV.

Pozn.: 100 kWh / m² a rok = 0,36 GJ / m² a rok

1.21 Diaľkovody

1.9.1.13. Ropovod

Západným až južným okrajom kat. územia obce prechádza ropovodné potrubie DN 700. Súbežne s týmto potrubím ide optický kábel a metalický kábel.

Ochranné pásma

Pre ropovod je stanovené ochranné pásmo 300 m od okraja potrubia každú stranu (STN 650204). Prevádzkovateľom potrubia je Transpetrol a.s. Prevádzkový úsek Šahy.

1.22 KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

1.22.1 Ovzdušie – ochrana čistoty ovzdušia

Obec z hľadiska triedenia územia podľa kvality životného prostredia patrí do II. triedy –prostredie vyhovujúce.

Stav ovzdušia je ovplyvnený strednými a malými zdrojmi emisií umiestnenými na území obce, automobilovou dopravou ale aj prenosmi emisií zo vzdialených zdrojov, predovšetkým vplyvom prevládajúcich severozápadných vetrov.

Najbližšia oblasť, kde sa monitoruje znečistenie ovzdušia v rámci okresu Michalovce je Strážske. Stanica sa nachádza na voľnom priestranstve na západnom okraji mesta na sídlisku s lokálnou kotolňou, asi 1 km juhovýchodne od závodu Chemko Strážske.

Z hľadiska znečisťovania ovzdušia kat. územia obce Maťovské Vojkovce sú :

Kat. územie obce je nepriamo ovplyvňované imisiami zo zdrojov znečisťovania EVO1 a EVO2. Negatívne účinky znečisťovania majú najväčší dopad na vegetáciu a poľnohospodársky využívanú pôdu. Na celkovú kvalitu ovzdušia má vplyv smer emisií z komínov, ktorý závisí od meteorologických podmienok, hlavne od smeru prevládajúcich vetrov.

K potencionálnym prevádzkovateľom so stredným zdrojom znečistenia možno zaradiť výrobné a Roľnícke družstvo V. Kapušany, Transpetrol, a.s. Bratislava, Železnice SR, SPP, a.s. Premako, a.s. Maťovce.

Potencionálnymi prevádzkovateľmi s malým zdrojom znečistenia ovzdušia sú osoby právnické aj fyzické s oprávnením na podnikanie. Títo zodpovedajú za vypúšťanie znečisťujúcich látok do ovzdušia.

V súčasnosti sú na Slovensku rozhodujúcimi lokálnymi zdrojmi prašného znečistenia ovzdušia tieto faktory, ktoré platia aj pre obec:

- Výfuky z automobilov (vysoký podiel dieselových motorov, nevyhovujúci technický stav vozidiel).
- Resuspenzia tuhých častíc z povrchov ciest (nedostatočné čistenie ulíc, nedostatočné čistenie vozidiel). Do tejto skupiny patrí aj zimné zaprášenie ciest.
- Suspenzia tuhých častíc z dopravy (napr. oder pneumatík a povrchov ciest, doprava a manipulácia so sypkými materiálmi).
- Minerálny prach zo stavenísk.
- Veterná erózia z neupravených obecných priestorov a skládok sypkých materiálov.
- Vzhľadom na nárast cien zemného plynu začal návrat k používaniu tuhých palív u lokálneho vykurovania. Očakáva sa, že tento zdroj bude v najbližších rokoch významne narastať.
- Malé a stredné lokálne priemyselné zdroje.
- Absentujúca kanalizácia.

1.22.2 Vodné toky a nádrže, čistota vody, podzemné a povrchové vody

Slovenský vodohospodársky podnik spravuje v katastrálnom území obce Maťovské Vojkovce spravuje toky: vodný tok Ortov a Maťovský kanál.

- Maťovský kanál – zaústuje v rkm 0,714 z ľavej strany do kanála Údoč. Celková dĺžka úpravy Maťovského kanála je 15,19 km.
- kanál Ortov – zaústuje v km 5,2 z ľavej strany do kanála Udoč. Celková dĺžka úpravy je 10,963km.

Oba uvedené kanály sú súčasťou základnej kanálovej siete odvodňovacej sústavy Čičarovce. Ortov potok bol v k.ú. obce budovaný na kapacitu $Q= 0,7 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$ a Maťovský kanál na kapacitu $Q= 1,60 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$.

Ochranné pásmo

Pre potreby údržby tokov ponechať pozdĺž oboch brehov resp. vzdušnej päty hrádze kanála voľný nezastavaný priestor šírky 4,0 m. Základným právnym dokumentom ochrany podzemných a povrchových vôd je zákon č.364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona SNR č.372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon).

1.9.1.14. Zdroje znečistenia vôd

Súčasný stav

Problematika zdrojov znečistenia je kľúčovou záležitosťou ochrany vôd. Zdroje znečistenia, ktoré negatívne ovplyvňujú akosť vôd delíme podľa ich charakteru a pôsobenia v zásade na dve kategórie:

- bodové zdroje znečistenia, majú sústredené vypúšťanie odpadových vôd do recipientov (verejných kanalizácií). Pri týchto zdrojoch znečistenia je možná identifikácia pôvodcu, určenie jeho základných charakteristík ako režim vypúšťania, množstvo a akosť vypúšťaných vôd v časových reláciách atď.

Údaje o bodových zdrojoch znečistenia nemajú trvalú platnosť. Na množstvách odpadových vôd a ich znečistení sa prejavujú spoločensko-hospodárske zmeny a klimatické pomery. Väčšinou ide o zníženie množstva produkovaného a vypúšťaného znečistenia obmedzením výroby, zvýšením ceny vody, zmenou technológií vo výrobe atď.

- plošné zdroje znečistenia, podľa ich pôvodu pôsobia trvalo, alebo občas a ich veľkosť a vplyv na akosť vôd je podmienená radom spolupôsobiacich faktorov. Zdrojmi plošného znečistenia sú predovšetkým: poľnohospodárstvo, skládky a splachy zo spevnených plôch, splachy z komunikácií, znečistené zrážkové vody, znečistené závlahové vody. Okrem týchto zdrojov plošného znečistenia sa na kontaminácii vôd významnou mierou podieľajú i tzv. difúzne priestorové rozptýlené bodové zdroje znečistenia, ktoré nie sú zahrnuté medzi evidované zdroje znečistenia.

Na rozdiel od pomerne ľahko identifikovateľných, lokalizovateľných a merateľných bodových zdrojov znečistenia priemyselnej a komunálnej povahy sú plošné a difúzne zdroje znečistenia menej adresné, evidenčne náročnejšie a problematicky merateľné. Ich sumárny účinok je dosiaľ iba odhadovaný.

Návrh

V ÚPN navrhované opatrenia súvisia s ochranou vôd a užívaním vôd v zmysle zákona č.364/2004 Z.z. (vodný zákon).

Eliminácia plošných zdrojov znečistenia si vyžaduje právne a ekologické myslenie ľudí pri nakladaní s vodami.

1.9.1.15. Hydromelioračné zariadenia

V katastrálnom území obce sa nachádzajú hydromelioračné stavby v správe Hydromeliorácie š.p.Bratislava:

- závlahová stavba „Závlaha a Odvodnenie VSN III 2 – o celkovej výmere 3 681 ha, odvodňovací kanál „C 11“ – o celkovej výmere 1,429 km, odvodňovací kanál „1“ – o celkovej výmere 0,977 km, odvodňovací kanál „II“ – o celkovej výmere 0,683 km, odvodňovací kanál „C1“ – o celkovej výmere 4,799 km, odvodňovací kanál „C 2“ – o celkovej výmere 0,5 km, odvodňovací kanál „01 Hajziky“ – o celkovej výmere 1,594 km – časť kanálu je krytá o dĺžke 0,156 km, odvodňovací kanál „C 1-5“ – o celkovej výmere 2,045 km, odvodňovací kanál „Horný“ – o celkovej výmere 0,6 km, odvodňovací kanál „Maťovce“ – o celkovej výmere 2,0 km, odvodňovací kanál „Vojkovce“ – o celkovej výmere 2,41 km, odvodňovací kanál „L2“ –

o celkovej výmere 8,550 km, odvodňovací kanál „R2“ – o celkovej výmere 2,537 km, odvodňovací kanál „M3“ – o celkovej výmere 3,56 km, odvodňovací kanál „03“ – o celkovej výmere 0,8 km, odvodňovací kanál „M21“ – o celkovej výmere 0,6 km, odvodňovací kanál „Prameny“ – o celkovej výmere 1,825 km, odvodňovací kanál „P2 1“ – o celkovej výmere 0,34 km, odvodňovací kanál „P2 2“ – o celkovej výmere 0,121 km, odvodňovací kanál „Lúčny“ – o celkovej výmere 0,6 km, odvodňovací kanál „Cestný I“ – o celkovej výmere 0,318 km, odvodňovací kanál „Cestný II“ – o celkovej výmere 0,542 km, odvodňovací kanál krytý „Dvor“ – o celkovej výmere 0,51 km, odvodňovací kanál „P“ – o celkovej výmere 0,27 km, odvodňovací kanál krytý „Vajkovský“ – o celkovej výmere 0,92 km, odvodňovací kanál „Galagovi“ – o celkovej výmere 2,560 km, odvodňovací kanál „M1“ – o celkovej výmere 1,125 km,

- Drenážny systém stavieb: Odvodnenie pozemkov VSN III/3, Odvodnenie pozemkov VSN III/5, Odvodnenie pozemkov SSM Veľké Kapušany I. stavba, Odvodnenie pozemkov SSM Veľké Kapušany II. stavba, Odvodnenie pozemkov SSM Veľké Kapušany III. Stavba.

Návrh

Výstavbu v navrhovaných lokalitách, na ktorých sa nachádzajú hydromelioračné zariadenia, podmieniť splnením týchto regulatívov:

- rešpektovať hydromelioračné zariadenia (závlahové zariadenie a odvodňovacie kanály) a nezasahovať do nich stavebnou činnosťou.

V zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. navrhujeme dodržať min. 5 m ochranné pásmo od brehovej čiary kanála – od drobných vodných tokov.

1.22.3 Pôda – ochrana pôdneho fondu

Na okrajoch Východoslovenskej nížiny prevládajú illimerizované pôdy. Sprašové tabule sú charakteristické degradovanými černoziemami. V záujmovom katastrálnom území prevládajú nasledovné PÔDNÉ DRUHY - pôdy nívnych oblastí – prevažne nívne pôdy glejové a oglejené na nekarbonátových aluviálnych sedimentoch. V širšom záujmovom území aj terestrické ilimerizované pôdy až oglejené pôdy na sprašových a iných hlinách a terestrické hnedozeme ilimerizované a oglejené na sprašových a iných hlinách s nízkym obsahom humusu 2 až 3 %. Pôdotvorný substrát – sprašové hliny a nevápnité nívne uloženiny. Celková hĺbka pôd - prevládajú pôdy stredne hlboké 30 až 100 cm. V katastrálnom území Maťovské Vojkovce prevládajú orné pôdy so sieťou poľných ciest.

Dôležitým zdrojom kontaminácie pôd sú agrochemikálie, fosforečné hnojivá s vysokým obsahom ťažkých kovov ako chróm, urán, arzén, kadmium, olovo a ortuť. Degradáciu pôd spôsobovali aj odpady poľnohospodárskej prvovýroby. Zvlášť nebezpečné odpady predstavujú nevyužitú prostriedky na ochranu rastlín proti škodcom, ako aj ropné látky. V súčasnosti dochádza k stagnovaniu v hnojení priemyselnými hnojivami, za roky od 1990 sa spotreba priemyselných hnojív znížila z 231 kg/ha na súčasných 50 kg/ha NPK a rovnako dochádza k stagnovaniu v hnojení organickými hnojivami v dôsledku rapidného zníženia stavov hovädzieho dobytku, deficitu organickej hmoty a organických látok v pôde.

Na skúmanom území sa nachádzajú tieto tri najlepšie bonitované pôdno-ekologické jednotky:

- Kapušianske Vojkovce – 0311 002; 0350 002; 0312003
- Maťovce – 0311 002; 0311 005; 0050 002

1.22.4 Biota

Ochrana bioty ako zložky životného prostredia je riešená vo vzťahu k charakteru a jej významu. V riešenom území sa vyskytuje lesná stromová a bylinná vegetácia, nelesná stromová a krovinná vegetácie, trávo-bylinná vegetácia, vegetácia záhrad tvoriaca súčasť stavebných pozemkov a vegetácia mestského prostredia. Odporúčané opatrenia na ochranu sú zamerané na :

- dôsledné dodržiavanie podmienok ochrany lesnej vegetácie v zmysle zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch v znení neskorších predpisov,
- ochranu stromovej a krovinej vegetácie brehových porastov vodných tokov,
- výber druhov tráv pri zmene kultúry z ornej pôdy na trvalý trávny porast zodpovedajúci daným pôdnym podmienkam a klimaxovej jednotke,
- postupnú premenu produkčných záhrad na záhrady oddychu a relaxu, pri sadovníckych úpravách verejných priestranstiev, obytných území a území vybavenosti maximálne využívať miestne druhy a obmedziť introdukované druhy,
- pravidelné a mechanické odstraňovanie buriny a ničenie invázy drevín,
- výber druhov drevín pri výsadbe krajinej vegetácie zodpovedajúci pôdnym a klimatickým podmienkam,
- ochranu vodných tokov v zmysle vodného zákona č. 364/2004 Z.z. ako prirodzeného ekosystému v krajine,
- odstránenie nežiaducich skládok rôzneho odpadu z území špecifikovaných ako ekologicky významný krajinný prvok a zabránenie vytvárania nelegálnych skládok odpadu na celom riešenom území.

1.22.5 Návrh zásad a opatrení na nakladanie s odpadmi

Obec Maťovské Vojkovce má spracovaný program odpadového hospodárstva.

Na území obce je tvorba odpadu v kategóriách: domový odpad, objemový odpad, uličné smeti, odpad zo zelene. Celkové množstvo odpadu za rok 2005 bolo v rámci obce zneškodnených skladovaním 83,618 ton komunálneho odpadu.

Zneškodňovanie komunálneho odpadu je zabezpečené pomocou zmluvného partnera na skládku KO.

V obci nie je vyriešené spracovanie biologicky rozložiteľného odpadu (ide o odpad zo záhrad, parkov, cintorínov a z ďalšej zelene nachádzajúcej sa na pozemkoch právnických osôb, fyzických osôb a občianskych združení, ktorý je súčasťou komunálneho odpadu).

1.9.1.16. Zloženie a produkcia odpadov

Produkcia komunálneho odpadu v obci v roku 2004

Kód odpadu	Názov odpadu	Kategória odpadu N/O	Množstvo v t/rok	Odpad zneškod. skládkov.
17 99 00	Drobné stavebné odpady	O	35,0	35,0
20 02 01	Biologicky rozl. odpad	O	40,0	40,0
20 03 01	Zmesový komunálny odpad	O	75,07	75,07
20 03 03	Odpad z čistenia ulíc	O	20,0	20,0
20 03 04	Kal zo septikov	O	150,0	150,0
Celkom			320,07	320,07

Produkcia komunálneho odpadu v obci v roku 2005

Kód odpadu	Názov odpadu	Kategória odpadu N/O	Množstvo v t/rok	Odpad zneškod. skládkov.

20 03 01	Zmesový komunálny odpad	O	83,530	83,530
20 03 07	Veľkoobjemový odpad	O	0,0	0,0
20 01 01	Papier a lepenka	O	0,0	0,0
20 01 02	Sklo	O	0,063	0,063
20 01 39	Plasty	O	0,026	0,026
Celkom			83,618	83,618

Návrh

V rámci obce sa uvažuje so zriadením dvoch obecných zberných dvorov s kompostoviskom pre obe časti. V časti Vojkovce bude pre tieto účely slúžiť bývalé hnojisko pri prístupovej ceste o ploche 0,1772 ha. V časti Maťovce bude vytvorená plocha v juhozápadnej časti obce pri poľnej ceste o rozlohe 0,1420 ha.

V návrhovom období je potrebné zaviesť separovaný zber:

- separovaný zber zložiek komunálneho odpadu
- odpady zo záhrad a z parkov
- olovené batérie
- zriadiť dve zberné miesta pre zber nebezpečných druhov odpadov

20. VYMEDZENIE PRIESKUMNÝCH, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBÝVACÍCH PRIESTOROV

1.22.6 Ťažba nerastných surovín

Prieskumné územie

Riešené územie nespadá do prieskumného územia „Východoslovenská Nížina, výhradný nerast ropa a horľavý zemný plyn“.

1.22.7 Chránené ložiskové územie, dobývacie priestory

V riešenom území sa nenachádzajú.

21. VYMEDZENIE PLÔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU

V riešenom území sa nenachádzajú plochy, ktoré si vyžadujú zvýšenú ochranu.

22. NÁVRH NA OBSTARANIE ÚZEMNOPLÁNOVACÍCH PODKLADOV, ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE A INEJ DOKUMENTÁCIE PRE ČASTI RIEŠENÉHO ÚZEMIA

Pre stanovenie podrobnejších zásad a regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využívania pozemkov, umiestnenia stavieb na pozemkoch a zastavovacích podmienok jednotlivých stavebných pozemkov navrhuje sa zabezpečiť vypracovanie územného plánu zóny, resp. územnoplánovacích podkladov a inej dokumentácie pre tieto časti riešeného územia:

Lokalita - bývanie
Časť Maťovce
Lokalita – Briežky - juh: plocha určená na bývanie, technická vybavenosť
Časť Kapušianske Vojkovce
Lokalita – Lány - západ: plocha určená na bývanie, technická vybavenosť
Lokalita – Brehy - východ: plocha určená na bývanie, technická vybavenosť
Lokalita – občianska vybavenosť, výroba, technická vybavenosť
Lokalita – Západné lány - západ: plocha určená na agroturistiku, služby, obchod, remeselná výroba
Lokalita – Severný rad – priemysel, doprava, služby, obchod, administratíva
Lokalita – Pohraničie – doprava, služby, obchod, administratíva
Lokalita – Pri cintoríne: dom smútku
Lokalita – Pri dome smútku a pri židovskom cintoríne: - verejná zeleň (náhradná výsadba)
Lokalita – Pri futbalovom ihrisku (južná časť) a pri poľnohospodárskom dvore (východná časť): plocha určená pre šport a rekreáciu

Navrhnutá podrobnejšia dokumentácia bude vypracovaná v poradí podľa lokalizácie rozvojových zámerov obcí. Pre dosiahnutie požadovanej presnosti výstupov z vyššie uvedenej dokumentácie je potrebné zabezpečiť aktuálny geometrický plán, zameranie inžinierskych sietí a výškopis územia obytných súborov v príslušnej mierke.

23. HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA

Návrh územného plánu obsahuje urbanistickú koncepciu, ktorá označuje spoločnú myšlienku a zámer ako usporiadať dedinu a stavať v nej tak, aby to nebolo len účelné ale aj estetické. Urbanistická koncepcia určila jednotný zámer zástavby, vymedzila ťažiská či centrum obce. Urbanistická koncepcia nemá na mysli len individuálne záujmy stavebníkov domov, ale sa zamerala na spoločné vybavenie obce.

Územný plán má pripravenú koncepciu spoločensko-kultúrneho významu, určuje kde, čo a ako stavať s predvídavosťou potrieb budúcnosti. Nebudú to len nové stavebné pozemky pre rodinné domy, budú to hlavne pozemky pre stavby zabezpečujúce novú prosperitu a spoločenský život obce. Návrh ÚPN O vymedzil územie s týmto poslaním, očakáva od občanov pochopenie pre stavby verejného záujmu.

Urbanistická koncepcia nastolila nový územný rozvoj sídelného útvaru. V návrhu sa uvažuje s rozšírením funkcií riešeného územia s ohľadom na plánovaný hraničný prechod s Ukrajinou, rozšírenie časti „Prekládka“ o dve koľaje širokého rozchodu a rozvojové plány vytvorenia spoločnej priemyselnej zóny s mestom V. Kapušany v juhozápadnej časti katastrálneho územia obce.

Návrh ÚPNO výrazne stavia územný rozvoj obce na ochrane a využití potenciálu krajiny. Ekostabilizačný systém je pilierom budúcnosti obce.

Enviromentálne hodnotenie

Územný plán akceptuje limity a obmedzenia vyplývajúce z ochrany prírody. Návrh ÚPN O citlivo rieši ďalší rozvoj obce s minimálnym zásahom do prírodného prostredia. Pre lepšie životné prostredie obce navrhujeme výstavbu kanalizácie do čistiarne odpadových vôd v obci Ptrukša.

Ekonomické hodnotenie

Návrh sa sústreďuje na vytvorenie pracovných príležitostí v oblasti priemyselnej a remeselnej výroby a logistiky, uvažuje so zvýšením poskytovania služieb v doprave, agroturistike a v oblasti cestovného ruchu. Návrh využíva ekonomický potenciál vychádzajúci z možného rozvoja časti „Prekládky“ s prekládkou zo širokého rozchodu koľají, plánovaním nového cestného hraničného prechodu na Ukrajinu a geografickej polohy obce.

Sociálne dôsledky

Vytvorenie podmienok pre rozvoj dopravy logistiky, priemyselnej a remeselnej výroby, agroturistiky, služieb a cestovného ruchu podmieni rozvoj obce, kde vzniknú nové pracovné príležitosti, čo bude mať pozitívne sociálne dôsledky pre obyvateľov pre ich sociálny a kultúrny rozvoj. Pracovné a podnikateľské príležitosti budú mať nemalý vplyv na záujem ekonomicky aktívne vrstvy obyvateľov obce hľadať príležitosti v obci a neodchádzať do iných regiónov a krajín. Následkom môže byť vyšší záujem o výstavbu objektov na bývanie a prvkov občianskej vybavenosti. Tieto podmienky budú determinovať rozvoj obce s proporčnou demografickou štruktúrou obyvateľstva.

Územno - technické dôsledky

ÚPN Obce hodnotí a rieši rozvoj technickej vybavenosti celej obce vrátane priemyselných lokalít. Navrhuje spôsob zásobovania vodou, odkanalizovanie a odvedenie splaškovej kanalizácie do ČOV v obci Ptrukša. Zásobovanie elektrickou energiou návrh zvyšuje výkonom transformačných staníc – K. Vojkovce - TS1, Maťovce TS2, TS3 a transformačných staníc v areáli prekládky. Navrhované priemyselné lokality je možné napojiť z jestvujúcich VN el. vedení a zásobovanie plynom riešiť VTL prípojkami. Dopravnú situáciu navrhujeme riešiť preložkou cesty II/ 552 severovýchodne od zastavaného územia obce v smere k štátnej hranici s Ukrajinou. Situáciou v samotnej obci navrhujeme doriešiť cestným prepojením oboch častí Maťovce a Vojkovce komunikáciami nadväzujúcimi na centrálné časti jednotlivých sídel. Úpravou šírkových pomerov miestnych komunikácií a dobudovaním chodníkov a zastavovacích pruhov SAD a parkovísk pri zariadeniach občianskej vybavenosti.

V Michalovciach, 2008

Ing.arch. Bošková Marianna

Ing.arch. Puci Marián